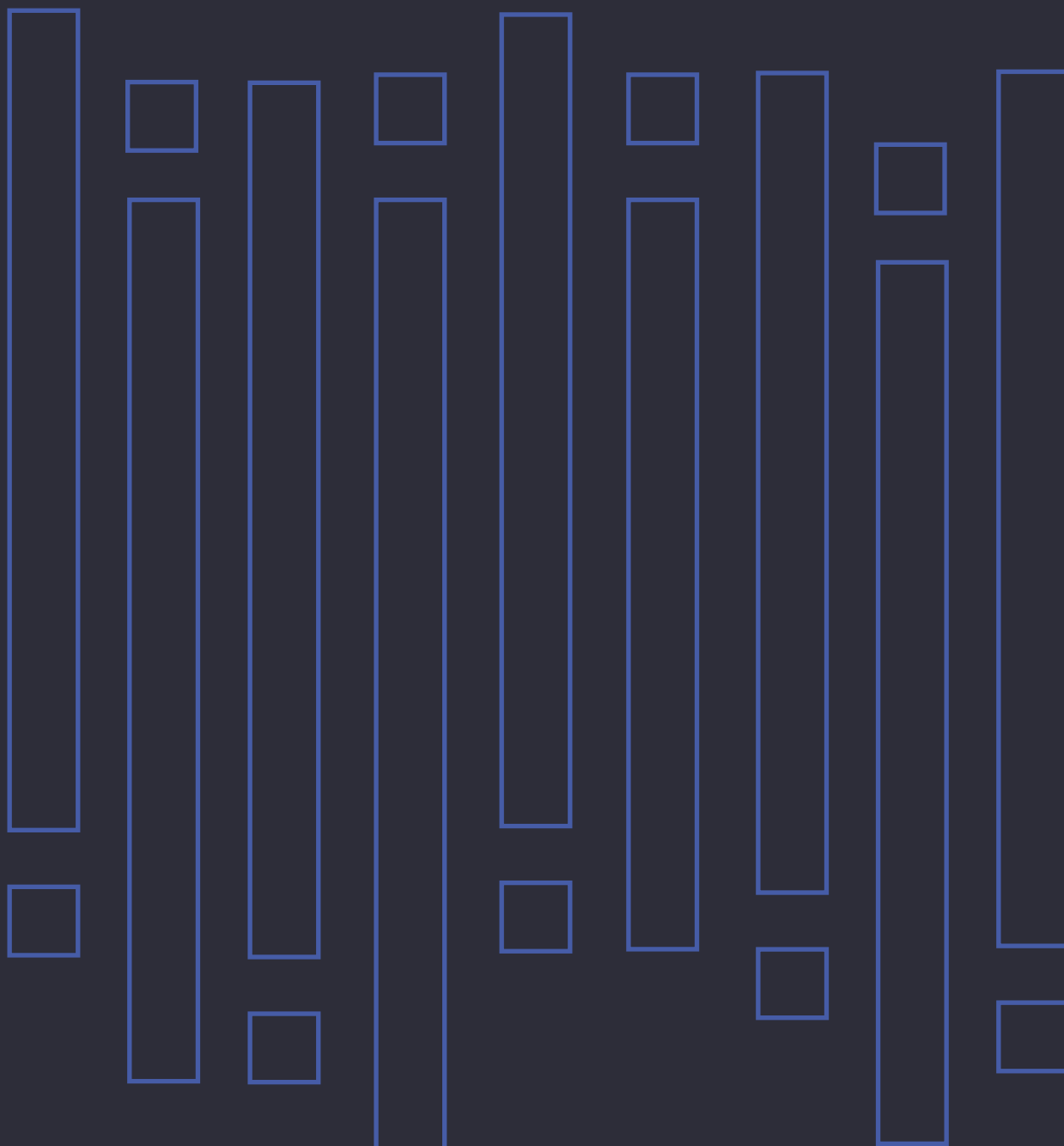

Årsrapport 2016

Innhold

Del I		
STYRETS OG LEDERS BERETNING	4	
Del II		
INTRODUKSJON AV VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	6	
Del III		
ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	10	
Hovedmål 1: Et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet	12	
Styringsparameter 1.1: Bredder og variasjon i tilbudet av audiovisuelle produksjoner.....	14	
Den geografiske og kjønnsmessige variasjonen blant NFIs tilskuddsmottakere.....	14	
Innspillingssteder i norske filmer.....	16	
Kvinneandel.....	18	
Variasjon i format og sjangre i audiovisuelle produksjoner med støtte fra NF.....	20	
NFIs tilskudd til audiovisuelle produksjoner for barn og unge.....	24	
Insentivordningen for film og serieproduksjon.....	26	
Felles lanseringstiltak på internasjonale arenaer.....	27	
Spill ut i verden.....	27	
Eurimages.....	27	
Styringsparameter 1.2: Kvaliteten på norske audiovisuelle produksjoner.....	28	
Norsk films posisjon internasjonalt.....	28	
Kvalitetsvurdering av norsk film.....	31	
Norsk monitors omdømme-målinger.....	31	
Gjennomsnittlig terningkast for norske filmer på kino.....	32	
Norske produksjoners plass i samfunnsdebatten.....	33	
Originalt og nytt.....	35	
Hovedmål 2: God formidling og tilgjengeliggjøring for publikum	36	
Styringsparameter 2.1: Publikums tilgang til norske audiovisuelle produksjoner av kunstnerisk eller kulturell verdi.....	36	
Publikums tilgang til norsk film.....	36	
Tilgjengeliggjøring og bruk av NFIs strømmetjenester.....	38	
Styringsparameter 2.2: Publikums forståelse av filmens samfunnsmessige og kulturelle betydning.....	38	
NFIs Filmkulturelle tilbud.....	39	
Filmkulturelle aktiviteter som NFI gir tilskudd til.....	43	
Hovedmål 3: Solid publikumsoppslutning	44	
Styringsparameter 3.1: Publikumsoppslutning om audiovisuelle produksjoner i Norge.....	44	
Totalmarkedet for film og dramaserier.....	44	
Kino - besøkstall og markedsandel i Norge.....	47	
Tilbud og seeroppslutning: Norsk spillefilm, dokumentar og dramaserier på lineær tv.....	53	
Tilbud og seeroppslutning av norsk innhold på VOD-plattformer.....	54	
Styringsparameter 3.2: Publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner i utlandet.....	55	
Tilbud og oppslutning om norsk film i utlandet.....	56	
Omsetning for norske dataspill.....	58	
Hovedmål 4: En profesjonell filmbransje med sunn økonomi	58	
Styringsparameter 4.1: Kompetansenivået i bransjen.....	58	
Antall norske filmarbeidere i internasjonale produksjoner.....	60	
Styringsparameter 4.2: Bærekraft i norske produksjonsmiljø.....	61	
Utvikling i finansiering/produksjonsbudsjett.....	62	
Størrelse på produksjonsbudsjett i kinofilm – på tilskuddsnivå og i premierefilm.....	63	
Den kritiske finansieringen ved innspillingsstart.....	65	
Del IV		
STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN	68	
Del V		
VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	72	
Del VI		
ÅRSREGNSKAP	74	

Styrets og leders beretning

2016 markerer på mange måter et veiskille for Norsk filminstitutt (NFI). Dette var året da den nye filmpolitikken ble satt ut i livet. Med Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk*, som ble lagt fram for Stortinget våren 2015, fikk NFI et større ansvarsområde og flere arbeidsoppgaver. Stortingsmeldingen la opp til et framtidrettet tilskuddssystem, en effektiv filmforvaltning, sterkere regionale filmmiljøer og en helhetlig nasjonal filmformidlingspolitikk. I tillegg ville den gjøre Norge til et attraktivt innspillingsland ved at det ble innført en insentivordning for film- og serieproduksjoner i Norge.

NFI fordelte til sammen cirka 603 millioner kroner i 2016. Av dette gikk 444,5 millioner kroner til utvikling, produksjon og lansering av kinofilm, kortfilm, dokumentar, dramaserier og spill. 37,8 millioner kroner ble utbetalt over insentivordningen og det ble utbetalt 42,2 millioner kroner i tilskudd til filmformidling. I tillegg ble det blant annet gitt tilskudd til manuskriptutvikling og stipend til kurs i utlandet, samt at NFI fordelte cirka 70 millioner kroner til regionale filmvirksomheter etter fastsatte kriterier.

Nye tilskuddsordninger

Det startet allerede i januar med søknadsfrist for de første tildelingene over den nye insentivordningen. To prosjekter fikk innvilget tilskudd, *The Snowman* og *Downsizing*. Spesielt *The Snowman* - basert på Jo Nesbøs roman – fikk stor oppmerksomhet i pressen mens innspillingen foregikk i vinter-Oslo. Ordningen har flere formål: Den skal bidra til å øke antallet internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge for å fremme norsk kultur, historie og natur, den skal bidra til økt erfaring og kunnskap i den norske filmbransjen og den skal stimulere til vekst, en bærekraftig norsk filmnæring og økt internasjonalt samarbeid.

Fra 1. januar overtok NFI også det nasjonale ansvaret

for tilskudd til filmformidling, og fordelte for første gang tilskudd til ulike tiltak for å styrke formidling og tilgjengeliggjøring av filmkultur i hele landet. Tilskuddene utgjorde om lag 42,2 millioner kroner, og ble fordelt på ulike ordninger for å styrke distribusjon av kunstnerisk verdifull film, samt styrke filmformidling gjennom ulike arrangementer i hele landet. Tilskuddsordningen har sørget for at vi har hatt store nasjonale kampanjer som *Den store kinodagen* og *Den store skolekinodagen*, og utgivelser av tidsskrift med relevans for norsk filmbransje og publikum i Norge. Det er viktig å opprettholde en desentralisert kinostruktur, noe tilskudd til kinoteknisk rådgiving, filmtreff for kinosjefer og ulike seminarer for kinobransjen bidrar til.

En nasjonal aktør med et regionalt ansvar

NFI fungerer som et veilednings- og samordningsorgan for de regionale filmvirksomhetene og bidrar til kompetanseutvikling og felles praksis i regionene, også når det gjelder de regionale filmsentrenes filmtiltak for barn og unge. NFI utbetaler, kontrollerer og følger opp midlene som går til regionale filmsentre og filmfond. Nytt av året er utarbeidelsen av felles forskrifter både for NFI og de regionale filmvirksomhetenes offentlige tilskudd, som gjelder fra januar 2017.

Handlingsplan for bedre kjønnsbalanse

NFI ble i 2016 bedt om å gjennomgå virkemidlene vi har for bedre kjønnsbalansen i norsk film, og å vurdere ytterligere tiltak som kan bidra til en jevnere balanse. Våren 2016 foretok NFI en slik gjennomgang og la i juni frem en handlingsplan for bedre kjønnsbalanse. Blant tiltakene som ble foreslått var 50 prosent kvinneandel innen ordninger for talentutvikling, samt moderat kjønnkvotering innen rammefinansiert utviklingstilskudd og markedsordningen. Det ble også bestemt at NFI skal lage statistikk

over kvinnelige hovedroller i norsk kinofilm – og som denne årsrapporten viser var det kvinnelig hovedkarakter i 28 prosent av filmene som hadde premiere på kino i 2016.

En ny og mer effektiv organisasjon

Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform som gjelder alle statlige virksomheter. NFI har i 2016 prioritert strategiarbeid og fulgt opp departementets føringer om å utvikle en fleksibel og omstillingsdyktig organisasjon. I 2016 gikk NFI gjennom en omorganiseringsprosess og fra og med høsten 2016 fungerte NFI i sin nye organisasjon. Blant de største endringene var etableringen av den nye avdelingen Kommunikasjon, Innsikt og Internasjonale forhold (KII) og opprettelsen av det nye Bergenskontoet – som var operativt på tampen av 2016. I NFI forsøker vi å organisere oss slik at vi er best mulig rustet til å gjennomføre vår ambisjon og våre oppgaver innenfor de rammene vi får tildelt. Dette innebærer at vi arbeider grundig og kunnskapsbasert med våre forvaltningsoppgaver, men også at vi driver kontinuerlig forbedring og utvikling.

Vår ambisjon er å gjøre norsk film bedre

NFIs ambisjon er å gjøre norsk film bedre. Med dette som utgangspunkt, er det hyggelig å slå fast at 2016 har vært et særdeles godt år for norske filmer, serier og spill:

- **Det ble satt besøksrekord på kino for norske filmer.**
- **De tre mest sette filmene på kino var alle norske.**
- **En norsk film ble kort-listet til Oscar for beste fremmedspråklige film.**
- **Nordisk råds filmpris gikk til en norsk film.**
- **De tre viktigste internasjonale dokumentar-**

filmprisene gikk til norske filmer.

- **Prix Europa gikk til en norsk dramaserie.**
- **Norske spill markerte seg på listene over verdens høyest rangerte spill.**
- **Det ble satt besøksrekord på Cinemateket.**

NFI er rådgiver i filmpolitiske spørsmål, og NFIs virksomhet har i 2016 bidratt til oppfyllelsen av de filmpolitiske målene om et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum, solid publikumsoppslutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. Norske audiovisuelle produksjoner når ut til store deler av den norske befolkningen, og har en viktig funksjon for å skape og bekrefte kulturelle fellesskap – og som en demokratisk arena for meningsbrytning og samfunnskritikk. På denne måten har NFI og norsk film- og spillbransje bidratt til å styrke norsk språk, identitet og kultur og vært med på å gi økt forståelse, erkjennelse og opplevelser i det norske samfunnet.

Sindre Guldvog
Direktør

Marit Reutz
Styreleder

Introduksjon av virksomheten og hovedtall

Samfunnsoppdraget

Norsk filminstitutt (NFI) er underlagt Kulturdepartementet og er forvaltningsorgan for staten på filmområdet og rådgiver i filmpolitiske spørsmål. Gjennom forskrifter og mandat har NFI ansvaret for å sette regjeringens filmpolitikk ut i livet. Målene for norsk filmpolitikk i 2016 fremgår av Kulturdepartementets tildelingsbrev til NFI, og utdypes i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk* som ble lagt frem for stortinget i 2015.

Målene for 2016 er å legge til rette for:

1. et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet
2. god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum
3. solid publikumsoppslutning
4. en profesjonell filmbransje med sunn økonomi

Målene skal følges opp gjennom følgende styringsparametere:

- 1.1 Bredde og variasjon i tilbud av norske audiovisuelle produksjoner
- 1.2 Kvaliteten på norske audiovisuelle produksjoner
- 2.1 Publikums tilgang til norske audiovisuelle produksjoner av kunstnerisk eller kulturell verdi
- 2.2 Publikums forståelse av filmens samfunnsmessige og kulturelle betydning
- 3.1 Publikumsoppslutning om audiovisuelle produksjoner i Norge
- 3.2 Publikumsoppslutning om norske audiovisuelle produksjoner i utlandet
- 4.1 Kompetansenivået i bransjen
- 4.2 Bærekraft i norske produksjonsmiljø

Målene skal bidra til å nå de overordnede målene for regjeringens kultur- og filmpolitikk, som er:

Regjeringens kulturpolitikk skal legge til rette for et rikt kulturliv preget av mangfold, frihet og integritet. Det overordnede målet er høyere kvalitet og økt oppmerksomhet om innhold fra aktørene selv. I et kontrastrikt og mangfoldig samfunn må kulturpolitikken legge til rette for og fremme en stor bredde av stemmer og tilbud. Kulturtilbud med offentlig støtte må være allment tilgjengelige. Kultur-

politikken skal bidra til å gi mennesker mulighet til å delta i og oppleve et mangfoldig kulturliv.

Regjeringen vil legge til rette for norsk og internasjonal filmproduksjon i Norge. For å styrke norsk språk, identitet og kultur er det viktig at det legges til rette for at de produseres audiovisuelt innhold på norsk og samisk av høy kvalitet som er tilgjengelig for et bredt publikum.

Organisering

NFI ledes av direktør Sindre Guldvog som rapporterer til et styre. Styret i NFI er oppnevnt av Kulturdepartementet og ledes av Marit Reutz. I 2016 ble det utnevnt et nytt styre for perioden 1. juli 2016 til 30. juni 2020.

Styreleder

Marit Reutz

*Styreleder/-medlem i diverse styrer
Selvstendig næringsdrivende, Oslo*

Styremedlemmer

Elisabeth Storaas Heggen

*Styrets nestleder
Kommunaldirektør i Oslo kommune ved byrådsavdelingen for kultur, idrett og frivillighet, Oslo*

Tove Nedreberg

Adm. direktør i Adresseavisen/Adresseavisen Gruppen, Trondheim

Bjørn Eirik Olsen

Daglig leder i Sparebanken 1 Nord-Norges kulturnæringsstiftelse, Tromsø

Jo Christian Oterhals

Selvstendig næringsdrivende, Treo AS, strategirådgiver, Oppegård

Daniel Nordgård

Varamedlem, forsker ved Agderforskning og universitetslektor ved Universitetet i Agder, Kristiansand

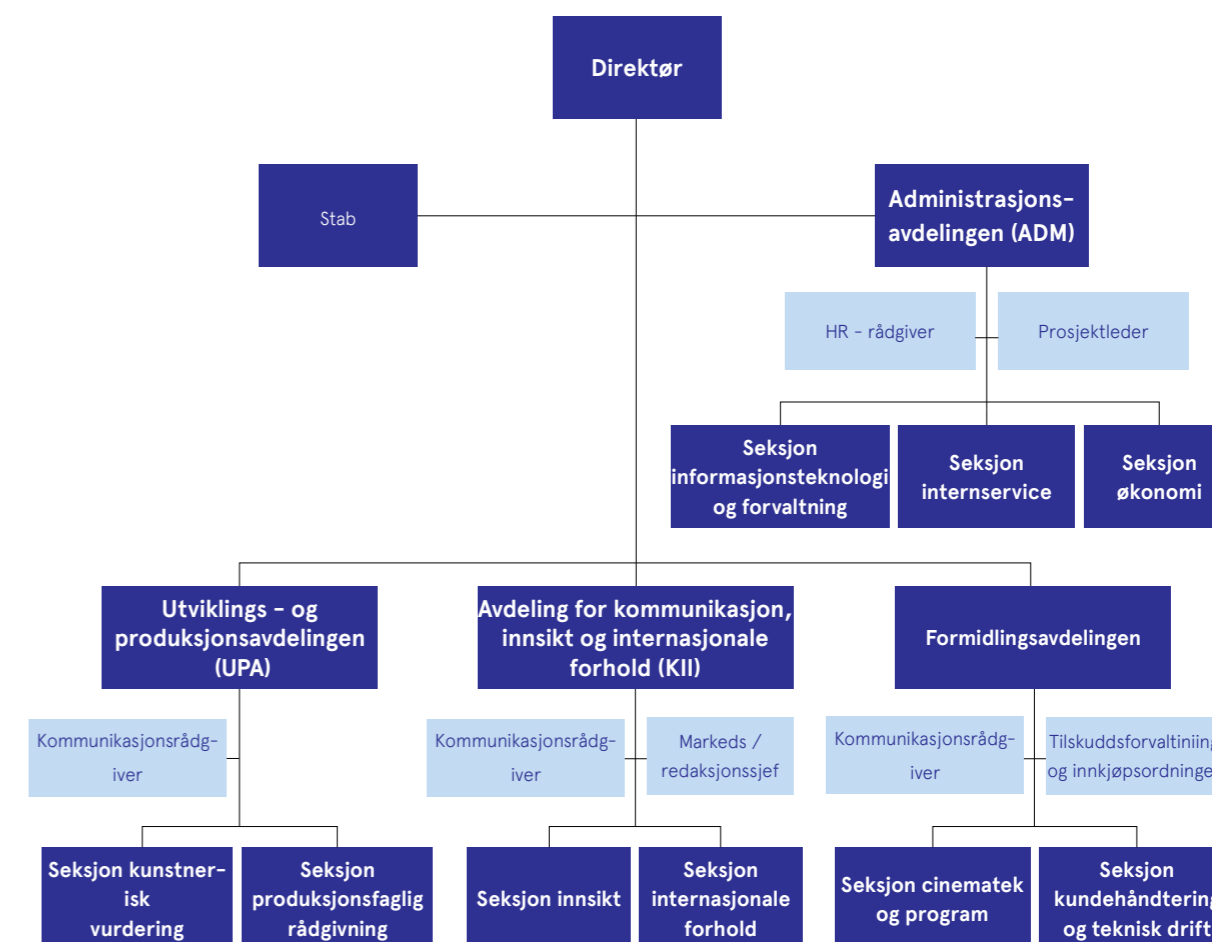
Toril Simonsen

Representant for de ansatte, Oslo

Rune Tellefsen

Varamedlem for representant for de ansatte, Oslo

ORGANISASJONSKART NFI

TABELL 1

Nøkkeltall norsk film 2012-2016					
	2012	2013	2014	2015	2016
Norske kinofilmer - besøkstall	2 164 983	2 690 110	2 706 467	2 465 049	3 132 678
Norsk markedsandel - kinofilm	17,9 %	22,8 %	24,4 %	20,5 %	23,9 %
Antall kinofilmer med ordinær distribusjon	23	24	34	23	25
Norske kinofilms eksportverdi (basert på premiereår), millioner kroner	57	21	69,2	-	-
Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler: Kino-, kort- og dokumentarfilm	5	7	8	6	12
Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler: Kino-, kort- og dokumentarfilm	39	37	58	49	53
Internasjonale priser: tv-drama	1	2	9	9	7
Internasjonale priser: dataspill	-	-	-	7	8
Kvinneandel i kinofilm med produksjonstilskudd fra NFI	33 %	38,5 %	53,9 %	35,7 %	31,7 %
Kvinneandel i dokumentarfilm med produksjonstilskudd fra NFI	41 %	48,9 %	36,4 %	37 %	53,9 %
Kvinneandel i kortfilm med produksjonstilskudd fra NFI	36 %	44,6 %	61,3 %	50 %	43,4 %

TABELL 2

Nøkkeltall volum NFI 2012–2016					
Aktivitetssområde	2012	2013	2014	2015	2016
Tilskuddsforvaltning:					
Antall søknader					
Utvikling, produksjon og lansering	1 070	1 213	1 115	1 120	1 053
Stipend	511	496	497	511	387
Filmformidling	55	65	111	164	462
Sum	1 636	1 774	1 723	1 795	1 902
Antall tilskudd					
Utvikling, produksjon og lansering	442	473	429	477	436
Stipend	179	199	221	208	181
Filmformidling	27	30	83	105	236
Sum	648	702	733	790	853
Prosentandel tilskudd	40	40	43	44	45
Lansering					
Antall festivaler med norske titler i konkurranse eller offisielt program	432	560	465	459	462
Publikumsaktiviteter					
Antall besøk Cinemateket	51 841	53 678	61 535	62 646	73 052
Antall besøk Barnas Cinematek	4 251	4 601	5 280	5 464	6 300
Antall solgte DVD'er	12 314	3 865	2 842	6 065	4 141
Antall visninger på NFIs strømmetjenester	22 600	28 719	50 803	70 864	88 000
Kursvirksomhet					
Antall kurs NFI:Lab	40	31	34	51	44
Antall kursdeltakere NFI:Lab	1 796	1 452	1 984	2 678	2 049

TABELL 3

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2012–2016 (mill kr)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet driftsramme utgifter/tilskudd post 01-99	552,57	578,64	621,92	637,94	725,46
Andel driftsutgifter ift. fond/tilskudd (tildelte rammer)	21,3 %	20,7 %	19,7 %	18,8 %	17,1 %
Post 01 - Driftsutgifter					
Driftsramme i tildelingsbrev 5)	95,62	97,68	100,78	100,01	104,97
Utnyttelsesgrad 4)	100 %	100 %	99 %	100 %	95 %
Antall reelle årsverk 1)	86,0	90,0	85,5	85,9	85,3
Lønns- og personalutgifter per reelle årsverk	0,65	0,65	0,69	0,70	0,72
Lønns- og personalutgifter (kto.klasse 5) - andel av driftsutgifter 3)	59 %	61 %	59 %	60 %	61 %
Husleie inkl. fellesutgifter og strøm - andel av driftsutgifter	16 %	15 %	15 %	15 %	15 %
Kjøp av tjenester 2) - andel av driftsutgifter 3)	4 %	5 %	7 %	9 %	8 %
Post 01 - Driftsinntekter					
Driftsramme i tildelingsbrev	8,12	8,39	8,39	5,88	6,63
Utnyttelsesgrad 4)	79 %	74 %	65 %	100 %	98 %
Post 21 - Spesielle driftsutgifter					
Driftsramme i tildelingsbrev	8,02	9,79	9,88	13,88	9,33
Utnyttelsesgrad (disponert)		47 %	48 %	57 %	60 %
Post 50-73 og 78 Fond/ tilskudd					
Driftsramme i tildelingsbrev 7)	448,83	472,58	512,75	532,05	613,85
Utnyttelsesgrad (disponert ift. tildelt ramme)	91 %	96 %	104 %	99 %	99 %
Kapittel 5568 post 75 Kinoavgift					
Ramme i tildelingsbrev 6)					24,00
Utnyttelsesgrad (innbetalt)					91 %

1) Antall reelle årsverk:

Alt fravær (unntatt ferie) er trukket fra.

Inkluderer faste/ midlertidige ansatte, åremålstillinger (herunder lønn i karantenetid) og vikarer.

Inkluderer IKKE timelønnet personale eller personale fra vikarbyrå.

I løpet av 2012 ble 11 timelønnede deltidsstillinger omgjort til faste stillinger, hvilket utgjorde ca. 4 årsverk i 2012 og ca. 6 årsverk fra 2013.

2) Kjøp av tjenester inkluderer delvis også lisenser og utstyr.

3) Andel av driftsutgifter for lønn/pers.kostnader og kjøp av tjenester er ikke direkte sammenlignbare med årene før 2014 pga. ny kontoplan fra 2014.

4) Driftsutgifter/-inntekter i 2015 er ekskl. etableringskostnader for innkjøpsordning, finansiert av fondsmidler for filmkulturelle tiltak. Fom. 2017 inkluderer lønn/pers.kostn. 8,8 mill kr i pensjonskostnader pga. ny ordning

5) Driftsramme til post 01 driftsutgifter i 2017 inkluderer pensjonsutgifter med 8 mill kr, som ble lagt ut til enhetene fom. dette året.

6) NFI overtok ansvaret for innkreving av kinoavgift fra Film&Kino fom. 2016. I 2016 innbetales 3/4 kvartaler (etterskuddsvis).

7) Driftsramme til tilskudd/ fond inkluderer midler fra UD til Sørfond.

Årets aktiviteter og resultater

En samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget

NFI skal sette regjeringens filmpolitikk ut i livet. Her vil vi gjøre en samlet vurdering av hvorvidt NFIs virksomhet har bidratt til å oppfylle målsettingene for norsk filmpolitikk. I vurderingen tar vi utgangspunkt i mål og styringsparameterne, resultatindikatorne og resultatkravene som fremgår av tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet. En nærmere gjennomgang følger i resten av del III.

Det første hovedmålet i norsk filmpolitikk er et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet. Bredde og variasjon handler i denne sammenhengen både om skapermangfold, innholdsmangfold og brukermangfold. NFI er en nasjonal aktør med et regionalt ansvar, og produksjonstilskuddene NFI forvalter skal støtte opp under audiovisuell produksjon i hele landet. Filmbransjen i Norge er sentralisert, og 79 prosent av produksjonsmidlene NFI tildelte i 2016 gikk til produksjonsselskaper i Oslo og Akershus. Norske kinofilmer spilles imidlertid inn i alle landets regioner, og ikke siden 2012 har en høyere andel av premierefilmene tatt hele landet i bruk. Kvinneandelen i kinofilm med produksjonstilskudd fra NFI var i 2016 31,7 prosent, noe som er en nedgang fra 2015 da kvinneandelen var 35,7 prosent og 2014 da den var 53,9 prosent. Dette viser at det er utfordrende å opprettholde en vedvarende høy kvinneandel i norske produksjoner. Mer gledelig er det at i et svært godt år for norsk dokumentar er kvinneandelen i dokumentarfilm med produksjonstilskudd på rekordhøye 53,9 prosent.

NFI ga i 2016 tilskudd til produksjoner med innholdsmessig bredde og variasjon: Både filmer, serier og spill med stort publikumspotensial, kunstnerisk nyskapende produksjoner, og til produksjoner som retter seg mot barn og unge. Produksjonene har på ulikt vis også synliggjort og bekreftet Norge som et mangfold av ulike kulturelle

fellesskap. Produksjoner i alle formater tematiserer en internasjonal og norsk virkelighet som er stadig sterkere knyttet sammen, og som engasjerer til debatt.

NFI har i 2016 lagt til rette for audiovisuelle produksjoner av både kunstnerisk kvalitet og kulturell verdi. Hele 87 prosent av kinofilm med produksjonstilskudd er i 2016 basert på originalmanus. Tilskuddene gjennom talentprogrammet Nye veier – som har som formål å fremme nyskaping og kunstnerisk vågemot – er opprettholdt og 20 utviklings- og produksjonstilskudd ble fordelt over ordningen. Det norske kinopublikummet liker fortsatt norske filmer godt og omdømmet til norsk film har stabilisert seg på et høyt nivå. Norske produksjoner fortsetter å markere seg med internasjonale festivaldeltakelser, nominasjoner og priser, og dagspressens anmeldelser av norske kinofilmer er nyanserte – men gode. Alt dette tyder på norske audiovisuelle produksjoner av høy kvalitet.

Det andre hovedmålet i norsk filmpolitikk er god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum. Det er et mål at norske produksjoner skal være tilgjengelige på alle relevante visningsplattformer. 87 prosent av alle norske kinofilmer med premiere i perioden 2011 til 2015 var tilgjengelig på én eller flere digitale plattformer sommeren 2016. Men mens 85 prosent av filmene var tilgjengelig som digital leiefilm (TVOD), var imidlertid kun 18 prosent tilgjengelig i abonnementsbaserte tjenester (SVOD). Oppslutningen om både Cinemateket og NFIs strømmetjenester nådde igjen nye høyder i 2016. Cinemateket satt ny besøksrekord med mer enn 73 000 besøk og antall visninger i NFIs nettbaserte filmtjenester passerte 88 000, noe som er en økning på 24 prosent fra 2015. Gjennom kuraterte filmvisninger og aktiviteter, nye og bedre strømmetjenester på nett og nye tilskuddsordninger har NFI styrket filmformidling og tilgjengeliggjøring av filmer med kulturell og kunstnerisk verdi over hele landet. Nye ordninger har gitt tilskudd til blant annet 50 filmfestivaler, cinematekene i Tromsø, Trondheim, Lillehammer, Bergen, Stavanger og Kristiansand, samt til skolebarn i alle regioner gjennom Den kulturelle skolesekken.

Det tredje hovedmålet i norsk filmpolitikk er solid publikumsoppslutning. Besøket på norske kinofilmer var på rekordhøye 3,1 millioner i 2016. Dette ga en norskandel på 23,9 prosent. Norskandelen på andre visningsplattformer er imidlertid langt lavere. På lineær tv var norskandelen 4,7 prosent for film, 11,1 prosent for dramaserier og 43,5 prosent for dokumentar i 2016 – mens den var henholdsvis 7,8 og 4,9 prosent for film og dramaserier på VOD-plattformer i det norske markedet. Eksportverdien til norske kinofilmer fra 2014 er beregnet til å være 69,2 millioner kroner. Dette utgjør en økning på 21 prosent, og er dermed 12 millioner kroner høyere enn eksportverdien til filmene fra det tidligere toppåret 2012. I snitt ligger kinobesøkstallene på norske filmer i utlandet på totalt 716 000 besøk i året.

Det fjerde hovedmålet i norsk filmpolitikk er en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. En stor del av NFIs virksomhet er innrettet for å sikre et bærekraftig produksjonsmiljø. NFI skal bidra til at det finnes et relevant kurstilbud som er etterspurt av bransjen. NFI:Lab, som er NFIs satsing på kurs og kompetanseutvikling, arrangerte på egen hånd og i samarbeid med andre, 44 kurs, verksteder, seminarer og konventer, i 2016 – som til sammen hadde over 2000 deltakere. Også den nylig etablerte insentivordningen har bidratt til kompetanseutvikling i norsk filmbransje. Det er beregnet at de to produksjonene som fikk tilskudd over ordningen i 2016 sysselsatte 142 årsverk, hvorav 70 var filmarbeidere.

Investering i filmproduksjon innebærer høy risiko, og for å tiltrekke seg private investorer er det nødvendig med en høy andel offentlig finansiering. NFIs tilskuddsordninger bidrar slik til større vilje til privat finansiering av norsk film. Den samlede andelen privatkapital i filmer med premiere i perioden 2011 til 2016 var 36 prosent. De siste seks årene har NFI tildelt 90 produksjonstilskudd til 30 forskjellige produksjonsselskaper. To av selskapene har fått tilskudd til henholdsvis 13 og 15 prosjekter, mens 17 selskaper har fått produksjonstilskudd én gang de siste seks årene. Dette viser at det eksisterer en kjerne av norske

produksjonsselskaper som er i mer eller mindre kontinuerlig produksjon. Samtidig er det et stort antall mindre produksjonsselskaper med langt lavere produksjonsvolum.

Film har lenge vært, og er fortsatt, et av våre viktigste kunst- og kulturuttrykk. En samlet vurdering viser at NFIs virksomhet i 2016 har bidratt til oppfyllelsen av regjeringens overordnede mål for kulturpolitikken: Et rikt kulturliv preget av mangfold, frihet og integritet. Et demokratisk samfunn forutsetter at kunst- og kulturlivet evner å bidra til en levende og kritisk offentlighet. Filmbransjen er en vesentlig arena for ytring og del av demokratiets infrastruktur, og har i så måte en stadig viktigere oppgave i årene fremover.

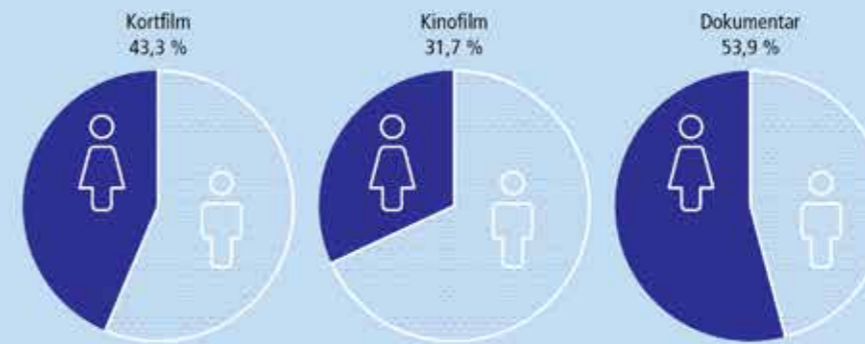
Hovedmål 1: Et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet

63 % av det norske kinopublikummet liker norsk film godt eller svært godt.

444.5 mill

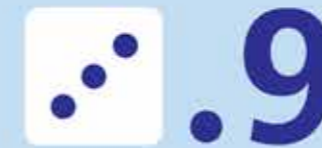
Det ble i 2016 tildelt 444.5 millioner kroner over filmfondet til norsk kinofilm, dokumentar, kortfilm, tv-drama og dataspill. To internasjonale produksjoner hadde en tilskuddsramme på til sammen 45 millioner kroner gjennom Incentivordningen for film og serieproduksjon. Det ble tildelt 52.9 million kroner over andre tilskuddsordninger.

Kvinneandelen i prosjekter som har fått tildelt produksjonstilskudd

79 % av produksjonsmidlene i 2016 gikk til produksjonsselskap med adresse i Oslo og Akershus.

Gjennomsnittlig terningkast for norske filmer er 3,9

Av norske kinofilmer med premiere i 2016 ble 29 % spilt inn i Oslo og Akershus, 37 % i resten av landet og 34 % i utlandet. Det betyr at for første gang siden 2012 har regionale innspilingssteder utenfor Oslo og Akershus gått forbi både hovedstadsområdet og utlandet.

Norske priser og deltakelse på internasjonale filmfestivaler

87 % av kinofilm med produksjonstilskudd i 2016 er basert på originalmanus.

Et av hovedmålene i norsk filmpolitikk er et bredt og variert tilbud av høy kvalitet. I Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidensrettet filmpolitikk* utdypes dette: Kvalitet i norske filmer og serier omfatter både kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet. Kulturell verdi handler om å skildre og fortolke den kultur og det samfunn vi lever i, bearbeide kulturelle fenomener, historiske begivenheter og sosiale konflikter, og gjøre det på en slik måte at publikum blir engasjert, underholdt og begeistret. Kunstnerisk kvalitet handler om originale verk som estetisk og fortellermessig er med på utvikle og fornye filmspråket og som utfordrer, beriker og gir rom for ettertanke. Norske produksjoner skal holde høy internasjonal standard, og tilbudet av norske filmer og serier bør være variert, både når det gjelder format, sjanger, målgruppe og tematikk. Bredden og mangfoldet i det norske samfunnet må representeres.

Styringsparameter 1.1: Bredde og variasjon i tilbudet av audiovisuelle produksjoner

Når vi snakker om «bredde og variasjon» kan det handle om flere forhold. I innspillnotatet om mangfold i kino-film og tv-drama, *Av Om For* (KUD, 2012), ses kinofilm og tv-drama som en verdikjede der tre forskjellige ledd i kjeden gir spesifikke og forskjellige bidrag til mangfold: Skapermangfold (de som skaper variasjon og mangfold), innholdsmangfold (variasjon og mangfold av innholdet i film og tv-drama) og brukermangfold (de som skulle kunne ha tilgang til et mangfold av film eller tv-drama).

Den geografiske og kjønnsmessige variasjonen blant NFIs tilskuddsmottakere

Film er et av de bredest distribuerte kulturuttrykkene vi har. Filmopplevelser appellerer til mange, og oppleves til gjengelig for de fleste, uavhengig av alder, sosial bakgrunn, geografi og kjønn. 71 prosent av den norske befolkningen hadde i 2015 vært én eller flere ganger på kino i løpet av de siste tolv månedene, og kvinner og menn går omtrent like mye på kino (Norsk mediebarometer 2015). I tillegg ser befolkningen stadig mer film på nye distribusjonsplattformer. Tradisjonelt har det likevel vært store skjevheter når det gjelder hvem som skaper film.

Formålet med et bredt og variert tilbud av kunstneriske, kulturelle og estetiske uttrykk i norske audiovisuelle produksjoner er å speile det norske samfunnet, og synliggjøre og bekrefte Norge som et mangfold av ulike kulturelle fellesskap. Film når ut til mange og har sterk gjennomslagskraft. Gjennom filmen kan filmskaperne belyse ulike samfunnsfenomener, og film har betydning for hvordan vi fortolker oss selv, vår samtid og historie. Skapermangfold defineres av graden av variasjon og representasjon blant de skapende kreftene, og avtegner seg i representasjonen av kjønn, alder, geografi og minoritetstilhørighet.

Geografisk variasjon

NFI er en nasjonal aktør med et regionalt ansvar, og de statlige tilskuddsordningene til film, tv-drama og dataspill skal støtte opp under audiovisuell produksjon i hele landet. Det handler på den ene siden om å bygge opp om sterke produksjonsmiljø rundt omkring i landet, og på den andre siden å få frem historier som gjenspeiler samfunnet og kulturen vi er en del av. Ved å undersøke den geografiske og kjønnsmessige variasjonen blant NFIs tilskuddsmottakere, ønsker vi å si noe om bredden og variasjonen i skaperleddet. Hvem skaper film i Norge, og hvor kommer de fra?

Resultatindikator:

Den geografiske og kjønnsmessige variasjonen blant NFIs tilskuddsmottakere.

Resultatkrav:

NFIs fordeling av fondsmidler skal over tid bidra til bredde og variasjon i skaperleddet, og bidra til at andelen menn eller kvinner i nøkkelposisjoner i norsk film skal være minst 40 prosent.

I 2016 fikk NFI 462 søknader om produksjonstilskudd (inkludert utviklingstilskudd til dataspill). 59 prosent av alle søknadene kom fra produksjonsselskap i Oslo og Akershus. Troms og Sør-Trøndelag var de fylkene med nest flest søknader, og disse utgjorde til sammen tolv prosent av søknadsbunken. Den store andelen av søkna-

TABELL 4

Fylkesfordelt produksjonstilskudd, 2016									
Fylke	Antall			Tilskudd til produksjon (kr)					Totalt
	Søknader	Tilskudd	Prosent*	Kinofilm	Kortfilm	Dokumentar	Dramaserier	Dataspill**	
Akershus	21	5	23,8	625 000	2 840 000	-	-	763 500	4 228 500
Aust-Agder	4	1	25,0	-	-	500 000	-	-	500 000
Buskerud	19	2	10,5	-	-	-	-	800 000	800 000
Finnmark	3	0	0,0	-	-	-	-	-	-
Hedmark	14	8	57,1	-	900 000	-	4 000 000	2 455 000	7 355 000
Hordaland	15	5	33,3	-	142 000	2 185 000	-	3 200 000	5 527 000
Møre og Romsdal	8	2	25,0	-	450 000	1 150 000	-	-	1 600 000
Nordland	11	1	9,1	-	100 000	-	-	-	100 000
Nord-Trøndelag	2	0	0,0	-	-	-	-	-	-
Oppland	14	2	14,3	-	1 040 000	-	-	-	1 040 000
Oslo	253	62	24,5	123 521 435	9 461 500	10 461 000	29 300 000	10 615 000	183 358 935
Rogaland	12	3	25,0	5 771 250	160 000	645 000	-	-	6 576 250
Sogn og fjordane	1	1	100,0	-	-	-	-	442 500	442 500
Sør-Trøndelag	28	2	7,1	-	730 000	-	-	-	730 000
Telemark	2	0	0,0	-	-	-	-	-	-
Troms	29	9	31,0	13 675 000	2 777 500	935 000	-	-	17 387 500
Vest-Agder	5	2	40,0	-	797 000	-	-	-	797 000
Vestfold	13	3	23,1	-	-	2 700 000	-	2 000 000	4 700 000
Østfold	8	2	25,0	2 500 000	-	340 000	-	-	2 840 000
Sum	462	110	23,8	146 092 685	19 398 000	18 916 000	33 300 000	20 276 000	237 982 685

*Prosentandel av søknader som er innvilget tilskudd

**Utviklingstilskudd til interaktive produksjoner er inkludert

der fra Oslo og Akershus reflekteres også i fordelingen av produksjonsmidler på de ulike landsdelene, og i 2016 gikk 79 prosent av produksjonsmidlene til produksjonsselskap i Oslo og Akershus. Dette er på linje med hvordan det var i 2015 da 80 prosent av midlene gikk til Oslo og Akershus – og noe lavere enn i 2014 da produksjonsselskap i de to fylkene fikk 85 prosent av midlene. Produksjonsselskaper i Oslo og Akershus har fått mellom 73 og 85 prosent av produksjonsmidlene de siste seks årene, jamfør tabell 5.

Også Vestlandet, Nord-Norge og Østlandet peker seg ut som regioner med sterke produksjonsmiljø. Kinofilm produseres i stor grad av Oslo-baserte selskap, mens det har etablert seg sterke miljøer for utvikling av dataspill i Oslo, Hedmark, Hordaland og Vestfold.

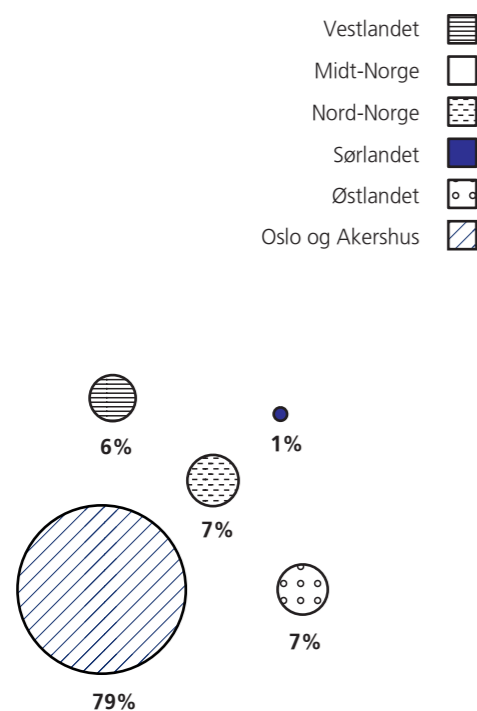
Innspillingssteder i norske filmer

Statistikken over innspillingssteder i norsk premierefilm fra filmenes produsenter, forteller oss både i hvilken grad filmene spilles inn i ulike regioner i Norge, og hvor stor andel som spilles inn i utlandet. Det er en filmpolitisk målsetting å ta hele landet i bruk og at norske filmer spilles inn i alle regioner i Norge. Dette fordi et mangfold av stemmer og historier skal komme frem, og fordi det skal bidra til å styrke produksjonsmiljøene i regionene. Dersom et stort antall filmer spilles inn helt eller delvis i utlandet kan det være bekymringsverdig, både utfra et kulturelt og et samfunnsøkonomisk perspektiv. Innspilling i utlandet kan imidlertid også bidra til utveksling av erfaring og økt kompetanse blant norske filmskaper. Valg av innspilling i utlandet kan ha ulike motivasjoner. Noen filmer spilles inn i utlandet fordi det kan være økonomisk gunstig, andre fordi det er et kunstnerisk valg. Det kan også være gode studiofasiliteter eller et eksteriør som passer til den historien som fortelles. En drivkraft for å velge utlandet som innspillingssted kan være enkelte landsinsentivordninger eller at prosjektet har fått finansiering fra en utenlandsk co-produsent.

Produksjonen av *Dyrene i Hakkebakkeskogen* gir et godt innblikk i hvilke økonomiske og tekniske vurderinger norske produsenter (her Qvisten Animasjon) gjør når de skal bestemme innspillingssted. Hele innspillingen er gjort i Norge, nærmere bestemt i Qvisten studio for Stop Motion i Grini Næringspark på Østerås, Akershus. Etterarbeid er gjort i Qvistens HQ studio i Oslo. Produksjonsbudsjettet er på 41 millioner kroner hvorav ca. 7 millioner eller ca. 17 prosent er benyttet i Nederland til å bygge dukker og sets. Dette har igjen utløst insentivordningen fra det Nederlandske Filminstitutet. Qvisten Animasjon har et uttalt mål om å holde sine produksjoner i Norge og på den måten bygge opp og utvikle et lite, men viktig filmmiljø. Det de har behov for av spisskompetanse utover det som finnes i Norge, henter selskapet inn til egne studier.

Av norske kinofilmer med premiere i 2016 ble 29 prosent spilt inn i Oslo og Akershus, 37 prosent i resten av landet og 34 prosent i utlandet. Det betyr at for første gang siden 2012 har regionale innspillingssteder utenfor Oslo og Akershus gått forbi både hovedstadsområdet og utlandet. Som illustrert i figur 2 ser vi at fra 2014 til 2016 har den prosentvise andelen for Oslo og Akershus gått ned fra 42 prosent til 29 prosent, samtidig som resten av landet har gått opp fra 31 prosent til 37 prosent.

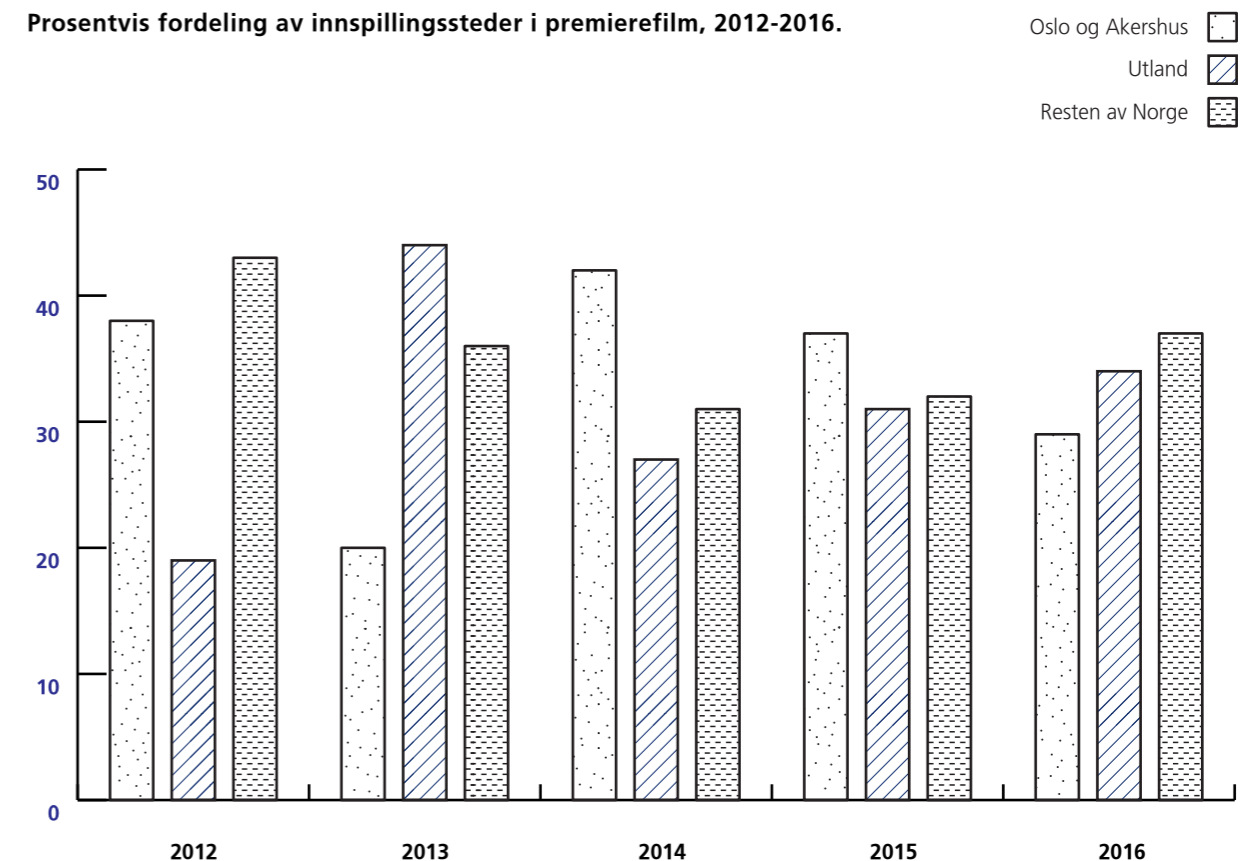
FIGUR 1
Fordeling av produksjonstilskudd på alle formater, 2016

TABELL 5

Fordeling av produksjonstilskudd på landsdel, 2011-2016						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vestlandet	5 %	7 %	9 %	7 %	6 %	6 %
Midt-Norge	1 %	1 %	4 %	1 %	1 %	0 %
Nord-Norge	6 %	3 %	9 %	3 %	6 %	7 %
Sørlandet	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %
Østlandet	4 %	4 %	5 %	3 %	7 %	7 %
Oslo og Akershus	83 %	84 %	73 %	85 %	80 %	79 %

FIGUR 2
Prosentvis fordeling av innspillingssteder i premierefilm, 2012-2016.

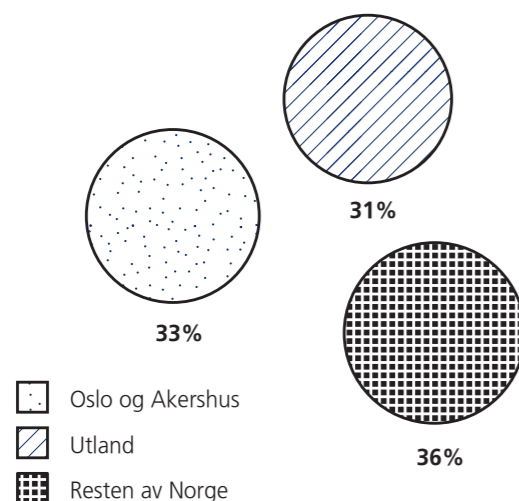

Ser vi på premierefilmene de siste fem årene sett under ett, viser det nå at Oslo og Akershus ikke lenger er dominerende i forhold til resten av landet. Samlet sett over en 5-års periode er 33 prosent av filmene er spilt inn i Oslo og Akershus, 36 prosent i resten av landet og 31 prosent i utlandet.

13 av premierefilmene i 2016 ble helt eller delvis spilt inn i utlandet, hvorav 3 av filmene hadde alle sine innspillingsdager utenfor Norges grenser. Det er imidlertid viktig å understreke at selv om film spilles inn helt eller delvis i utlandet, betyr ikke dette nødvendigvis at størstedelen av produksjonsbudsjettene legges igjen i utlandet. En gjennomgang av alle de 13 premierefilmene fra 2016 med innspillingsdager i utlandet viser at størstedelen av produksjonsbudsjettene til 9 av 13 filmer ble brukt i Norge. I gjennomsnitt hadde filmene 65 prosent av innspillingsdage i utlandet, som er en svak nedgang fra 69 prosent i 2015. Filmene brukte i gjennomsnitt anslagsvis 33 prosent av produksjonsbudsjettene ute, som nesten er tilsvarende 2015 andelen på 34 prosent.

Dokumentarfilmen *Magnus* tydeliggjør utfordringen ved å føre en presis statistikk over innspillingssteder. Filmen om Norges verdensmester i sjakk består av en rekke arkivopptak fra både inn- og utland over en 20-års periode. Men fordi opptakene som ble gjort i forbindelse med selve dokumentarfilmproduksjonen er på lokasjoner i Oslo, blir filmen som helhet kun registrert med innspillingssted Oslo.

FIGUR 3
Prosentvis fordeling av innspillingsdager i premierefilm, 2012-2016. Samlet.

Kvinneandel

I tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet til NFI for 2016 vises det til Stortingets anmodningsvedtak i forbindelse med behandlingen av Innst. 83 S (2015-2016) hvor det fremgår at: "Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for å bedre kjønnsbalansen innen norsk film, samt opprettholde målet om at andelen kvinner eller menn i nøkkelposisjoner skal være minst 40 pst." Kulturdepartementet har bedt Norsk filminstitutt om å følge opp dette ved å videreføre dagens praksis med moderat kjønnskvoltering, og vurdere ytterligere tiltak innenfor sine ordninger som kan bidra til en jevnere kjønnsbalanse. På denne bakgrunn gikk NFI våren 2016 gjennom sitt eksisterende virkemiddelapparat og vurderte nye tiltak for å få til en bedre kjønnsbalanse i norsk film, og la i juni 2016 frem en handlingsplan for bedre kjønnsbalanse. NFIs hovedansvarlig med handlingsplanen var å vurdere hvilke tiltak NFI kan iverksette innenfor sitt eget mandat og gjeldene forskrifter. Blant tiltakene som ble foreslått var 50 prosent kvinneandel innen ordninger for talentutvikling og moderat kjønnskvoltering innen rammefinansiert utviklingstilskudd og markedsordningen. Fra og med 2016 skal NFI også inkludere statistikk over kvinnelige hovedroller i norsk kinofilm. Det ble samtidig understreket at en varig kjønnsbalanse kun kan oppnås ved at det iverksettes tiltak rettet mot alle ledd i filmskaperens livsløp – fra grunnskole til profesjonell filmskaper. Dette for å sikre en tidlig rekruttering av talentfulle jenter og gutter, som igjen vil velge film som utdannings- og yrkesvei. På lang sikt vil dette være det viktigste virkemiddelet for en vedvarende kjønnsbalanse i norsk film.

Likestilling handler om grunnleggende menneskerettigheter som like muligheter for kvinner og menn. I utvidet forstand handler det også om å ta alle ressurser i bruk uavhengig av kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder eller seksuell orientering. Likestilling innenfor norsk filmbransje er viktig for å sikre et bredt og variert tilbud av kunstneriske, kulturelle og estetiske uttrykk – og på denne måten speile det norske samfunn. Kvinneandelen i film måles på tre nivåer:

1. Prosentandel kvinner med hovedroller i filmer med premiere det aktuelle året,
2. Prosentandel kvinner i nøkkelposisjonene regissør, manusforfatter og produsent i filmer med premiere det aktuelle året, og
3. Prosentandel kvinner i nøkkelposisjonene regissør, manusforfatter og produsent i prosjekter som er til delt produksjonstilskudd (til kinofilm, kortfilm og dokumentarfilm) det aktuelle året.

Det er viktig å understreke at antall prosjekter som får tildelt produksjonstilskudd ett år og antall filmer med premiere ett år er såpass lite at én film fra eller til kan få store utslag på statistikken. Det er også naturlig at kvinneandelen vil variere fra år til år, avhengig av hvilke prosjekter som er i søknadsbunken og når de enkelte filmene får kinopremiere. Det er derfor viktig å se på utviklingen over tid, og i mindre grad på det enkelte år.

Kvinneandel i premiefilmer - hovedroller

I handlingsplanen for bedre kjønnsbalanse i norsk film ble det bestemt at NFI – fra og med 2016 – skulle lage statistikk over kvinnelige og mannlige hovedroller i norske kinofilmer. Dette fordi representasjon ikke bare handler om hvem som skaper film, men også hvilke historier som blir fortalt og hvem de handler om. En kvantitativ undersøkelse av hovedkarakterer i norsk film utført av forskere ved Høgskolen på Lillehammer på oppdrag av Skuespillerforbundet mai 2016 viste at 40 prosent av hovedkarakterene i norske spillefilmer på kino i perioden 2011 til 2015 var kvinner. Undersøkelsen viste også at i voksenfilmer med kun én hovedkarakter, er dobbelt så mange menn som kvinner – og at 29 prosent av norske filmer har kun kvinnelige hovedkarakterer, mens 50 prosent har kun mannlige hovedkarakterer.

TABELL 6

Kvinneandel hovedrolle i premierefilmer 2016	2016
Kinofilmer alle	28 %
Kinofilmer (eks. kinodokumentar)	30 %
Kinofilmer med forhåndsstøtte	25 %
Kinofilmer uten forhåndsstøtte	33 %
Barnefilmer	0 %

Av kinofilmene med premiere i 2016 hadde 28 prosent kvinnelig hovedrolle. Hvis vi ser bort i fra kinodokumentarene var kvinneandelen 30 prosent. Andelen kvinnelige hovedroller i filmer uten forhåndsstøtte fra NFI var 33 prosent, altså litt høyere enn kvinneandelen alle filmene sett under ett. Dette er motsatt av hva som normalt gjelder for kvinneandelen blant nøkkelposisjonen regissører, manusforfatter og produsent – hvor kvinneandelen som regel er markant høyere for filmer med forhåndsstøtte enn uten forhåndsstøtte. Ingen av barnefilmene med premiere i 2016 hadde imidlertid kvinnelig hovedkarakter.

Kvinneandel i premierefilmer - nøkkelposisjoner

Kvinneandelen i norske premierefilmer var i 2016 på 33,3 prosent. Dette er en liten nedgang fra 2015 som hadde den høyeste kvinneandelen som er målt for norsk premierefilm noe år med 34,3 prosent. Med kvinneandelen menes her prosentandelen kvinner i nøkkelposisjonene regissør, manuskriptforfatter og produsent. Det var kvinnelig regissør i 24 prosent av premierefilmene, kvinnelig manuskriptforfatter i 44 prosent av filmene, og kvinnelig produsent i 32 prosent av filmene i 2016. Som tabell 7 viser, er det en høyere kvinneandel i filmene med forhåndstilskudd fra NFI enn i de som er produsert uten forhåndstilskudd. Mens den totalt er på 36,4 prosent for filmene med forhåndstilskudd, er kvinneandelen i filmer uten forhåndstilskudd 22,2 prosent. Dette er, som illus-

trert i tabell 8, et gjennomgående trekk ved premierefilmene år etter år, og kan ha sin årsak i to forhold. For det første er det gjennom de forhåndsstøttede filmene NFI kan gjøre prioriteringer for å øke kvinneandelen. For det andre er det stor økonomisk risiko forbundet med å produsere film uten forhåndstilskudd, og som det vises til i rapporten *Likestilling på filmområdet* (NFI, 2011) kan det være at kvinner i mindre grad enn menn er villig til å ta en slik risiko.

Kvinneandel på tilskuddsnivå

Kvinneandelen i kinofilmer tildelt produksjonstilskudd var i 2016 31,7 prosent. Dette er en nedgang fra 2015 da kvinneandelen var 35,7 prosent – og en ytterligere nedgang fra 2014 da kvinneandelen var på rekordhøy 53,9 prosent. Sett over tid har kvinneandelen i kinofilmer som ble tildelt produksjonstilskudd vært i positiv utvikling, men i lys av de siste par årenes utvikling kan det se ut som om det er vanskelig å få til en varig og stabil høy kvinneandel. NFI praktiserer moderat kjønnskvotering ved tildeling av alle forhåndstilskudd. Det vil si at prosjekter med kvinner i nøkkelposisjoner blir prioritert når valget står mellom flere ellers like gode prosjekter. Som illustrert i tabell 9 er kvinneandelen jevnt over noe høyere i tilskuddsmassen enn i søknadsmassen i de fleste ordningene. For å oppnå en stabilt høy kvinneandel over tid er det viktig at det er mange, gode kandidater å velge mellom. Det har vært en utfordring gjennom flere år at kvinneandelen i søknadsmassen er for lav. Både i 2015 og 2016 var kvinneandelen i søknadsbunken (søknader om produksjonstilskudd til kinofilm) 30,2 prosent, jf. tabell 12.

Kvinneandelen i dokumentarfilm har ligget jevnt på over 40 prosent i mange år, men har de siste par årene gått noe ned og ligget på 36 og 37 prosent. Det er derfor gledelig å se at kvinneandelen i dokumentarfilm igjen har gått opp – og er på rekordhøy 53,9 prosent for dokumentarer tildelt produksjonstilskudd i 2016.

Også for kortfilm har det jevnt over vært en høy kvinneandel, og selv om kvinneandelen i kortfilm tildelt produksjonstilskudd har gått ned i 2016, er den fremdeles godt over 40 prosent.

Variasjonen i format og sjangre i audiovisuelle produksjoner med støtte fra NFI

Innholdsmangfold kan defineres som graden av variasjon i format, sjanger og tematikk. NFIs tilskuddsordninger omfatter formatene kinofilm, kortfilm, dokumentar, tv-drama og dataspill. Det gis også tilskudd som skal stimulere til ulike typer audiovisuelle produksjoner. Nye veier-programmet skal eksempelvis stimulere til kunstnerisk fordypning og utprøving av nye ideer i kinofilm, kortfilm og dokumentarfilm, mens markedsordningen skal stimulere til økt publikumsoppslutning til kinofilm.

Resultatindikator:

Variasjonen i formater, sjangre, produksjonsbudsjett og tematikk i audiovisuelle produksjoner med støtte fra NFI.

Resultatkrav:

NFIs fordeling av fondsmidler skal bidra til bredde og variasjon i det audiovisuelle innholdet som produseres.

Tabell 13 viser fordelingen av tilskuddsmidler på format (kinofilm, kortfilm, dokumentar, tv-drama og dataspill) og tilskuddstype (utvikling, produksjon, lansering Norge, lansering utland og etterhåndstilskudd). Tabell 14 viser antall søknader og tilskudd til utvikling, produksjon og lansering av de ulike formatene. Det ble i 2016 gitt 57,7 millioner kroner til utvikling, 217,7 millioner kroner til produksjon, 33,2 millioner kroner til lansering i Norge, 9,2 millioner kroner til lansering i utlandet og 126,8 millioner kroner i etterhåndstilskudd.

TABELL 7

Kvinneandel kinofilmer med premiere i 2016				
	Regi	Manus	Produsent	Totalt
Med forhåndstilskudd	31,2 %	40,6 %	37,5 %	36,4 %
Uten forhåndstilskudd	11,1 %	50,0 %	22,2 %	27,7 %
Kinofilmer eks. kinodokumentar	20,0 %	42,5 %	30,0 %	30,8 %
Kinofilmer totalt	24,0 %	44,0 %	32,0 %	33,3 %

TABELL 8

Prosentandel kvinner i nøkkelposisjoner i premierefilmer 2011-2016 (inkl. kinodokumentar)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kinofilm med forhåndstilskudd	30 %	35 %	35,0 %	40 %	45,2 %	36,4 %
Kinofilm uten forhåndstilskudd	20 %	17 %	0,0 %	11 %	9,5 %	27,7 %
Kinofilmer totalt	25 %	26 %	27,7 %	30 %	34,3 %	33,3 %

TABELL 9

Kvinneandel i søknadsmassen og tilskuddsmassen, 2016		
	Søknadsmassen	Tilskuddsmassen
Kinofilm (eks. minoritetssamproduksjon)	30,2 %	31,7 %
av de markedsvurdert	15,7 %	13,3 %
av de kunstnerisk vurdert (inkl. nye veier, pakke)	38,2 %	40,0 %
av de kinodokumentar	33,3 %	33,3 %
Dokumentar	48,5 %	53,9 %
Kortfilm	37,6 %	43,4 %

TABELL 10

Kvinneandel produksjonstilskudd 2016 fordelt på nøkkelposisjon				
	Regi	Manus	Produsent	Totalt
Kinofilm	30 %	25,0 %	40 %	31,7 %
Kinofilm (eks. kinodokumentar)	33,3 %	26,7 %	33,3 %	31,1 %
Dokumentar	58,8 %	50,0 %	52,9 %	53,9 %
Kortfilm	33,3 %	36,4 %	60,5 %	43,4 %

TABELL 11

Tabell 11 Kvinneandel i prosjekter tildelt produksjonstilskudd 2010-2016							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kinofilm	27,0 %	31,0 %	33,0 %	38,5 %	53,9 %	35,7 %	31,7 %
Dokumentar	45,0 %	32,0 %	41,0 %	48,9 %	36,4 %	37 %	53,9 %
Kortfilm	42,0 %	42,0 %	36,0 %	44,6 %	61,3 %	50 %	43,4 %

TABELL 12

Kvinneandel søknader om produksjon av kinofilm, inkl. kinodokumentar						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Søknader	27,0 %	28,0 %	28,3 %	38,5 %	30,2 %	30,2 %
Tilskudd	31,0 %	33,0 %	38,5 %	53,9 %	35,7 %	31,7 %

TABELL 13

Fordeling av tilskuddsmidler på format og tilskuddstype 2016						
	Utvikling***	Produksjon	Lansering Norge	Lansering utland	Etterhåndsstøtte	Totalt
Kinofilm kunstnerisk vurdering*	14 517 500	57 495 000	11 293 311	1 259 503	51 870 219	136 435 533
Nye veier til lange filmer	2 480 000	12 237 500	585 000	-	-	15 302 500
Kinofilm markedsvurdering	-	55 900 000	9 347 464	195 391	40 001 436	105 444 291
Kinodokumentar	3 675 000	8 600 000	1 800 000	916 585	4 255 535	19 247 120
Minoritetssamproduksjoner	-	11 860 185	1 609 250	-	1 221 506	14 690 941
Kinofilm uten forhåndstilskudd	-	-	6 572 486	149 850	29 455 147	36 177 483
Kortfilm	335 000	15 445 000	-	912 340	-	16 692 340
Nye veier til korte filmer	1 557 000	3 953 000	-	-	-	5 510 000
Dokumentar enkeltstående**	9 317 300	14 886 000	-	1 712 744	-	25 916 044
Nye veier til dokumentar	815 000	3 580 000	-	-	-	4 395 000
Dokumentarserier	-	450 000	-	64 917	-	514 917
Dramaserier	4 700 000	33 300 000	-	1 595 953	-	39 595 953
Dataspill	20 276 000	-	1 948 509	2 401 181	-	24 625 690
Sum	57 672 800	217 706 685	33 156 020	9 208 464	126 803 843	444 547 812

*inkludert utløst tilskudd pakkefinansiering

** inkludert utløst pakketilskudd og minoritetssamproduksjoner

***inkluderer ikke manuskriptutvikling

TABELL 14

Søknader og tilskudd til utvikling, produksjon og lansering i 2016								
	Utviklingstilskudd*****		Produksjonstilskudd		Lanseringstilskudd Norge		Lanseringstilskudd utland	
	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd	Søknader	Tilskudd
Kinofilm kunstnerisk*	131	71	59	8	8	8	8	8
Nye veier til lange filmer	20	3	2	2	2	2	0	0
Kinofilm markeds	-	-	36	5	5	5	3	2
Kinodokumentar	17	9	11	5	2	2	8	7
Minoritetssamproduksjon	-	-	13	6	3	3	0	0
Kinofilm uten forhåndstilskudd	-	-	-	-	9	9	6	4
Kortfilm	17	4	170	23	0	0	36	33
Nye veier til korte filmer	25	5	4	4	0	0	0	0
Dokumentar enkeltstående***	119	45	73	18	0	0	35	31
Nye veier til dokumentar	15	2	4	4	0	0	0	0
Dokumentar serier****	1	-	3	2	0	0	2	2
Dramaserier	25	17	18	7	0	0	11	9
Dataspill	103	30	-	-	15	13	34	28
Sum	473	186	393	84	44	42	143	124

*inkludert utløst tilskudd pakkefinansiering

*** inkludert utløst pakketilskudd og minoritetssamproduksjoner

****inkludert utløst pakketilskudd

*****inkluderer ikke manuskriptutvikling

Det ble til sammen søkt om 473 utviklingstilskudd og 393 produksjonstilskudd i 2016. 186 av søknadene om utviklingstilskudd og 84 av søknadene om produksjonstilskudd ble innvilget. Videre ble det søkt om til sammen 29 tilskudd til lansering av kinofilm og 14 tilskudd til lansering av dataspill i Norge. Henholdsvis 29 og 13 av søknadene ble innvilget. Det ble søkt om til sammen 143 tilskudd til lansering av audiovisuelle produksjoner i utlandet, hvorav 124 av søknadene ble innvilget.

Fordeling på format

Tilskudd til kinofilm utgjorde 74 prosent av fondsmidlene i 2016, tv-drama ni prosent, dokumentar sju prosent – mens kortfilm og dataspill utgjorde fem prosent hver. Tabell 15 viser hvordan prioriteringen av de ulike formatene har utviklet seg i perioden 2010 til 2016.

Tilskuddsandelen til kinofilm har variert gjennom perioden, og ligget på mellom 68 og 79 prosent. Andelen som har gått til kortfilm har ligget jevnt på mellom fire og seks prosent, mens andelen som har gått til dataspill har økt fra tre prosent i 2010 og ligget på fem prosent de fire siste årene. Andelen til dokumentar lå flere år på ni-ti prosent, men har falt til sju prosent de siste to årene.

Dramaserier er det formatet som har vært i størst vekst i den aktuelle perioden, fra fem prosent av fondsmidlene i 2010 til ni prosent i 2016. 2014 og 2015 var unntaksår når det gjelder dramaserier, da henholdsvis to og tretten prosent av tilskuddsmidlene gikk til formatet. Dette hadde sin årsak i at etterhåndstilskuddet spiste opp store deler av fondsbudsjettet i 2014, og flere tilskudd til dramaserier ble satt på «vent» dette året – og resulterte i tilsvarende høy andel til dramaserier i 2015.

TABELL 15

Prosentvis fordeling av tilskuddsmidler på format 2010-2016							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kinofilm	79 %	75 %	74 %	68 %	79 %	70 %	74 %
Kortfilm	6 %	5 %	5 %	6 %	4 %	5 %	5 %
Dokumentar	7 %	10 %	9 %	10 %	10 %	7 %	7 %
Dramaserier	5 %	7 %	8 %	11 %	2 %	13 %	9 %
Dataspill	3 %	3 %	4 %	5 %	5 %	5 %	5 %

Fordeling på tilskuddstype

Tabell 16 viser fordelingen av tilskuddsmidler på tilskuddstype. Tilskudd til produksjon utgjorde 49 prosent av midlene i 2016. Etterhåndstilskuddet har økt fra 24 prosent i 2015 til 29 prosent i 2016 og har sammenheng med at det har vært et godt kinoår med mange barnefilmer og høy publikumsoppslutning. Tilskudd til utvikling utgjorde 13 prosent både i 2015 og 2016, mens tilskudd til lansering i Norge og utlandet holder seg på omtrent samme nivå som de foregående årene med henholdsvis sju og to prosent av midlene.

Fordeling av tilskudd til kinofilm

Figur 5 viser hvordan midlene til kinofilm i 2016 fordelte seg på filmer som har fått tilskudd etter kunstnerisk vurdering, filmer som har fått tilskudd etter markedsvurdering, filmer uten forhåndstilskudd fra NFI og filmer med norsk minoritetsprodusent. Kunstnerisk vurdert film ble tildelt mest midler, 171 millioner kroner, noe som tilsvarer 52 prosent av alle midlene til kinofilm. Deretter kommer markedsvurdert film med 105,4 millioner kroner og filmer uten forhåndstilskudd med 36,2 millioner kroner. Kunstnerisk vurderte filmer var den kategorien som fikk mest etterhåndstilskudd i 2016, på til sammen 56 millioner kroner. 5 prosent av støtten til kinofilm gikk til kinofilm med norsk minoritetsprodusent.

NFIs tilskudd til audiovisuelle produksjoner for barn og unge

Resultatindikator 1:

NFIs tilskudd til audiovisuelle produksjoner for barn og unge.

Resultatkrav:

NFIs fordeling av fondsmidler skal bidra til et tilbud til ulike målgrupper, herunder barn og unge.

NFI skal sikre barn og unge tilgang på gode filmopplevelser, med et bredt og mangfoldig uttrykk. I 2016 ble det tildelt produksjonstilskudd til to norske kinofilmer for barn. Begge filmene fikk tilskudd over markedsordningen. I tillegg ble det gitt produksjonstilskudd til to kinofilmer med ungdom som målgruppe. Begge disse er originalskrevne samtidshistorier, noe som har vært etterlyst i kulturtilbudet til unge. Det ble også gitt store etterhåndstilskudd til flere barnefilmer, herunder *Gråtass – Gøy på landet* som er produsert uten forhåndsstøtte fra NFI.

Dataspill er en viktig del av barn og unges kultur- og mediehverdag. Markedet domineres av importerte spill, og det er derfor viktig at det også utvikles spill basert på norsk språk og kultur. NFI støtter utvikling og lansering av dataspill for barn og unge innenfor alle sjangre og til alle plattformene. I 2016 ble det gitt utviklingstilskudd til 30 dataspill på til sammen 20,3 millioner kroner. Seks av tilskuddene, på til sammen 4,4 millioner kroner, var til dataspill for barn. Ingen av dataspillene NFI gir tilskudd til er for øvrig rettet mot kun et voksent publikum, det vil si at NFI ikke gir tilskudd til spill som forventes å ha 18 års aldersgrense.

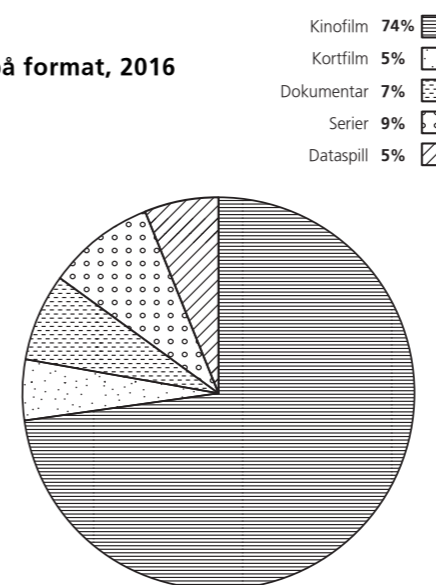
Det ble også gitt produksjonstilskudd til to dramaserier for barn i 2016.

TABELL 16

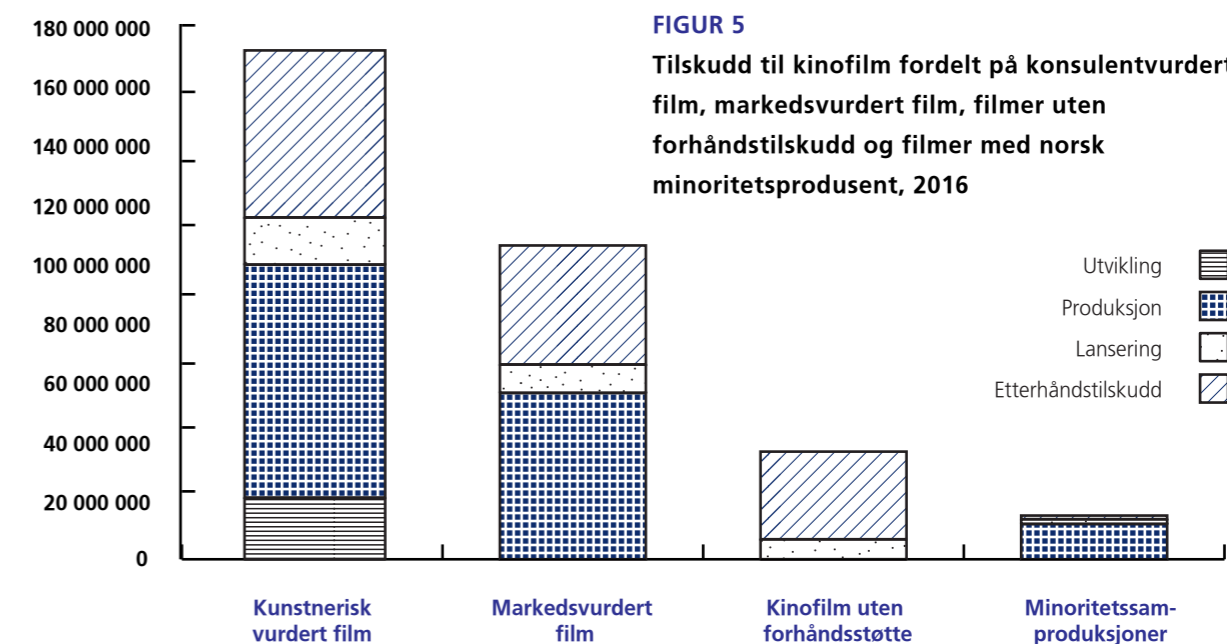
Fordeling av fondsmidler på tilskuddstype 2010-2016 (inkluderer alle formater)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Produksjon	55 %	50 %	54 %	51 %	47 %	53 %	49 %
Utvikling	9 %	10 %	10 %	14 %	11 %	13 %	13 %
Lansering Norge	9 %	10 %	7 %	8 %	7 %	8 %	7 %
Lansering utland		1 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Etterhåndstilskudd	27 %	29 %	24 %	25 %	33 %	24 %	29 %

FIGUR 4

Fordeling på format, 2016

FIGUR 5
Tilskudd til kinofilm fordelt på konsulentvurdert film, markedsvurdert film, filmer uten forhåndstilskudd og filmer med norsk minoritetsprodusent, 2016

Andre tilskuddsordninger

I tillegg til tilskuddsordningene som er presentert i tabell 13 og 14 forvalter NFI følgende ordninger:

Tilskudd til filmformidling (presenteres i egen oversikt, se tabell 22).

Insentivordning for film- og serieproduksjoner. Sørfond.

Tilskudd til manuskriptutvikling.

VIP-stipend.

Idéutvikling Nye veier (langfilm).

Stipend til kurs i utlandet.

Filmrekrutteringsstipend.

Felles lanseringstiltak internasjonale arenaer.

ner som kvalifiserer til gitte kriterier kan søke om tilskudd på inntil 25 prosent av godkjente kostnader i Norge. Ordningen skal bidra til å øke antallet store internasjonale film- og serieproduksjoner i Norge for å fremme norsk kultur, historie og natur. Ordningen skal også bidra til økt erfaring og kunnskap i den norske filmbransjen, stimulere til vekst, en bærekraftig norsk filmnæring og økt internasjonalt samarbeid. Første søknadsfrist var den 21. januar 2016, og NFI mottok fire søknader med totalt budsjetterte kostnader i Norge på 384 millioner kroner. I vedtaksmøte den 2. mars ble det innvilget en tilskuddsramme på 40,5 millioner kroner til *The Snowman* og 4,5 millioner kroner til *Downsizing*. Den faktiske utbetalingen til de to filmene i 2016 var henholdsvis 33,3 og 4,5 millioner kroner.

Manuskriptutvikling

Det ble gitt 7 720 000 kroner til manuskriptutvikling i 2016, jamfør tabell 17. Formålet med ordningen er å stimulere til utvikling av manuskript av høy kunstnerisk

Insentivordningen for film og serieproduksjoner

Insentivordningen for film og serieproduksjoner trådte i kraft 1. januar 2016. Det er en tilskuddsordning som hadde en ramme på 45 millioner kroner i 2016. Insentivordningen er en refusjonsbasert ordning der produksjo-

TABELL 17

Andre tilskuddsordninger, 2012-2016										
Tilskuddsordning	2012		2013		2014		2015		2016	
	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd	Antall	Tilskudd
Insentivordning film- og serier	-	-	-	-	-	-	-	-	2	37 800 000
Sørfond		4 000 000	6	3 000 000	5	2 000 000	7	3 000 000	9	3 500 000
Manuskriptutvikling*	61	5 989 000	43	4 920 000	49	8 295 000	45	8 000 000	29	7 720 000
VIP-stipend	8	1 600 000	7	1 400 000	6	1 200 000	6	1 200 000	6	1 200 000
Idéutvikling Nye veier (langfilm)	4	400 000	4	400 000	4	300 000	4	400 000	4	400 000
Stipend til kurs i utlandet	135	1 280 289	152	1 267 850	159	1 531 600	157	1 732 847	137	1 377 600
Filmrekrutteringsstipend	4	200 000	2	100 000	4	200 000	3	150 000	2	100 000
Filmkulturelle tiltak**	27	2 689 290	30	2 729 728	34	2 830 000	56	2 850 500	-	-
Regionale filmtiltak barn og unge**	-	-	-	-	49	5 000 000	49	5 000 000	-	-
Felles lanseringstiltak internasjonale arenaer	-	-	-	-	-	-	13	2 196 280	6	872 751
Totalt	239	16 158 579	244	13 817 578	310	21 356 600	340	22 333 347	195	52 970 351

*Antall = prosjekt i ordningen

** Tilskudd til filmkulturelle tiltak inngår fra og med 2016 i tilskudd til filmformidling, som presenteres nærmere i tabell 22. Forvaltningen av tilskudd til regionale filmtiltak for barn og unge er fra og med 2016 lagt til de regionale filmsentrene.

kvalitet. I motsetning til midlene i tabell 13 og 14, som går til produksjonsselskap, retter ordningen seg mot forfattere som ikke har inngått forpliktende samarbeid med produsent. Det kan bli gitt tilskudd gjennom hele utviklingsprosessen frem mot et revidert førsteutkast av manuskriptet. Ordningen skal bidra til kontinuitet og produktivitet i manuskriptarbeidet, og sikre et bredt og mangfoldig repertoargrunnlag for alle målgrupper. Ordningen kan gi tilskudd til manus til spillefilm, dokumentar, tv-drama og dataspill.

Det var 29 prosjekter i ordningen ved utgangen av 2016 (men mange prosjekter ble avsluttet i løpet av året), herunder to prosjekter rettet mot barn og unge, tre dokumentarer og fire dramaserier. Manuskriptene behandlet til sammen 165 søknader i 2016, og det ble gitt tilsagn til 32 prosjekter med til sammen 45 forfattere.

Felles lanseringstiltak på internasjonale arenaer

Dette var en ny tilskuddsordning i 2015, og det ble i 2016 gitt tilskudd til slike fellestiltak for ulike deler av bransjen på arenaer som Nordisk Panorama i Malmø (dokumentar og kortfilm), Annecy i Frankrike (animasjonsfilm), New Nordic Films i Haugesund (spillefilm), MIPJUNIOR i Cannes (barneserier) og Nordic Game Conference i Malmø (spill). Fellestiltakene gjennomføres av eller i nært samarbeid med norske produsenter og har gitt stor synlighet for norske produksjoner og norsk bransje.

Spill ut i verden

For å styrke norske spills gjennomslagskraft internasjonalt har Norsk Filminstitutt i samarbeid med Innovasjon Norge og Kulturdepartementet lansert et pilotprogram for eksportrettet støtte, *Spill ut i verden*. Tiltak innenfor programmet skal bidra til utnyttelse av selskapenes kommersielle potensial gjennom tilføring av frisk kapital og kompetanse. Pilotprogrammet hadde oppstart i mai 2016 og avsluttes april 2017. Samlet budsjett er på ti millioner kr, hvorav 2,5 millioner kr forvaltes av NFI til lansering i utlandet. Av dette ble 850 675 kr tildelt i 2016 (beløpet inngår i tabell 14 under lansering utland dataspill).

Tilskudd til synstolkning

I henhold til Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidensrettet filmpolitikk* stilles det fra og med 2017 krav til synstolkning for norske kinofilmer som mottar tilskudd i ny forskrift om audiovisuelle produksjoner. I påvente av at forslaget skulle tre i kraft fikk NFI i 2016 200 000 kroner

som skulle bevilges til synstolkning. NFI mottok to søknader om tilskudd til synstolkning i 2016. Begge søknadene ble innvilget, og det ble utbetalt til sammen 164 330 kroner over denne midlertidige ordningen.

MEDIA-programmet

MEDIA-programmet er EUs program til støtte for den audiovisuelle sektor i Europa. I 2016 gikk over 35 millioner kroner fra MEDIA-programmet i Kreativt Europa til den norske audiovisuelle bransjen. Tilskuddene går til utvikling av norske spillefilmer, dokumentarer, animasjonsfilmer og dataspill, til distribusjon av europeiske filmer på kino i Norge og norske filmer i Europa, og til publikumsrettede tiltak og markedsaktiviteter. Dette er et svært bra resultat for Norge, og et spesielt bra år for norske spillutviklere - her kan Norge skilte med det beste resultatet i hele Europa: Fire norske spillutviklere mottok over fem millioner kroner fra MEDIA til utvikling av fire dataspill. Det var også et bra år for TV-prosjekter, der fire norske selskap mottok mer enn ni millioner kroner til produksjon av to TV-serier og to dokumentarfilmer. For første gang fikk Norge også tilskudd under ordningen for Internasjonale co-produksjonsfond: NFI mottok over to millioner kroner til Sørfond.

Eurimages

Eurimages ble opprettet i 1989 som et fond for finansiering av europeiske samproduksjoner. Eurimages er tilknyttet Europarådet med 37 av rådets 47 medlemsstatene som deltakere. Norge deltar aktivt i programmet.

I 2016 ga Eurimages tilskudd til tre norske majoritetsproduksjoner og til fem filmer med norske minoritetsprodusent hvorav to dokumentarfilmer og seks spillefilmer. Samlet tilskuddsbeløp var EUR 2 694 000.

KVALITET

Styringsparameter 1.2: Kvaliteten på norske audiovisuelle produksjoner

Kvalitet er vanskelig å måle, spesielt på kort sikt. Hvordan NFIs virksomhet bidrar til et bredt og variert tilbud av høy kvalitet krever omfattende analyser over tid. Ved hjelp av følgende indikatorer vil vi likevel forsøke å si noe om hvor norske audiovisuelle produksjoner står i 2016 med tanke på kvalitet: Norsk films deltakelse på internasjonale og anerkjente festivaler, norske filmers omdømme, anmelderes terningkast og norske produksjoners plass i samfunnsdebatten, samt tilskudd til filmer basert på originalmanus og NFIs tilskudd over talentordninger.

Norsk films posisjon internasjonalt

Resultatindikator: Norske produksjoners deltakelse på festivaler, nominasjoner og priser.

Resultatkrav: Norske produksjoner skal holde høy internasjonal standard, tas ut til anerkjente internasjonale festivaler, og bli nominert til – og vinne anerkjente priser.

At norske filmer inviteres til anerkjente internasjonale festivaler, vinner priser og blir nominert, vitner om at

filmene holder internasjonal standard og er av høy kunstnerisk kvalitet. Festivaler er kuraterte arenaer der filmene velges ut med bakgrunn i deres kunstneriske og kulturelle kvalitet, og i hard konkurranse med internasjonale produksjoner. Antall filmer som blir sendt inn til vurdering for offisielt program i de største konkurransene er høyt, og nålovet for festivaldeltakelse er smalt. Det anses derfor som en stor anerkjennelse å bli invitert til å delta på viktige festivaler. Dette gjelder både for kinofilm, kortfilm og dokumentarfilm. Når en film deltar på en av disse festivalene, forventes det ofte at filmen har verdenspremiere eller internasjonal premiere på festivalen. Det vil si at om en film deltar på en av disse festivalene, utelukker det deltagelse i konkurranse på en av de andre festivalene. Dette reduserer antall aktuelle filmer til de prioriterte festivalene. Også serier og spill profiterer på internasjonale priser og nominasjoner, selv om det fungerer noe ulikt fra film.

Tabell 18 viser antall ganger norske kinofilmer, kortfilmer og dokumentarfilmer deltok på anerkjente, internasjonale filmfestivaler i årene 2012-2016, og antall priser og nominasjoner som ble gitt til norske kinofilmer, kortfilmer, dokumentarer, tv-drama og dataspill.

TABELL 18

Deltakelse på festivaler, nominasjoner og priser		2012	2013	2014	2015	2016
Kinofilm	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	10	7	9	8	3
Kinofilm	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	2	0	2	1	0
Kinofilm	Antall kinofilmer nominert til de mest prestisjefylte prisene	1	3	2	2	1
Kinofilm	Antall viktige barnefilmfestivaler/programmer i Europa norske filmer deltar på	1	2	3	5	5
Kortfilm	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	8	13	31	15	26
Kortfilm	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	3	3	5	2	8
Kortfilm	Antall kortfilmer nominert til de mest prestisjefylte prisene	0	0	1	1	1
Dokumentar	Deltakelse ved anerkjente, internasjonale festivaler	21	17	18	26	24
Dokumentar	Priser ved anerkjente, internasjonale festivaler	0	4	1	3	4
TV-drama	Antall internasjonale priser	1	2	9	9	7
TV-drama	Antall internasjonale nominasjoner	4	4	4	3	1
Dataspill	Antall internasjonale priser	-	-	-	7	8

Kinofilm¹

Det var med stor glede og entusiasme den norske filmbransjen tok imot beskjeden om at *Kongens nei* var på kortlisten til Oscar-nominasjon i i kategorien Beste fremmedspråklige film 2016. Dette skjedde sist i 2012 med *Kon-Tiki*. 2016 er også året hvor den viktige og prestisjetunge Nordisk råds filmpris for første gang ble tildelt en norsk film. *Louder Than Bombs* (Joachim Trier) hadde verdenspremiere i hovedkonkurransen i filmfestivalen i Cannes i 2015.

I løpet av 2016 har 71 spillefilmer deltatt 225 ganger på 124 filmfestivaler i 46 land. De festivaldeltagelsene som er verdt å merke seg er visningen av *Solan og Ludvig: Herfra til Flåkløya* i Generation programmet i Berlin, som er verdens viktigste barnefilmfestival. *Welcome to Norway* deltok i Dragon Award konkurransen i Göteborg og vant publikumsprisen. *El Clasico* konkurrerte i Tribeca, New York og vant prisen for beste foto.

Filmfestivalen i Toronto inviterte to filmer, *Fluefangeren* (Hunting Flies) og *Pyromanen*. Norsk filminstitutt bidro også til en spesialvisning av *Kongens nei* i Toronto i forbindelse med kronprinsparets offisielle besøk i Canada i november. Det var norsk fokus på filmfestivalene i Reykjavik og Hamptons, USA og den nordiske filmfestivalen i Lübeck viste hele 31 norske filmer, med *Rosemari* som åpningsfilm og pris til barnefilmen *Gilberts grusomme hevn*. *Solan og Ludvig: Herfra til evigheten*, *Welcome to Norway*, *Bølgen* og *Pyromanen* er de filmene som har vært mest etterspurt fra anerkjente internasjonale filmfestivaler.

Kortfilm²

Norske kortfilmer deltok på anerkjente, internasjonale festivaler 26 ganger i 2016. Det er en gledelig økning med hele 11 filmer fra 2015. Norske kortfilmer for barn utmerket seg ved festivaler både i USA og Europe. Chicago Children's Film Festival valgte ut hele ni norske kortfilmer og fem priser ble tildelt norsk film. Den animerte kortdokumentarfilmen *Når jeg hører fuglene synge* (Trine Vallevik Håbjørg) mottok både The Liv Ullmann Peace Prize, Youth Jury Prize og Children's Jury 2nd Prize.

¹ Med anerkjente, internasjonale festivaler legger vi til grunn de ti viktigste festivalene i verden for kinofilm: Rotterdam, Sundance, Berlin, Cannes, Venezia, Toronto, Karlovy Vary, Locarno, Busan og San Sebastian.

² Med anerkjente, internasjonale festivaler legger vi til grunn de ti viktigste festivalene i verden for kortfilm: Sundance, Rotterdam, Clermont-Ferrand, Berlin, Aspen, Cannes, Annecy, Palm Springs, Locarno, Venezia, Chicago og Chicago Children.

I 2016 har 72 kortfilmer deltatt 296 ganger på 195 små og store filmfestivaler i 45 land. Det er først og fremst USA som utmerker seg som det landet som viser flest norske kortfilmer, etterfulgt av Frankrike og Tyskland. De 72 kortfilmene representerer alle sjangre – animasjonsfilm, barnefilm, dokumentarfilm, fiksjonsfilm og mer eksperimentell film.

Takk for turen (Henrik Martin Dahlsbakken) vant prisen både for beste korte fiksjonsfilm og publikumsprisen ved kortfilmfestivalen i Aspen. Prisen for beste fiksjonsfilm kvalifiserte filmen for påmelding til Oscar for beste kortfilm. Filmen, som forteller historien om et livslangt kjærlighetsforhold mellom to eldre idrettsmenn, ble vist på i alt 36 filmfestivaler i 2016. *Small Talk* (Even Hafnor, Lisa Brooke) ble nominert til European Film Award for beste kortfilm av juryen ved kortfilmfestivalen i Tampere i Finland. Fremstillingen av sørlendingers manglende kommunikasjonsevne har tidligere vunnet priser i Tallinn, Odense og Lisboa i tillegg til en rekke norske priser.

Dokumentar³

Internasjonalt er 2016 det beste året for norsk dokumentarfilm i historien. Tre av de viktigste internasjonale prisene for dokumentarfilm gikk til norske filmer. *Brødre* (Aslaug Holm) vant prisen for beste lange/helaftens dokumentar på Hot Docs i Toronto og *Dugma – The Button* (Paul Salahadin Refsdal) vant prisen for beste mellomlange dokumentar ved samme festival. *Nowhere To Hide* (Zaradast Ahmed) vant prisen for beste lange/helaftens dokumentar på IDFA i Nederland.

Det er første gang en norsk film vinner den prestisjetunge hovedprisen på IDFA. *Nowhere to Hide* forteller en historie om menneskers kamp for å overleve i et Irak der krig har blitt normen, hvor fienden er usynlig, og hverken kvinner eller barn har et trygt gjemmested. Hovedpersonen Nori Sharif er familiefar, helsearbeider og kameramann. Filmen starter i 2011, under den amerikanske tilbaketrekningen fra Irak, for å dokumentere krigsskader i samarbeid med den norske krigskirurgen Hans Husum.

Norske dokumentarfilmer deltok på anerkjente, internasjonale festivaler 24 ganger i 2016. Det er en liten nedgang fra 2015, samtidig som norske dokumentar tildeles en pris mer enn i 2015 og ikke minst mottar tre av de mest anerkjente prisene. Hele åtte norske filmer deltok på IDFA, som er verdens største dokumentarfilmfestival og fem filmer var representert i Toronto, som er Nord-Amerikas største festival for dokumentarfilm.

I 2016 har 43 dokumentarfilmer deltatt 206 ganger på 142 små og store filmfestivaler i 51 land. Det er først og fremst USA og Canada som utmerker seg som de landene som viser flest norske dokumentarfilmer, etterfulgt av Storbritannia, Nederland og Tyskland. Det er også verdt å merke seg at flere barnefilmfestivaler nå fokuserer på dokumentar for barn. Flere av de korte dokumentarfilmene har blitt vist på barnefilmfestivaler, så vel som dokumentarfilmfestivaler.

Aslaug Holms *Brødre* er den mest viste filmen i 2016, med 31 festivaler. *Flukten* (George Kurian) har blitt vist på 25 festivaler mens *Magnus* (Benjamin Ree) har blitt vist på 17 festivaler.

Tv-drama

Norsk tv-drama har definitivt funnet sin plass på det internasjonale kartet i 2016. Dette til tross for at antall

priser går noe ned i antall fra 9 priser i 2015 til 7 priser i 2016. Antall nominasjoner er også noe lavere. Av drama-seriene har NRKs *Skam* erobret verden på eksepsjonelt vis. I tillegg til seere over hele verden, vant serien C21-prisen Digital Online Award, og ble kåret til beste drama under Nordiske seriedager i konkurranse med andre nordiske serier. På samme festival vant *Dag* (Viafilm og Kamerakameratene) prisen for beste nordiske komedie. Den mest høythengende internasjonale prisen gikk til *Nobel* (produsert av Monster Scripted as), som mottok Prix Europa for Best European Mini-Series of the year. Tordenfilms *Valkyrien* var åpningsfilm på tv-festivalen Serie Series utenfor Paris, noe som er en stor anerkjennelse.

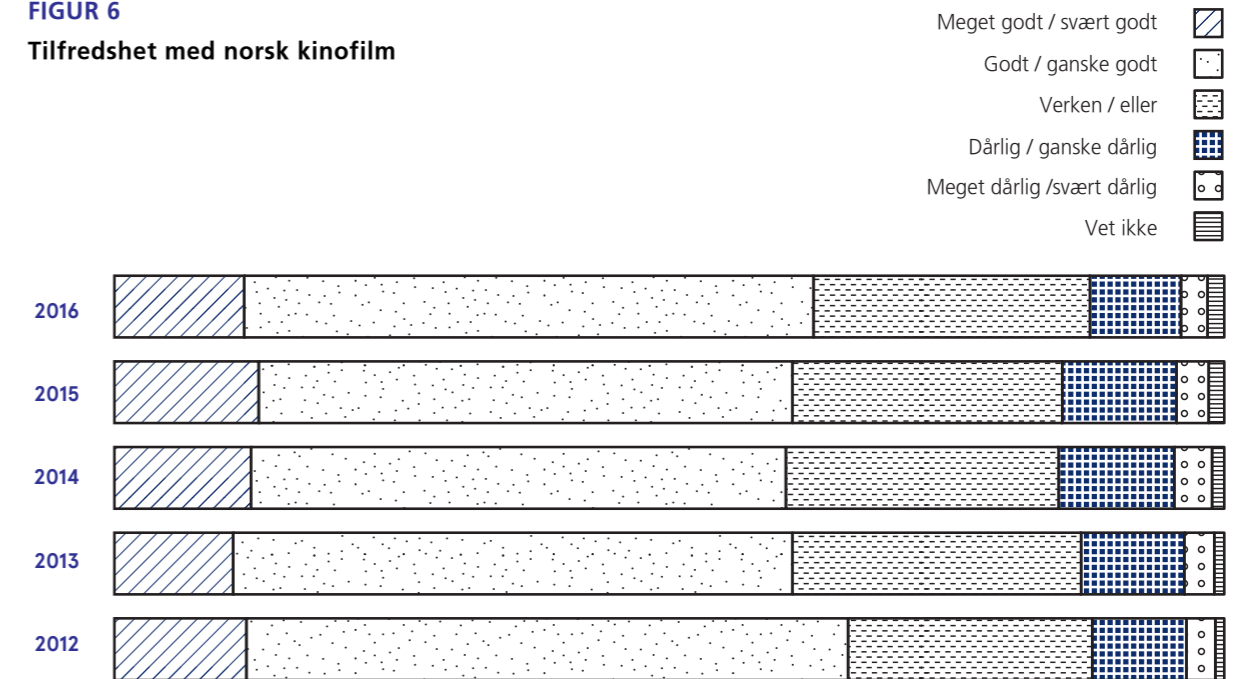
To dokumentarserier for barn har også utmerket seg med solide priser. *Flaskepost til Stillehavet* (produsert av Rollo Thomasi as) vant prisen for beste 'non fiction-serie' under Prix Jeunesse og *Asylbarna* (produsert av Flimmer Film as) fikk prisen for beste Digital Nonfiction Series under Banff World Media Festival.

Dataspill

Norske dataspill har gjort seg sterkt bemerket de siste årene og i 2016 ble mange norske spill lansert til stor suksess, både salgsmessig og til kritikerros. Det deles også ut priser på flere av de store messene for spillbransjen, selv om det ikke finnes spillfestivaler på lik linje som filmfestivaler. Norske spill har fått flere utmerkelse og nominasjoner i 2016, på sentrale arenaer som Game Developer's Conference (GDC), IMG Awards, Nordic Game og Hardcore Gamer. *Owlboy* er ett av spillene som har fått mye oppmerksomhet og mange internasjonale utmerkelse, med både Best Game of the Year (Hardcore Gamer), Best Games of 2016 (Techobuffalo) i tillegg til priser til. I en global rangering av spill (Metacritics) ligger det norske spillet på en sjuende plass. Utvikler av *Owlboy* (D-Pad Studios) ligger på GamaSutras Top 10 spillutviklere i 2016, sammen med blant annet Blizzard Entertainment, som står bak MEGA-spillet *World of Warcraft*. Andre norske spill som har gjort seg bemerket i 2016 både nasjonalt og internasjonalt er mobilspillet *Eggggg – The Plat-*

³ Med anerkjente, internasjonale festivaler legger vi til grunn de ti viktigste festivalene i verden for dokumentar: Sundance, Goteborg, Berlin, Praha (One World), Warszawa, Sheffield, Venezia, Toronto (TIFF), København (ikke arrangert i 2016) og Amsterdam (IDFA).

FIGUR 6
Tilfredshet med norsk kinofilm

form Puker, det kapittelbaserte spillet *Drømmefall kapitler* (Dreamfall Chapters), *Dirtybits Funrunspill* og det første spillet i *Earthlock*-serien.

Norske produksjoner av alle formater som deltar på anerkjente festivaler og viktige salgsmarkeder, kan tildeles lanseringstilskudd så fremt de formelle kravene er oppfylt. Tilskuddene anses som avgjørende for at produsentene kan profilere prosjektene internasjonalt.

Kvalitetsvurdering av norsk film

Resultatindikator: Norsk monitors omdømme-målinger, anmelderes terningkast og norske produksjoners plass i samfunnsdebatten.

Resultatkrav: Norske produksjoner skal skildre og fortolke den kultur og det samfunn vi lever i, bearbeide kulturelle fenomener og sosiale konflikter, og gjøre det på en slik måte at publikum blir engasjert, underholdt og begeistret.

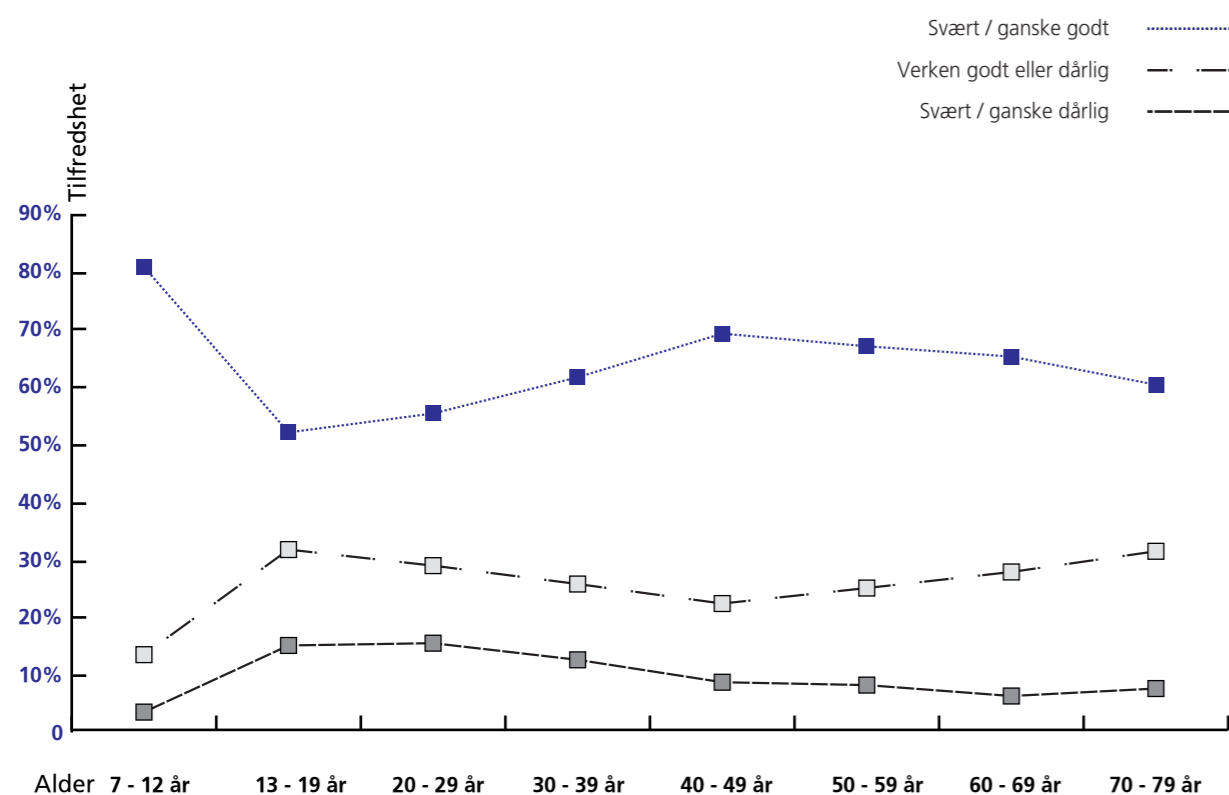
Norsk monitors omdømme-målinger

En viktig målgruppe for norske filmer er det norske kinopublikummet. Deres vurdering av norsk film gir verdifull informasjon. NFI gjør derfor, i samarbeid med Kantar TNS, en måling av publikums vurdering av norsk film to

ganger i året gjennom Norsk filmmonitor. Folk som deltar i Norsk filmmonitors måling uttaler seg kun på grunnlag av det begrensede utvalget av filmer hver enkelt respondent har sett. At folk sier de ikke liker eller liker norsk film behøver ikke å være et uttrykk for filmenes kulturelle verdi eller kunstnerisk kvalitet. Sett over tid gir likevel omdømme-målingene indikasjoner på utviklingen av kvalitetsnivået til norsk film.

11,7 prosent av det norske kinopublikummet liker norsk film svært godt, ifølge omdømme-målingene for 2016. Dette er en noe lavere prosentandel enn i målingene fra 2015 på 13 prosent. 51,3 prosent sier de liker norsk film godt, som er noe høyere enn 2015 målingen på 48,1 prosent. Samlet for kategoriene svært godt og godt ligger målingen på 63 prosent, som er et noe høyere nivå enn i 2013, 2014 og 2015. 2012 er fremdeles det året hvor størst andel av kinopublikummet svarte at de likte norsk film godt eller svært godt. Over tid viser målingene at omdømmet til norsk film ligger på et stabilt, høyt nivå – hvor mer enn 60 prosent av publikum svarer at de liker norsk film godt eller svært godt. Andelen som svarer verken/eller ligger mellom 22 og 26 prosent, mens andelen som svarer at de liker norsk film dårlig eller svært dårlig ligger på 10,6 prosent. Det er det laveste nivået på de siste fem årene, hvor andelen har ligget på mellom 11,1 og 13,9 prosent.

FIGUR 7
Demografisk variasjon blant norsk publikum, alder og tilfredshet

Aldersgruppen som er mest fornøyd med norske filmer på kino er barn mellom 7 og 12 år, samtidig som færrest tenåringer er fornøyd eller svært fornøyd med norske filmer. Som figur 7 viser, synker prosentandelen fra 80,6 prosent til 51,8 prosent i overgangen fra barn til ungdom. Denne målgruppen har også den høyeste prosentandelen som svarer at de verken liker norsk film godt eller dårlig. Dette kan være indikatorer både på at ungdom ikke forholder seg til norske filmer på kino og at det lages få norske ungdomsfilmer. Det er verdt å merke seg at aldersgruppene som liker norsk film ganske dårlig eller svært dårlig er unge voksne i aldersgruppen 13 til 19 år (14,7 prosent) og 20-29 år (15,1 prosent).

Gjennomsnittlig terningkast for norske filmer på kino

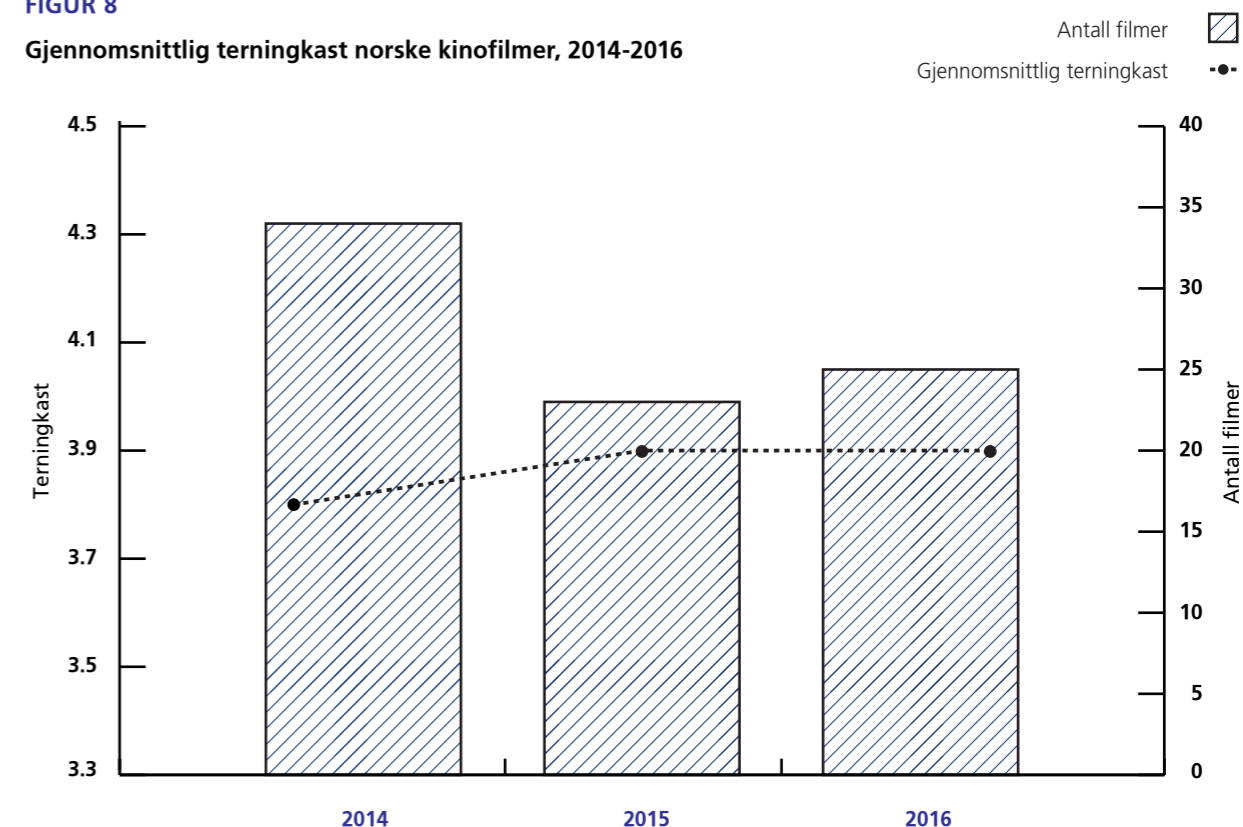
Anmelderes vurdering av norske filmer er en god indikator på de norske filmenes kvalitet. Gjennomsnittlig terningkast kan derfor gi en indikasjon på utviklingen av kvalitetsnivået til norsk film. Vi skal allikevel være forsiktig med å vektlegge gjennomsnittlig terningkast for et enkelt år, men heller se på utviklingen over tid.

Statistikken baserer seg på anmeldelser fra seks nasjonale og regionale aviser, samt NRK P3, i tidsperioden 2014 til 2016. Avisene er representert ved Aftenposten, VG, Dagbladet, Bergens Tidende, Adresseavisa og Dagsavisen. Tidligere år har anmeldelser som har vært tilgjengelige på Filmweb.no dannet underlaget for statistikken, men på grunn av endret praksis i Filmwebs redaksjon, er metoden også endret. Det betyr at tidslinjen fra tidligere år ikke samsvarer med tidslinjen for 2016. For eksempel er gjennomsnittlig terningkast for 2015 på 4,2 justert ned til 3,9.

Gjennomsnittlig terningkast for premierefilmene i årene 2014 til 2016 varierer lite og ligger på mellom 3,8 og 3,9. Med utgangspunkt i figur 8, sammen med tidligere års kunnskap, indikeres det allikevel at den positive utviklingen i anmelderes vurdering av norske kinofilmer fra 2010 har stabilisert seg på et relativt høyt nivå.

Ser vi nærmere på anmeldernes vurdering av de 25 ulike norske filmene med kinopremiere i 2016, er det noen filmer som peker seg ut med svært gode anmeldelser. Spesielt gledelig er det at disse representerer forskjellige

FIGUR 8
Gjennomsnittlig terningkast norske kinofilmer, 2014-2016

formater og målgrupper. I et godt år for norsk dokumentar, fikk kinodokumentarene *Mannen fra Snåsa* og *Magnus* spesielt gode terningkast. Det samme gjorde den historisk baserte publikumsfavoritten *Kongens nei* og den animerte barne- og familiefilmen *Dyrene i Hakkebakkeskogen*.

Norske produksjoners plass i samfunnsdebatten

Synligheten til norske produksjoner i samfunnsdebatten er en indikator på den kvalitative relevansen filmene har. Norske produksjoner skal skildre og fortolke den kultur, det samfunn og den virkelighet vi lever i, bearbeide kulturelle fenomener og sosiale konflikter, og gjøre det på en slik måte at publikum blir engasjert, underholdt og begeistret.

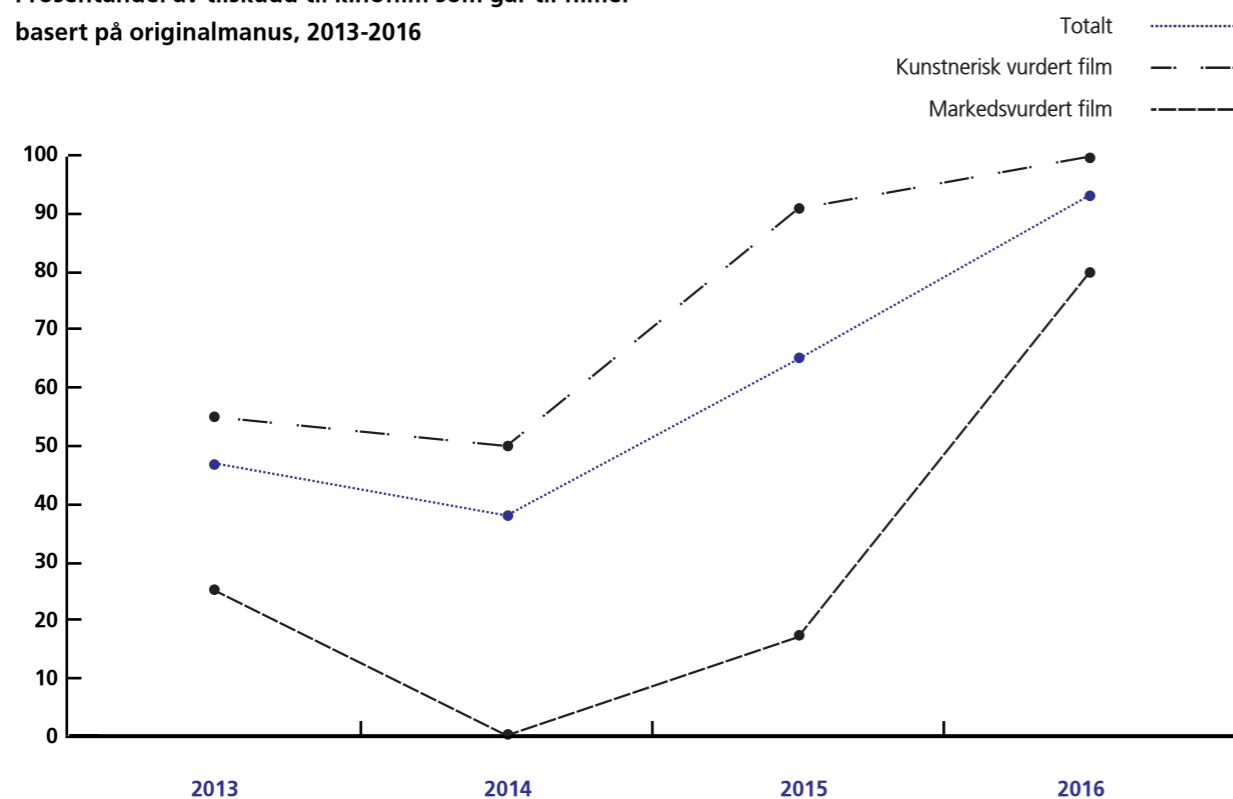
Det er først og fremst når det gjelder tematikk knyttet til internasjonale forhold at dokumentarfilmene i 2016 utmerker og markerer seg. *The Crossing* følger en gruppe syrere som flykter fra krig og forfølgelse, over et hav, to kontinent og flere land på leting etter et hjem. Flyknin-gekrisen og virkningene av krigen i Midtøsten og Nord-Afrika er også tematikken i *Nowhere to Hide*, *Ambulance*,

Dugma – The Button og *Mogadishu Soldier*. Menneskerettighetsperspektivet er en viktig faktor i et sterkt, norsk dokumentarår, og får tematisk følge av den prisbelønnede kortfilmen *Takk for turen* – i en smalere og mer hjemlig kontekst. Historien om to mannlige idrettsutøvere og deres livslange kjærlighet utfordrer med fortsatt kontroversiell og tabulagt tematikk.

I 2016 har kinodokumentarene vist oss et utsnitt av en norsk virkelighet og engasjert til debatt. *Mannen fra Snåsa* er en dokumentar av Margreth Olin om Joralf Gjerstad og hans møte med 22 personer. Gjerstads evner har fasinert og engasjert folk i hele landet i mange år og tematikken er fortsatt omdiskutert. Engasjementet og interessen gjenspeiles også i det høyeste publikumsbesøket for en kinodokumentar siden 2001 med nærmere 170 000 besøkende. *Magnus* gir oss en innsikt i det norske fenomenet Magnus Carlsen sitt liv og utvikling, mens *Barneraneren* tar utgangspunkt i en faktisk hendelse fra 2013, hvor det ble tatt ut tiltale mot 19 ungdommer fra Groruddalen som ranet og truet yngre barn. Filmen er «tankevekkende, urovekkende og den bekrefter det bildet vi har av Oslo

FIGUR 9

Prosentandel av tilskudd til kinofilm som går til filmer basert på originalmanus, 2013-2016

TABELL 19

	Kunstnerisk		Marked		Totalt	
	Søknad	Tilskudd	Søknad	Tilskudd	Søknad	Tilskudd
Adaptasjoner/kjent univers	23 %	0 %	47 %	40 %	32 %	13 %
Originalmanus	77 %	100 %	53 %	60 %	68 %	87 %

TABELL 20

	2014		2015		2016	
	Utvikling	Produksjon	Utvikling	Produksjon	Utvikling	Produksjon
Kinofilm	1	3	2	2	3	2
Dokumentar	3	5	5	0	2	4
Kortfilm	5	1	4	4	5	4
Totalt	9	9	11	6	10	10

som en delt by» (*Aftenposten*, 22.10.2017). Filmen skapte debatt på to nivåer, tematisk - hvordan håndtere vold og straffbare handlinger fra mindreårige og filmatisk - det problematiske med hybrider, som utgir seg for å være dokumentar, men som også er fiksjon. Det er vanskelig å tyde hva som er ekte og dokumentarisk, hva som er rekonstruert og i hvilken grad det vi ser er iscenesatt og tilrettelagt for kamera (NRK *Filmpolitiet* 20.10.2017). Debatten kan anses som et tegn i tiden, hvor problematikken på filmlerretet utspiller seg på andre arenaer (politikk og medier) som kampen om fakta og sannheten (fake news).

Welcome to Norway er en fiksjonsfilm og et humoristisk skråblikk på norsk kultur, fordommer og håndteringen av flyktningestrømmen til Europa. Andre fiksjonsfilmer som *Løvekvinnen*, *Snekker Andersen* og *Julenissen* og *Dyrene i Hakkebakkeskogen* berører et norsk publikum gjennom å skildre og tolke litteratur skrevet av velkjente forfattere (Eirik Fosnes Hansen, Alf Prøysen og Thorbjørn Egner) eller gjennom fortolkninger av vår historie (*Kongens nei* og *Birkebeinerne*).

Originalt og nytt

Ifølge Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet film-politikk* handler kvalitet både om kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet. Det er først og fremst de originale verkene som estetisk og fortellermessig er med på å utvikle og fornye filmspråket og som utfordrer, beriker og gir rom for ettertanke. Samtidig kan både adaptasjoner og filmer som er basert på kjente univers bidra til å skildre og fortolke den kultur og det samfunn vi lever i, og gjøre det på en slik måte at publikum blir engasjert, underholdt og begeistret. NFIs produksjonstilskudd skal bidra til audiovisuelle produksjoner som innehar ulike kvaliteter, og det er summen av ulike tilbud som gir bredde og variasjon i norske audiovisuelle produksjoner.

Resultatindikator: Norske kinofilmer tildelt produksjonstilskudd fra NFI som er basert på originalmanus, samt NFIs tilskudd til audiovisuelle produksjoner over talentordninger (som f.eks. Nye veier-programmet).

Resultatkrav: Norske produksjoner skal omfatte originale verk som estetisk og fortellermessig er med på å utvikle og fornye filmspråket og som utfordrer, beriker og gir rom for ettertanke.

NFIs tilskudd til produksjoner basert på originalmanus

87 prosent av produksjonstilskuddene som ble gitt til kinofilm i 2016 gikk til prosjekter med originalmanus. Alle, det vil si 100 prosent, av prosjektene som fikk produksjonstilskudd etter kunstnerisk vurdering hadde originalmanus, mens 60 prosent av filmene som fikk tilskudd over markedsordningen hadde originalmanus. Som illustrert i figur 9 er dette en betydelig høyere andel originalmanus, spesielt i markedsordningen, enn i årene 2013 til 2015.

NFIs tilskudd over talentordninger

Talentutvikling er viktig for å stimulere til kunstnerisk kvalitet i norsk film. Satsningen på talent sørger for at flere filmkunstnere kommer opp og fram, og bidrar til nyskaping i norsk film. Siden 2006 har NFI gitt tilskudd til dokumentarfilm og kortfilm gjennom talentprogrammet Nye veier. Fra 2012 kunne også kinofilm og hybridfilm motta utviklings- og produksjonstilskudd gjennom talentprogrammet, som har som formål å styrke talentutviklingen i norsk film, fremme kunstnerisk vågemot og bidra til utvikling av den norske filmens formspråk og fortelling, samt gi regissører og produsenter bedre mulighet til kunstnerisk fordypning og utprøving av nye ideer. Antall produksjoner med tilskudd fra Nye veier-programmet sier noe om i hvilken grad NFI legger til rette for talenter som med sine originale verk kan bidra til å utvikle og fornye filmspråket.

I 2016 ble det gitt utviklingstilskudd til ti nye filmprosjekter i Nye veier-programmet. Tre tilskudd ble gitt til kinofilm, og sju til filmer under 60 minutter (kort-, dokumentar- og hybridfilm). Det ble også utløst ti produksjonstilskudd til filmer som allerede hadde fått utviklingstilskudd i Nye veier, og hvor utviklingsfasen var gjennomført.

Et annet av hovedmålene i norsk filmpolitikk er god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum. I henhold til Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk* er formidling en viktig del av den nasjonale filmpolitikken. Formidling i et kulturelt og pedagogisk perspektiv handler om å sette filmen inn i en større sammenheng. Dette kan gjøres for eksempel ved å fasilitere visning av filmklassikere og kvalitetsfilmer i en filmhistorisk og tematisk ramme. I en tid med et massivt tilbud av filmer fra hele verden blir slik kuratering viktigere også for nye filmer.

Styringsparameter 2.1: Publikums tilgang til norske audiovisuelle produksjoner av kunstnerisk eller kulturell verdi

Alle grupper i samfunnet bør ha tilgang til gode kunst- og kulturopplevelser – og norske filmer bør være tilgjengelige for alle målgrupper og på relevante plattformer. Det er et mål at alle norske filmer som mottar statlig støtte er tilgjengelige i markedet, slik at publikum har mulighet til å se dem.

Publikums tilgang til norsk film

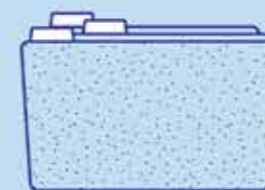
Resultatindikator: Norske produksjoner tilgjengelighet på ulike visningsplattformer.

Resultatkrav: Norske filmer skal være tilgjengelige på relevante plattformer, og tilgjengeligheten skal over tid styrkes.

NFI gjennomførte for første gang i mai/juni 2015 en undersøkelse av norsk films tilgjengelighet på VOD-plattformer. Alt i alt viste denne undersøkelsen at tilgjengeligheten til nyere norske kinofilmer er relativt god på plattformene i det norske markedet. Dette inntrykket ble bekreftet når NFI gjentok undersøkelsen på samme tidspunkt i 2016. 87 prosent av alle norske kinofilmer med premiere i perioden 2011 til 2015 er tilgjengelig enten som digital leiefilm (TVOD) eller i abonnementsbaserte strømmetjenester (SVOD). Undersøkelsen viste også at 56,6 prosent av alle filmene er tilgjengelige i mellom fem og elleve av de undersøkte tjenestene. Blant tjenestene

som er undersøkt finner vi både tjenester som tilbyr digital leiefilm (blant andre Canal Digital Kabel-TV, Altibox filmleie, Get filmleie, Canal Digital GO og iTunes) og tjenester som tilbyr abonnementsbasert strømming (blant andre C More Play, Netflix og HBO Nordic). Undersøkelsen viser også filmenes tilgjengelighet på Popcorn time. Det er på TVOD-tjenestene tilgjengeligheten til norske kinofilmer er størst, mens tilgjengeligheten på SVOD-tjenester er relativt lav. Jo nyere filmene er, jo lavere er tilgjengeligheten – spesielt på SVOD-tjenestene. Dette er naturlig ettersom forretningsmodellen til bransjen er å tilby eksklusivitet i ett vindu før lansering i et nytt vindu. Resultatene fra 2016 er på linje med resultatene i 2015 med to unntak. Når det gjelder SVOD-tjenestene er tilgjengeligheten til norsk film enda lavere i 2016 enn i 2015. Mens 25 prosent av filmene i 2015-kartleggingen var tilgjengelig på SVOD-tjenester, gjaldt dette 18 prosent av filmene i 2016-kartleggingen. Mer positivt er det at tilgjengeligheten til norske filmer også var lavere på Popcorn Time. Mens 15 prosent av filmene var tilgjengelig i 2015, gjaldt dette syv prosent i 2016. Publikums bruk av VOD-tjenester øker, og det er bruken av SVOD-tjenester som øker mest. Ettersom de nyeste filmene i liten grad er tilgjengelige på SVOD-tjenestene, er det fare for at publikum velger å se filmene på ulovlige fildelingstjenester. Les hele tilgjengelighetsundersøkelsen her <http://www.nfi.no/nyhetsarkiv/tilgjengelighet-av-norske-kinofilmer-i-vod-tjenester-i-2016>

Hovedmål 2: God formidling og tilgjengeliggjøring for publikum

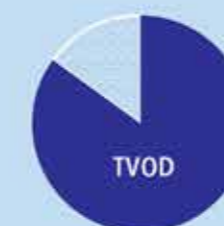
Det totale antallet filmer tilgjengelig i NFIs strømmetjenester Filmarkivet, Filmrommet og Filmbib er på om lag 3700 filmer.

42.2 mill

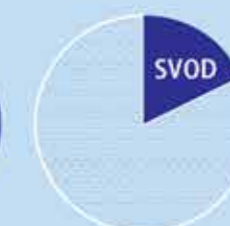
42,2 millioner ble gitt i tilskudd for å styrke formidling og tilgjengeliggjøring av filmkultur i hele landet.

87 % av alle norske kinofilmer med premiere i perioden 2011 til 2015 var tilgjengelig som digital leiefilm (TVOD) eller i abonnementsbaserte strømmetjenester sommeren 2016. Mens 85 % av filmene var tilgjengelig som TVOD, var 18 % av filmene tilgjengelig som SVOD.

TVOD

SVOD

Cinemateket satte ny besøksrekord i 2016 med mer enn 73.000 besøk.

24%

Antall visninger i NFIs nettbaserte filmtjenester var på om lag 88 000. Dette er en økning på ca. 24 % fra 2015.

50 filmfestivaler fikk formidlingstilskudd i 2016.

Tilgjengeliggjøring og bruk av NFIs strømmetjenester

Resultatindikator: Antall norske produksjoner tilgjengelige på NFIs strømmetjenester.

Resultatkrav: Antall norske produksjoner som er tilgjengelige på NFIs strømmetjenester skal over tid økes.

NFI og Nasjonalbiblioteket har begge et ansvar for formidling av norsk filmarv. NFI inngår distribusjonsavtaler og gjør nyere kort- og dokumentarfilmer tilgjengelige gjennom NFIs nettbaserte filmtjenester Filmmarkivet.no og Filmrommet.no. Filmer som Nasjonalbiblioteket restaurerer og digitaliserer, og som det er mulig å inngå distribusjonsavtale på, har også blitt gjort tilgjengelig i de samme tjenestene. Filmrommet.no er en abonnements-tjeneste viet offentlig framføring på institusjoner, skoler og bibliotek. Det er særlig bruk av film i undervisning som er primærformålet med Filmrommet. NFI, og NFIs partner Norgesfilm, har systematisk arbeidet for at abonnementsordningen og de norske filmene i tjenesten skal utgjøre et viktig læringsmiddel i skolen. Målgruppen for Filmmarkivet.no er privatmarkedet, og tjenesten tilbyr både enkeltleie og abonnement. De nettbaserte tjenestene inneholder NFIs nasjonale digitale filmarkiv, der NFI har inngått rettigheter om distribusjon på ca. 1100 norske filmer, sammen med Norgesfilms filmkatalog (totalt ca. 2600 filmer). Mange av disse filmene er ikke tilgjengelig noe annet sted.

2016 er det første året hvor NFI er tilgjengelig med norsk innhold i tre strømmetjenester. Filmbib ble lansert i november 2015 og er en nettbasert plattform for Innkjøpsordningen for kort og dokumentarfilm. Ordningen administreres av NFI på oppdrag fra Kulturdepartementet, og er opprettet for å gi låntakere tilgang til norsk film via folkebibliotekene i Norge. Ved utgangen av 2015 hadde Filmbib tilgjengelig 160 filmer. Målsettingen på minst 100 nye filmer, er mer enn oppnådd i 2016 med 130 nye filmer og totalt 290 tilgjengelige filmer i tjenesten ved årsskifte.

Filmmarkivet og Filmbib har tilnærmet samme antall visninger på henholdsvis 9 132 og 10 656 visninger, noe som kan bety at disse to tjenestene konkurrerer med hverandre. Bruken av Filmrommet er derimot langt høyere, med 65 394 visninger. Økningen kommer i hovedsak som en følge av økt bruk via Nasjonal Digital Læringsarena. Antall visninger i NFIs nettbaserte filmtjenester har økt fra om lag 70 900 i 2015 til om lag 88 000 i 2016, jamfør

figur 10. Dette tilsvarer en økning på ca. 24 prosent, og er et resultat av en målbevisst satsning på nettbaserte filmtjenester. Filmmarkivet.no økte antallet abonnemeter fra 233 i 2014 til 639 i 2015 og til 739 i 2016. Den samlede positive tendensen gjør at NFI ville forvente en fortsatt stigning i antall visninger gjennom tjenestene i tiden fremover, dersom tjenestene ble styrket og utviklet. NFI har imidlertid fått mange nye oppgaver og har behov for å prioritere. Samtidig har Nasjonalbiblioteket fått et større ansvar for formidling av sine arkiver, et ansvar som tas på alvor. I dette perspektivet vil NFI framover se på om det finnes andre løsninger for håndteringen av digital distribusjon av arkivfilm, rettet mot private brukere.

NFI administrerer Innkjøpsordningen for kort- og dokumentarfilm og Innkjøpsordningen for spill. Søknadene til ordningen må oppfylle gitte retningslinjer, deriblant at produksjonsåret må kunne dateres til de to siste årene. Hvilke filmer og spill som kjøpes inn vurderes av uavhengige utvalg. For kort- og dokumentarfilm mottok NFI 88 søknader, og av disse ble det valgt 23 dokumentarfilmer og 23 kortfilmer for tilgjengeliggjøring i Filmbib. For spill ble alle tolv dataspillene kjøpt inn for bruk i bibliotekene.

Styringsparameter 2.2: Publikums forståelse av filmens samfunnsmessige og kulturelle betydning

Formidling av film og filmkultur handler om flere ting. Et viktig element er å tilrettelegge for økt tilgang til norske og utenlandske filmer der dette ikke nødvendigvis er økonomisk lønnsomt. Et annet er å formidle filmhistorie og kunnskap om norsk og internasjonal film, og å sette enkeltfilmer inn i et større kulturelt og samfunnsmessig perspektiv. Dette gjøres blant annet ved å tilrettelegge for visninger av filmklassikere og andre utvalgte filmer på kino og på andre plattformer, innenfor en filmkulturell kontekst. Filmformidlingsarbeid kan også være av mer pedagogisk art, og bidra til at barn og unge blir reflekterte og kritiske brukere av levende bilder. NFIs virksomhet skal bidra til at alle disse aspektene ved formidling av filmkultur blir ivaretatt, både gjennom aktiviteter i Filmens Hus og gjennom aktiviteter tilskudd til filmkulturelle tiltak over hele landet.

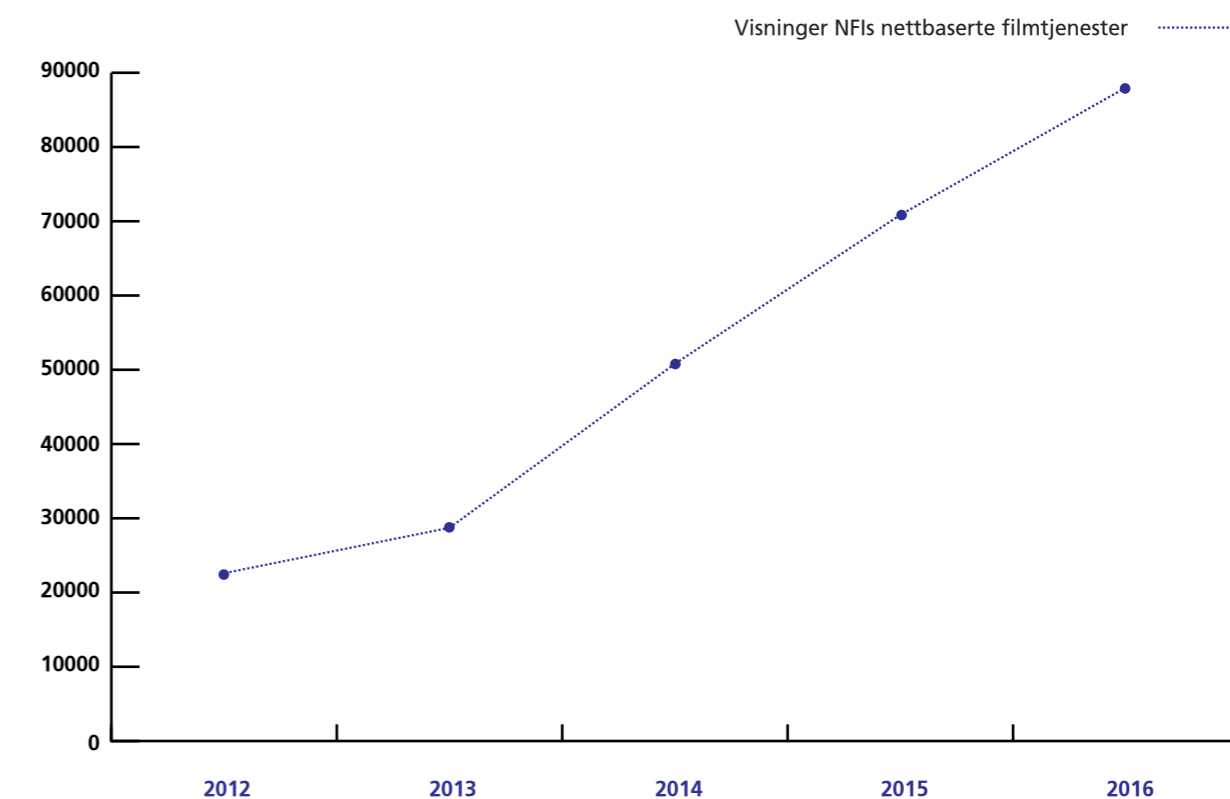
NFIs Filmkulturelle tilbud

Resultatindikator: NFIs filmkulturelle tilbud.

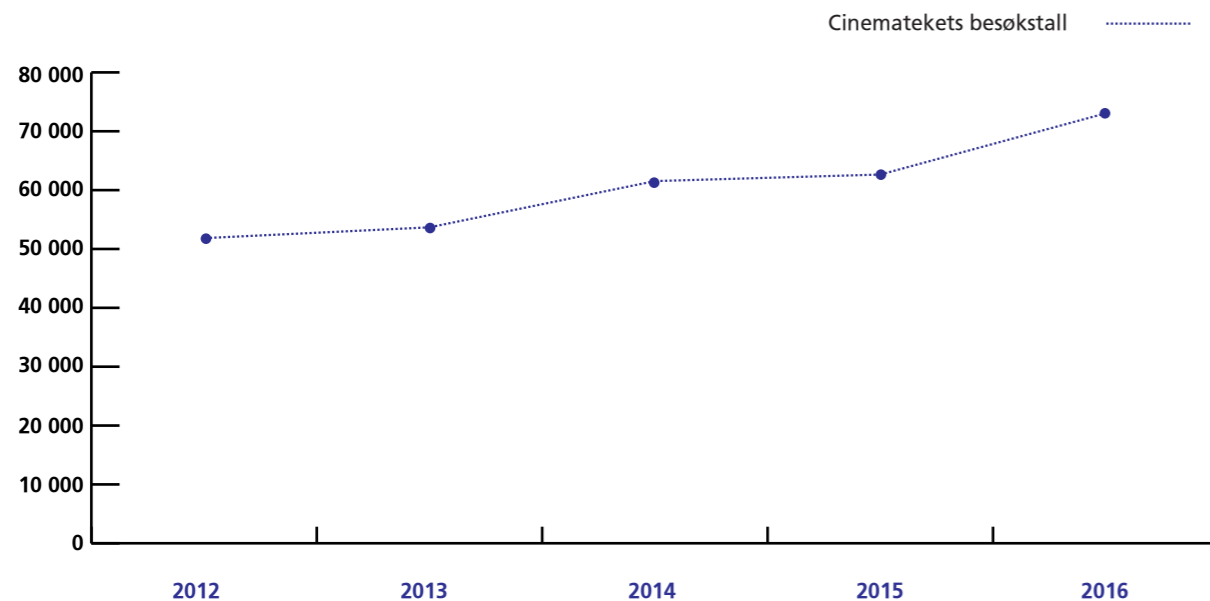
Resultatkrav: NFI skal tilby filmklassikere og kvalitetsfilm for ulike målgrupper i en filmhistorisk og tematisk ramme.

Filmens Hus i Oslo er det nasjonale senteret for film og audiovisuelle uttrykk – og NFIs egen arena for filmformidling. Her huses både Cinemateket og Filmmuseet, og det arrangeres en rekke mønstringer, festivaler og seminarer i regi av NFI og andre. Filmens Hus registrerte nærmere 277 200 besøkende i 2016, noe som er en økning på nesten 7 prosent siden 2015.

FIGUR 10
Antall visninger i NFIs nettbaserte filmtjenester 2012-2016

FIGUR 11
Cinematekets besøkstall 2012-2016

Cinemateket

Cinemateket er NFIs publikumsrettede virksomhet for visning av film i historisk og kulturell kontekst. I 2016 presenterte Cinemateket flere filmmønstringer med sentrale verk både fra samtiden og filmhistorien. Med nytt mandat for også å tildele tilskudd til regionale Cinematek, utviklet NFI en ny strategi for Cinemateket med vekt på økt synlighet, tilgjengelighet og publikumsoppslutning, samt en tydeliggjøring av cinematekenes samfunnsmessige rolle. NFIs Cinematek satte ny besøksrekord i 2016, med mer enn 73 000 besøkende på åpne publikumsforestillinger, som vist i figur 11. Dette utgjør en økning på nærmere 16,6 prosent fra 2015.

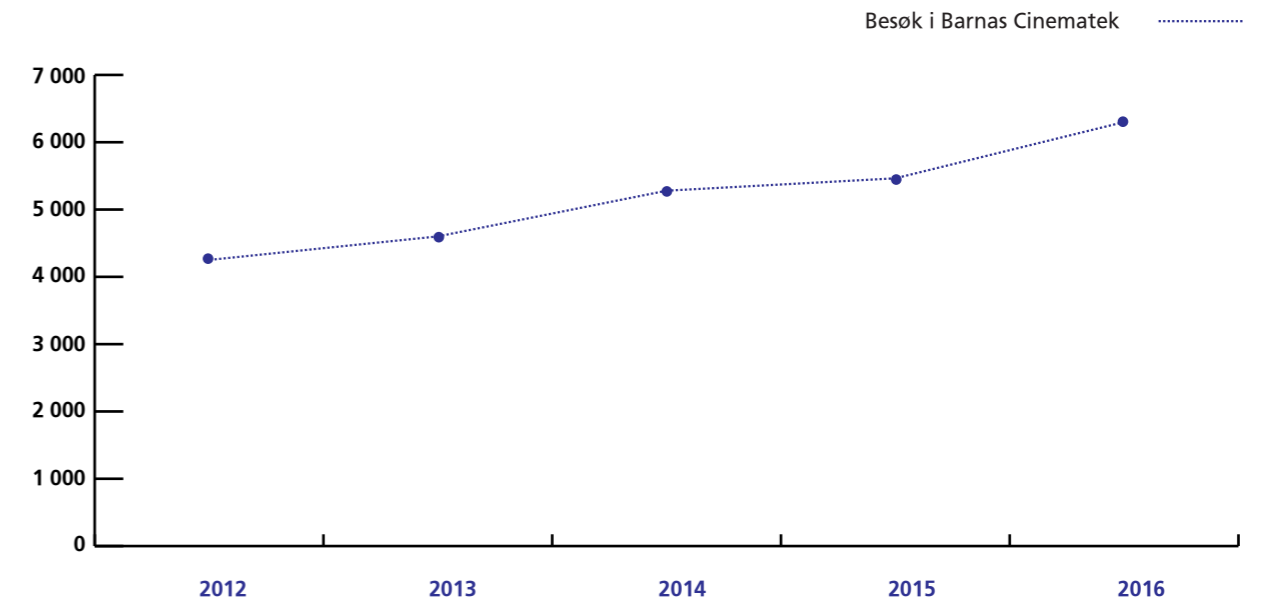
Den store oppgangen i besøket tilskrives Cinematekets systematiske arbeid med å skape aktualitet og interesse for programinnholdet gjennom en lang rekke spesialarrangement, spesialiserte visningskonsepter og samarbeid med eksterne institusjoner, organisasjoner og foreninger. Faste konsepter som *Film og psykoanalyse*, *Film og filosofi* og *Filmsalongen med Per Haddal* er svært populære. Det har i tillegg vært innført en rekke nye konsepter i 2016, som *Film og arkitektur*, *Jødiske filmdager* og *The Science of*

Fiction (film og vitenskap). Cinemateket har også videreført samarbeidet med Universitetet i Oslo om en filmhistorisk foredragsserie for studenter og publikum.

Satsinger i 2016 har vært retrospektive serier viet de klassiske filmskaperne Mikio Naruse (Japan, 1905-1969) og Abel Gance (Frankrike 1889-1981), presentasjon av toneangivende nåtidige regissører som Mia Hansen-Løve (Frankrike), Naomi Kawase (Japan) og Andrej Zvyagintsev (Russland), samt visning av alternative nye filmer som *The Hateful Eight* (USA, Quentin Tarantino) på 70mm, *The End of the Tour* (USA, James Ponsoldt), *Endless Poetry* (Chile, Alejandro Jodorovskij) og *High-Rise* (UK, Ben Wheatley). Gjester i 2016 har inkludert Matthew Barney, Hirokazu Koreeda, Doug Aitken, jazz legendene Charles Lloyd og Henry Kaiser, Gilles Delmas og Jean-Paul Goude. I tillegg til en lang rekke norske filmpersonligheter, som Henny Moan, Petter Vennerød, Hege Schøyen, Knut Andersen, Hans Petter Moland og Inni Karine Melbye.

Cinematekets samarbeidspartnere i 2016 er mange og inkluderer Nasjonalbiblioteket, ulike institutter ved Universitetet i Oslo, Astrup Fearnley Museet, Institut Français

FIGUR 12
Besøk i Barnas Cinematek 2012-2016

de Norge, Istituto Italiano di Cultura, CODA Oslo International Dance Festival, Film fra Sør, Oslo International Fusion Film Festival, Oslo Jazzfestival, Jødisk Museum, Norsk psykoanalytisk forening, Japan Foundation, Japans ambassade, Teknologirådet, De nasjonale forskningsetiske komiteer, og Nordisk Film & Tv Fond.

Cinemateket representerer NFI i FIAF (den internasjonale føderasjonen av filmarkiv og cinemateker) og ACE (Association des Cinémathèques Européennes), deltar i årsmøtene i de to assosiasjonene, rapporterer om NFIs filmkulturelle aktiviteter, og deltar i den formelle og uformelle utvekslingen mellom medlemmene. Denne utvekslingen fokuserer både på institusjonelle og ideologiske sider, så vel som faglige og praktiske, ved cinematekvirksomheten.

Cinematek i andre byer

Cinemateket ved Norsk filminstitutt organiserer ukentlige visninger av cinematekfilmer i seks andre byer: Tromsø, Trondheim, Lillehammer, Bergen, Stavanger og Kristiansand. Det organiserer også filmserier på vegne av de andre cinematekene. I 2016 ble det blant annet presentert

en eksklusiv og ettertraktet retrospektiv serie med filmene til den japanske filmskaperen Mikio Naruse i Oslo, Bergen og Trondheim.

Barnas Cinematek, Filmmuseet, Den kulturelle skolesekken og andre aktiviteter for barn og unge

Barnas Cinematek er Cinematekets tilbud til barnefamilier, med visninger og aktiviteter hver lørdag og søndag. Barnas Cinematek skal fungere som en døråpner til vår felles filmarv og filmkultur og er et lavterskeltilbud med stor variasjon i både brukergruppe og hva som tilbys av spesialvisninger, regissørbesøk, ny barnefilm og filmklassikere som ikke er å se på vanlige kinoer. I 2016 har Barnas Cinematek hatt fokus på nyere norsk barnefilm, filmatiseringer av Roald Dahls fortellinger og samarbeid med en rekke filmfestivaler. Barnas Cinematek er et populært tilbud, og som figur 12 viser, har 6 300 besøkende benyttet seg av dette tilbudet i 2016. Dette er en økning på 15,3 prosent fra 2015. I tillegg til de åpne publikumsvisningene, har 10 775 elever og barnehagebarn benyttet seg av våre tilbud til skoler og barnehager i form av filmvisninger, aktiviteter og omvisninger i Filmmuseet, som vist i tabell 21.

TABELL 21

Besøk på filmvisninger, aktiviteter og omvisninger for barn og unge

Barnehager Barnas filmrom	1 750
DKS Stumfilmkonsert	5 909
DKS Animasjonskurs	500
Ordinære animasjonsverksteder	494
Førskole og AKS	567
Foredrag med filmvisning for skole	676
Eurodok (skolevisninger)	34
Mangfoldvisninger	306
Omvisninger Filmmuseet	539
Til sammen	10 775

TABELL 22

Filmformidling tilskuddsordninger 2016

	Søknader	Avslag	Tilskudd	Tilskudd kr
Tilskudd til arrangement	223	48	175	28 306 000
Filmfestivaler	33	9	24	14 400 000
Cinemathek utenfor Oslo	10	0	10	4 260 000
Norsk filmklubbforbund (NFK)	1	0	1	2 560 000
Øremerket Kortfilmfestivalen	1	0	1	2 910 000
Lokale film- & kinotiltak	54	8	46	1 042 000
Filmkulturelle tiltak	80	24	56	1 555 000
Festivaler under 50.000	27	1	26	594 000
Utgivelser tidsskrift	17	6	11	985 000
Tilskudd til markedsføring	8	2	6	1 665 000
Nasjonale kampanjer	8	2	6	1 665 000
Tilskudd til kompetansehevede tiltak	79	24	55	5 856 000
Bransjetiltak, seminarer, læringsressurser, Film- og kinoteknisk rådgivning	20	10	10	3 045 000
Den kulturelle skolesekken	59	14	45	2 811 000
Tilskudd til import og distribusjon	152	56	96	6 406 000
Antall filmtitler gitt tilskudd til kinodistribusjon	35	16	19	1 690 000
Antall filmtitler avsatt oppsettingsgaranti*	27	12	15	2 536 000
Versjonering av barnefilm	9	3	6	1 040 000
Videodistribusjon	81	25	56	1 140 000

*Det ble gitt garantibeløp på totalt 3 950 000 kroner for 15 filmer i 2016. En film har fått en garantiutbetaling på 236 000 kroner, mens seks filmer hadde for mye inntjening til å få garantitilskudd. Per 31.12.2016 er det åtte filmer som ennå ikke har hatt oppsetting på kino. Det er disponert 2 310 000 kroner i garantitilskudd til disse filmene.

I 2016 har Cinemateket hatt to DKS-tilbud for skoler. Kinoforestillingen Stumfilmkonserten for hele 8. trinn i Oslo-skolen, samt animasjonsverksted for alle 6.-klassinger i Lørenskog kommune. 5 909 åttendeklassinger fra Osloskolene har i løpet av 2016 deltatt på stumfilmkonsertene. Dette er et eget, originalt konsept som består av stumfilm med musikalsk akkompagnement på piano, samt spesialeffekter fremført av en Foley-artist. Arrangementet har skapt entusiastiske reaksjoner fra elevene, og gitt svært positive tilbakemeldinger fra skolene.

For å styrke bruk av film i skolen fikk NFI utarbeidet 29 Filmstudieark som ble publisert på skolekino.no. Blant titlene var *Kongens nei* og *Dyrene i Hakkebakkeskogen*.

Filmkulturelle aktiviteter som NFI gir tilskudd til

Resultatindikator: Filmkulturelle aktiviteter NFI gir støtte til.

Resultatkrav: NFIs tilskuddsordninger skal bidra til et filmkulturelt tilbud til ulike målgrupper over hele landet.

Fra 1. januar 2016 overtok NFI det nasjonale ansvaret for tilskudd til filmformidling, og fordelte for første gang tilskudd til ulike tiltak for å styrke formidling og tilgjengeliggjøring av filmkultur i hele landet. Tilskuddene utgjorde ca. 42,2 millioner og ble fordelt på ulike ordninger for å styrke distribusjon av kunstnerisk verdifull film og film av høy kvalitet, samt styrke filmformidling gjennom ulike arrangementer i hele landet. Tilskuddsordningen har også sørget for at vi har hatt store nasjonale kampanjer som *Den store kinodagen* og *Den store skolekinodagen*, og utgivelser av tidsskrift med relevans for norsk filmbransje og publikum i Norge. Det har også vært viktig å opprettholde en desentralisert kinostruktur, tilskudd til kinoteknisk rådgivning, filmtreff for kinosjefer og ulike seminarer for kinobransjen. Tilskudd til *Den kulturelle skolesekken* har sørget for en sterk filmsatsing på barn og unge i deres skolehverdag.

For å få en rask implementering av nye tilskuddsområder utviklet NFI midlertidige ordninger tuftet på hovedtrek-

kene i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidsrettet filmpolitikk*, Stortingets filmforlik og den praksis som var gjennomført av organisasjonen Film & Kino på området. Parallelt har NFI brukt 2016 på arbeidet med å utarbeide nye forskrifter for tilskudd til filmformidling. Forskriftsarbeidet ble ferdigstilt i oktober, samtidig med de nye tilskuddsordningene som er tilpasset forskriften. For tilskudd gitt etter den nye forskriften har Norsk filminstitutt hatt som mål å sørge for en landsomfattende satsing på filmformidling, ved å styrke de regionale cinematekene, de største filmfestivalene og Filmklubbforbundet. Tilskudd til mindre filmkulturelle arrangementer og lokale kinotiltak har sikret at publikum over hele landet har fått gode møter med film.

I 2016 ble det gitt tilskudd til 236 formidlingstiltak og 91 filmtitler på til sammen ca. 42,2 millioner kroner, jamfør tabell 22.

Det gis tilskudd til nasjonale kampanjer organisert av videobransjen og Film & Kino for blant annet å videreføre etablerte konsepter som *Den store skolekinodagen* og *Den store kinodagen*. Kompetansehevede tiltak er tilskudd til blant annet filmtreff og seminarer arrangert av Film & Kino, i tillegg til mindre tiltak som styrker barns kompetanse, som filmstudieark og nettressurser. Tilskudd til import og distribusjon har sammen med underskuddsgarantien ført til at 33 europeiske kvalitetsfilmer er satt opp på norske kinoer i 2016, deriblant prisvinnere som *Dagen i morgen* (Lavenir, Mia Hansen-Løve), *Havet Brenner* (Fuocoammare, Gianfranco Rosi) og *Love & Friendship* (Whit Stillman).

Formålet med NFIs tilskuddsordninger for filmformidling er at tilskuddene skal bidra til økt kvalitet og bredde i filmtilbudet, og stimulere filmkulturen i Norge. Tilskuddene skal også gi økt tilgang til kvalitetsfilm for barn og voksne på kino og andre plattformer, de skal bidra til formidling av filmhistorie og kunnskap om norsk og utenlandsk film, og til et profesjonelt miljø for filmformidling i Norge.

Figur 13 viser den geografiske fordelingen av tilskuddene til arrangementer, herunder filmfestivaler, cinematek utenfor Oslo og lokale film- og kinotiltak.

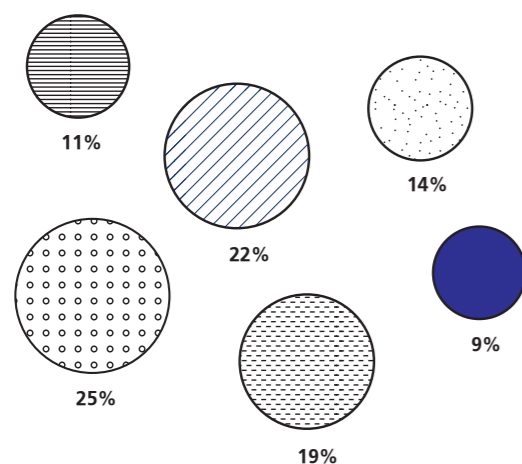
Den høyeste andelen av tilskuddene i kroner er tildelt Vestlandet (25 prosent), etterfulgt av Oslo og Akershus (22 prosent), Sørlandet (19 prosent) og Nord-Norge (14 prosent). Lavest andel av tilskuddsmidlene er tildelt Østlandet og Midt-Norge med henholdsvis 9 og 11 prosent.

Hovedmål 3: Solid publikumsoppslutning

Et tredje hovedmål i norsk filmpolitikk er solid publikumsoppslutning. I Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidig filmpolitikk* utdypes målsettingen: Norskproduserte filmer og serier skal velges av publikum i Norge og internasjonalt, enten produksjonene retter seg mot et stort publikum eller har en mer begrenset målgruppe. Det er viktig at flest mulig filmer kan realisere sitt publikumspotensial, samtidig som det forventes høyere publikumstall for brede, kommersielle filmer enn for smale, kunstneriske

FIGUR 13

Geografisk fordeling av filmformidlingstilskudd, arrangement 2016

filmer. Videre er det en målsetting at den høye norskandelen i kinomarkedet opprettholdes, og at norskandelen på andre plattformer økes. Bransjen bør legge større vekt på promotering og salg av innholdet, også i tiden etter premierevisning, og tilskuddsordningene bør oppmuntre til dette. Meld. St. 30 (2014-2015) legger opp til en mer plattformnøytral filmpolitikk. Det er viktig at norske filmer og serier formidles på de plattformene som blir brukt av folket, og tilskuddssystemet skal i størst mulig grad legge til rette for at norsk film og tv-drama er tilstede på de relevante plattformene. Kinomediet har vært, og er fremdeles, en svært viktig plattform for norsk film. Samtidig er nye plattformer i fremvekst og mediebildet er i endring. For NFI vil det være viktig å dokumentere disse endringene og ha en forståelse av i hvilken retning publikums seervaner endrer seg.

Styringsparameter 3.1: Publikumsoppslutning om audiovisuelle produksjoner i Norge

Resultatindikator: Norske produksjoners markedsandel på kino, TV og VOD-plattformer.

Resultatkrav: Norske produksjoner skal velges av publikum i Norge, og markedsandelen på kino og tv skal holdes på et stabilt høyt nivå.

Resultatkrav: Norske produksjoner skal velges av publikum i Norge, og markedsandelen på VOD-plattformer skal over tid økes.

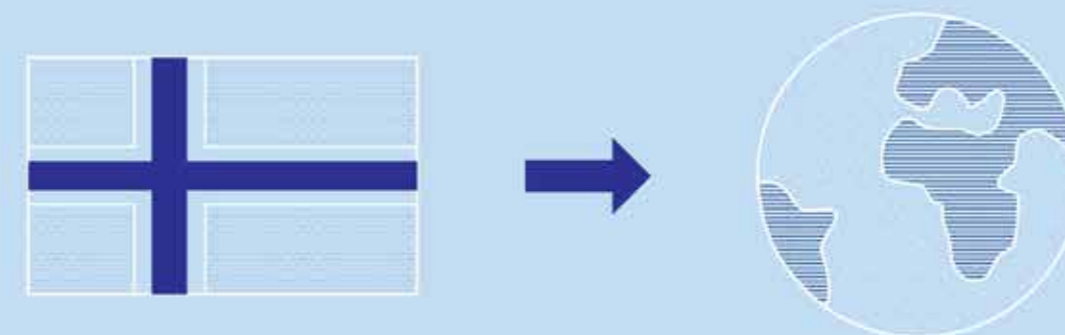
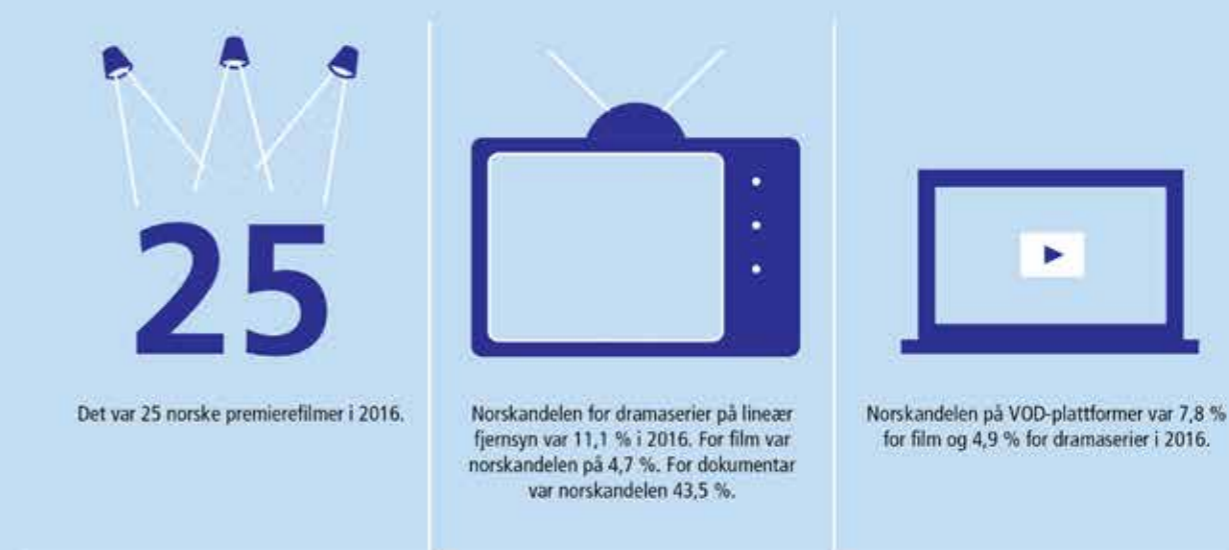
Totalmarkedet for film og dramaserier

Markedet for film og dramaserier kan deles opp i tre hovedkategorier:

1. Kinomarkedet.
2. Det fysiske hjemmemarkedet: Kjøp og leie av film og serier på DVD og blu-ray.
3. Det digitale hjemmemarkedet for spillefilm og dramaserier, herunder:
 - TV-kanaler (gratis-tv og betal-tv).
 - TVOD (digital leiefilm).
 - SVOD (abonnementsbaserte strømmetjenester).

Som illustrert i figur 14 er det digitale hjemmemarkedet utvilsomt det største markedet for film og serier i Norge. Hele 91 prosent av publikums konsum av film og dramaserier i 2016, målt i antall filmer og episoder av dramaserier de har sett, skjedde via lineær tv. De nye strømmetjenestene som Netflix og HBO Nordic står for

Hovedmål 3: Solid publikumsoppslutning

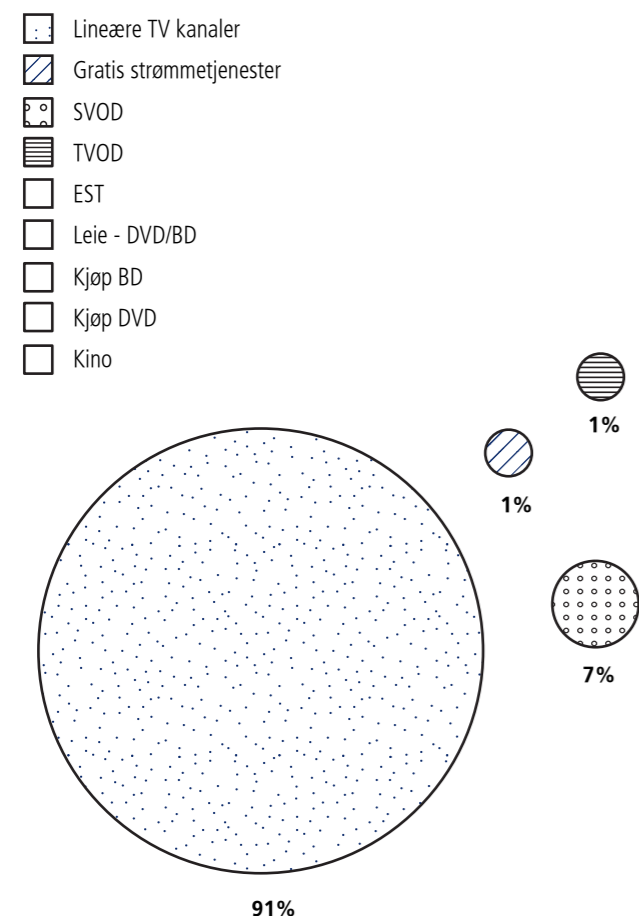

I snitt ligger kinobesøkstallene på de norske filmene i utlandet på 716 000 i året.

FIGUR 14

Andel filmer og episoder av dramaserier sett på ulike plattformer i Norge i 2016⁴

⁴ Baserer seg på tv-metertall fra Kantar TNS, kinostatistikk fra Film & Kino og estimater for strømmemarkedet utarbeidet på bakgrunn av spørreundersøkelser utført i samarbeid med GfK og Kantar TNS.

TABELL 23

Antall filmer og episoder av dramaserier, 2016		
	Per innbygger	Totalt
Lineære TV kanaler	442,3	2 300 000
Gratis strømmetjenester	3,1	16 255
SVOD	35,9	186 831
EST	0,5	2 351
TVOD	2,8	14 411
Leie - DVD/BD	0,0	50
Kjøp BD	0,2	1 268
Kjøp DVD	0,4	2 064
Kino	2,5	13 119
Sum	487,8	2 536 349

*Tall gitt i 1000 enheter

syv prosent av samlet seing, gratis strømmetjenester som nrk.no og Viafree står for én prosent av samlet seing – mens digital leie av film og serier, gjennom eksempelvis filmleietjenestene til Canal Digital og Altibox, står for én prosent av samlet antall filmer og episoder av dramaserier publikum så i 2016. Både kinomarkedet og det fysiske hjemmemarkedet utgjør svært lite av totalen i denne sammenhengen.

Tabell 23 viser hvor mange filmer og episoder av dramaserier den norske befolkningen så på de ulike distribusjonsplattformene i 2016, totalt og fordelt per innbygger. Som vi ser så hver nordmann i snitt 487 filmer og episoder av dramaserier i 2016. Én film blir i denne beregningen vektet like tungt som én episode av en dramaserie. I gjennomsnitt så nordmenn 2,5 filmer på kino i 2016, mens de så 442 filmer og episoder av dramaserier gjennom lineære tv-kanaler, og 36 og 3 filmer og dramaserier gjennom henholdsvis SVOD og gratis strømmetjenester. Beregningene i denne oversikten bygger på mer og mindre sikker informasjon. Kinostatistikk og tall fra for tv-seing er regnet som relativt sikre kilder, mens estimatene for strømmetjenester er beheftet med større usikkerhet.

I 2016 så nordmenn gjennomsnittlig 2 timer og 47 minutter på lineær tv hver dag (alt innhold medregnet). Dette er en nedgang på ni prosent fra 2008 da nordmenn så 3 timer og 4 minutt på tv⁵.

Figur 15 viser estimater for utviklingen i publikums bruk av andre distribusjonsplattformer i perioden 2009 til 2016 (lineær tv og gratis strømmetjenester er ikke med i denne oversikten). Som figuren illustrer har det skjedd en enorm utvikling i perioden, og bruken av abonnementsbaserte strømmetjenester (SVOD) har nærmest eksplodert. Også bruken av TVOD (digital leiefilm) og EST (digital kjøpefilm) øker. Samlet har de tre formatene et volum som er femten ganger høyere enn i 2009. For det fysiske hjemmemarkedet har utviklingen vært motsatt, og markedet for kjøp og leie av DVD og blu-ray har hatt et dramatisk fall fra 2008 og frem til i dag.

Mens figur 15 viser estimater over hvor mye tid publikum bruker på de ulike plattformene, gir figur 16 estimat av hvor mye penger publikum bruker på film og dramaserier på henholdsvis SVOD, EST, TVOD, leie og kjøp av DVD/blu-ray og kino. Som vi ser av de to figurene så både ser publikum mer på SVOD og bruker mer penger på SVOD enn før. Veksten i pengebruk er imidlertid ikke på langt nær så stor

som veksten i tidsbruk. Det vil si at publikum ser mer film og serier, men betaler mindre per film/serie enn de gjorde før. Samtidig bruker publikum tilsvarende lite penger på det fysiske formatet. Mens publikum brukte til sammen 2,2 milliarder kroner på kjøp og leie av DVD og blu-ray i 2009, har dette falt til 3,3 millioner filmer og 421 millioner kroner i 2016. Også i Europa faller dette markedet; et fall fra 8 milliarder euro i 2010 til 5,3 milliarder euro i 2014 – som er en negativ CAGR⁶ på 9,7 prosent i løpet av femårsperiode⁷.

Yngre generasjoner foretrekker tilgang til film og serier heller enn å eie fysiske kopier, og de leier filmer på nett heller enn i videobutikken. Hjemmemarkedet for audiovisuelt innhold er blitt mer eller mindre heldigitalt, med VOD-tjenester som tilbyr umiddelbar tilgang til kvalitetsinnhold. Fallet i inntekter fra det fysiske videomarkedet blir imidlertid ikke fullt kompensert med inntekter fra VOD-markedet, og inntektene fra VOD fordeler seg ulikt på flere og nye aktører i verdikjeden.

Besøkstallene på kino holder seg på et stabilt og høyt nivå i Norge. I 2016 solgte norske kinoer over 13 millioner billetter. Det er det beste besøktallet på norske kinoer siden 1983. Samtidig ser vi at yngre generasjoner går mindre på kino enn før. Målgruppen 16 til 24 år er de som går mest på kino i Norge, men mens denne aldersgruppen gikk på kino 10 ganger i året i år 2000 gikk de på kino kun 5,2 ganger i året i 2015.

Kino – besøktall og markedsandel i Norge

Norske filmer hadde i 2016 et kinobesøk på norske kinoer på 3,1 millioner, som vist i figur 17. Dette er det høyeste besøket for norsk film på norske kinoer siden Flåklypa-året 1975. Besøket gikk opp med 27 prosent sammenlignet med 2015. Sammenlignet med 2014, som også var et godt kinoår, gikk besøket på norske filmer opp med 10 prosent. Av de 13,1 millioner solgte billettene på norske kinoer i 2016 var 23,9 prosent til en norsk film. Dette gir en oppgang for norskandelen fra 20,5 prosent i 2015, og den tredje høyeste norskandelen i perioden 2002-2016.

Spesielt tre av premierefilmene i 2016 gjorde det godt og bidro til å trekke opp besøkstallene for norsk film, se tabell 24. *Kongens nei* (714 000 besøkende) *Snekker Andersen* og

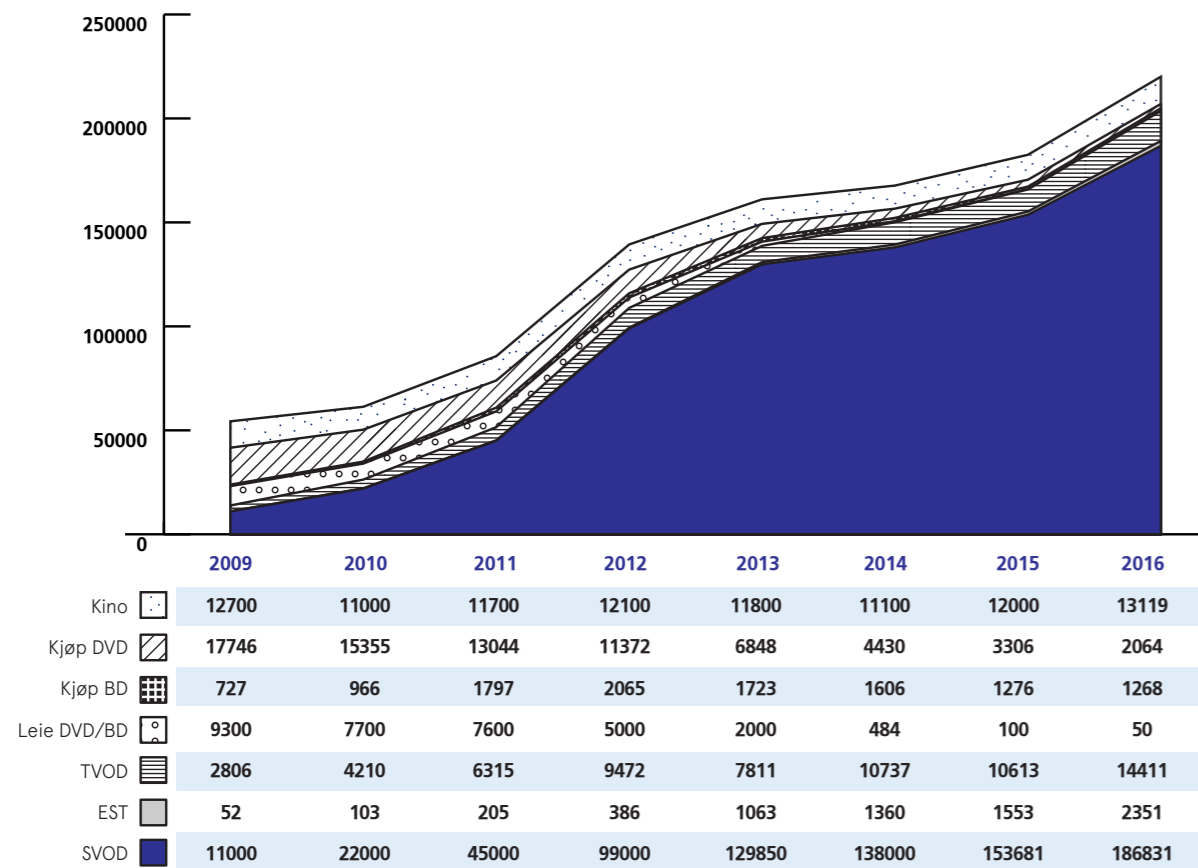
⁵ Kilde Kantar TNS.

⁶ Compound Annual Growth Rate (CAGR): S sammensatt årlig vekstrate. CAGR eliminerer svigninger fra et år til et annet, slik at den fremstår jevn og lineær. Gir et bilde på tendensen og hvor sterk den er gjennom hele perioden.

⁷ European Audiovisual Observatory (2017): IRIS Plus 2016-3

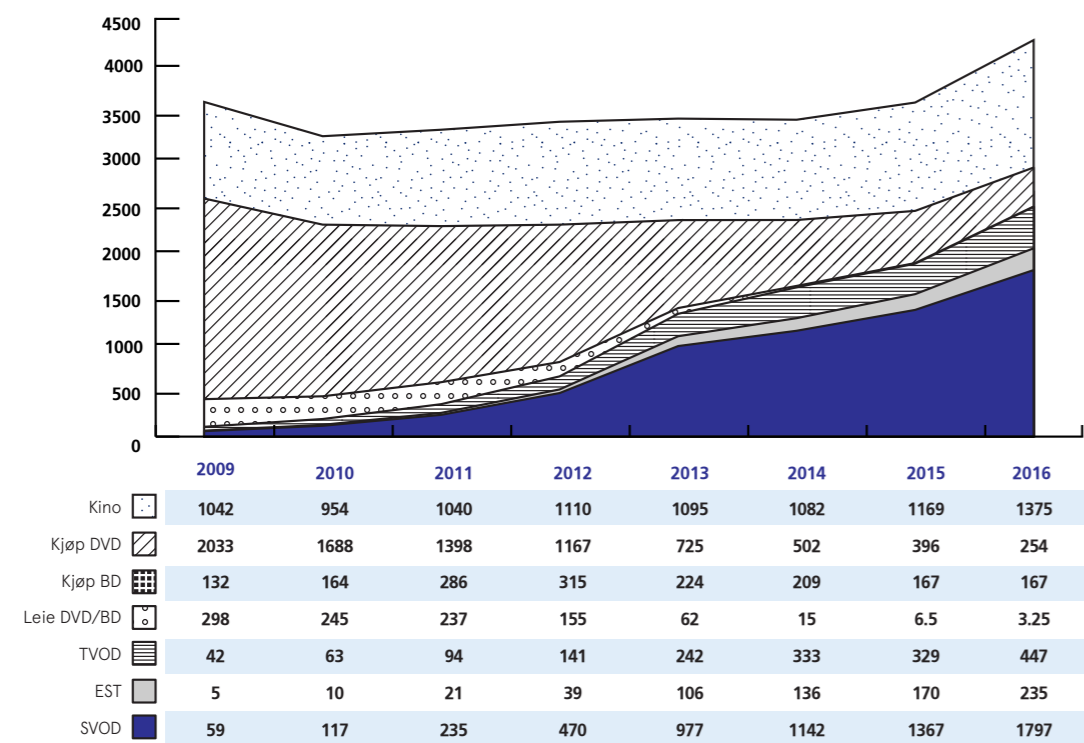
FIGUR 15

Volumestimat for utvalgte visningsplattformer (1000 enheter)

FIGUR 16

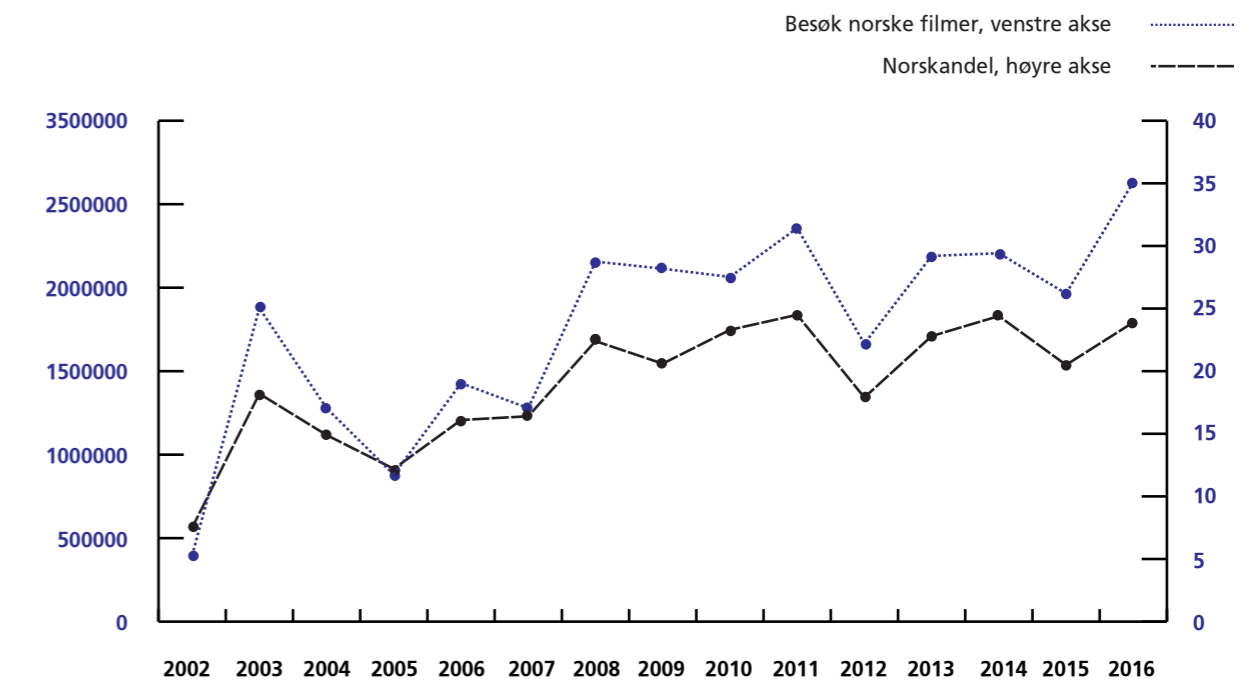
Verdiestimat for utvalgte visningstjenester. MNOK⁷

⁷ Beregninger utført av GfK.

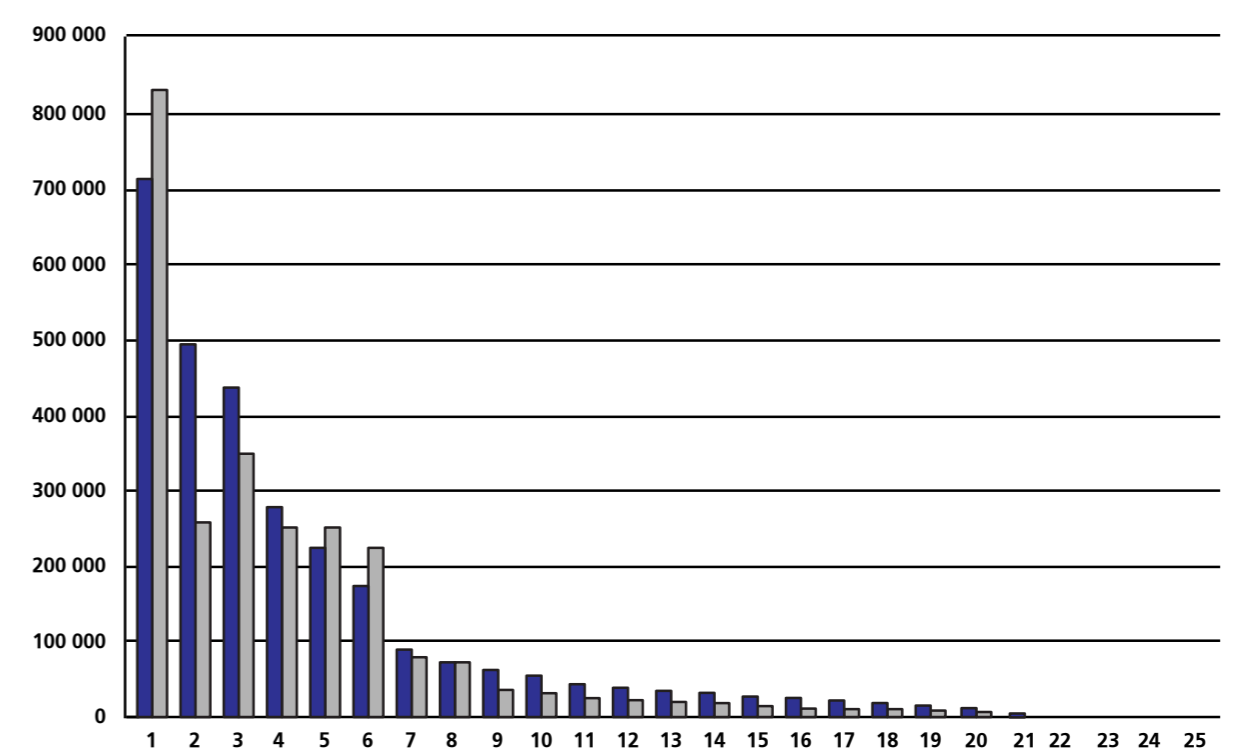
FIGUR 17

Kinobesøk på norske filmer og norskandel, 2002-2016

FIGUR 18

Filmer etter besøkstallets størrelse

Julenissen (497 000) og *Børning 2* (438 000) hadde alle gode besøkstall. Samlet hadde disse tre filmene nesten 300 000 høyere besøk enn de tre toppfilmene i 2015 hadde til sammen. I figur 18 er filmen med høyest besøkstall i 2016 og 2015 sammenlignet, nest høyest besøk i 2016 og 2015 sammenlignet og så videre. Grafen viser at 2016-filmene jevnt over har gjort det godt. 2016-filmene har høyest besøk i 18 av 23 filmer, i tillegg til at det var to flere filmer i 2016 enn i 2015.

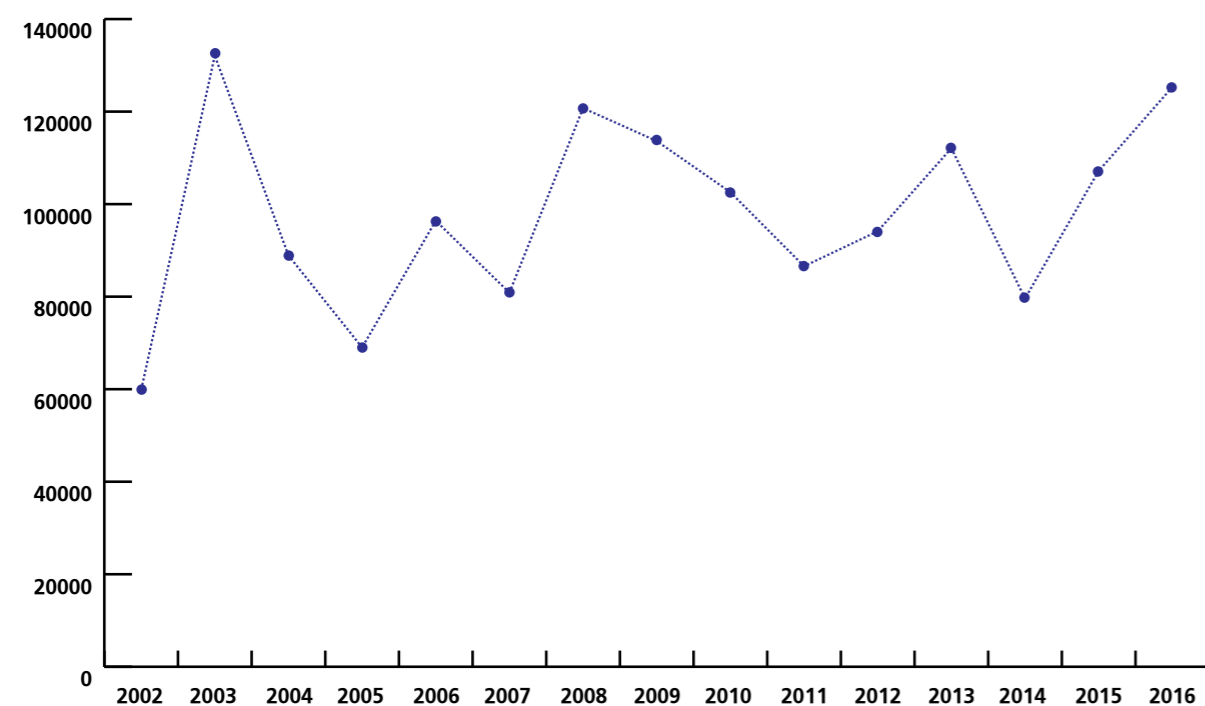
Antallet filmer var imidlertid ikke avgjørende for det gode samlede besøkstallet for norsk film. Med 25 filmer var 2016 et normalår når det kommer til antallet norske premierefilmer. Figur 19 viser totalt besøk delt på antallet premierefilmer i ordinær distribusjon⁸. Snittbesøket i 2016 på 125 000 var det nest høyeste i perioden og dette indikerer at det ikke er et høyt antall premierefilmer som ligger til grunn for det rekordhøye besøket. Til sammenligning

⁸ Merk at det i totalbesøket for 2016 inngår besøk fra filmer med premiere i 2015 som fortsatt gikk på kino i 2016. Likeledes vil en ikke få med seg samlet besøk fra alle premierefilmene i 2016 da en del av disse vil fortsette å gå på kino i 2017. Det totale besøket er dermed ikke utelukkende generert fra premierefilmene i 2016.

hadde det forrige toppåret for norsk film, 2014, hele 34 norske premierefilmer, og et snittbesøk på 80 000 per film.

Samproduksjoner der norske produksjonsselskaper er minoritetsprodusent samt norske filmer med kinooppsettning uten ordinær kinodistribusjon inngår ikke i oversikten over årets norske kinofilmer. Disse filmene presenteres i egne tabeller.

FIGUR 19
Snittbesøk per film i ordinær distribusjon

TABELL 24

Premierefilmer 2016							
Film	Produksjonsselskap	Regissør	Premiere	Besøk	Omsetning	100% norsk	Majoritets-samp.
Kongens nei	Paradox	Erik Poppe	23.09.2016	713 524	77 300 303		x
Snekker Andersen og Julenissen	Fantefilm	Terje Rangnes	11.11.2016	497 216	453 885 013		x
Børning 2	Filmkameratene	Hallvard Bræin	12.10.2016	438 155	46 793 772	x	
Birkebeinerne	Paradox	Nils Gaup	12.02.2016	271 374	29 064 236		x
Dyrene i Hakkebakkeskogen	Qvisten Animasjon	Rasmus A. Siverson	25.12.2016	225 702	22 207 627	x	
Mannen fra Snåsa	Speranza Film	Margreth Olin	22.01.2016	168 370	17 123 510	x	
Gråtass - Gøy på landet	Cinenord Kidstory	Peder Hamdahl Næss	05.02.2016	90 118	7 648 986		x
Gilberts grusomme hevn	Maipo	Hanne Larsen	16.09.2016	63 522	5 451 690		x
Welcome to Norway	Motlys	Rune Denstad Langlo	04.03.2006	53 147	5 327 983		x
Gråtass gir gass	Cinenord Kidstroy	Peder Næss	09.09.2016	50 809	4 282 037		x
Supervention 2	Field Productions	Jan Petter Aarskog m.fl.	28.10.2016	43 741	4 475 690	x	
Løvekvinnen	Filmkameratene	Vibeke Idsøe	26.08.2016	40 006	3 904 534		x
Pyroman	Glør Film AS	Erik Skjoldbjærg	22.04.2016	38 464	3 717 760		x
Grand Hotel	4 1/2	Arild Fröhlich	08.04.2016	34 834	3 459 073		x
Rosemari	4 1/2	Sara Johnsen	09.09.2016	26 459	2 738 389		x
Cave	Filmbros AS	Henrik Martin Dahlsbakken	02.09.2016	22 369	2 847 625		x
Huset	Sanctum Film	Reinert Kiil	15.04.2016	13 876	1 386 480	x	
Magnus	Moskus Film	Benjamin Ree	02.09.2016	13 333	960 378	x	
Barneranerne	Medieoperatørene	Jon Haukeland	21.10.2016	10 952	686 765	x	
El Clasico	Halkawt Mustafa	Halkawt Mustafa	15.04.2016	10 155	669 219		x
Med hjertet i dansen	Sant&Usant	Hanna Heilborn m.fl.	07.10.2016	4 483	288 740	x	
Sensommer	Filmbros AS	Hans Martin Dalsbakken	17.06.2016	2 587	253 982	x	
Det som en gang var	Fredrik Fiction	Patrick Syversen	18.03.2016	2 446	212 391	x	
Alt det vakre	Motlys	Aasne Vaa Greibokk	10.06.2016	2 276	238 982	x	
Kvar song ei soge	Villa Lofoten	Aaslaug Vaa	27.11.2016	2 148	140 603	x	

TABELL 25

Minoritetssamproduksjoner, 2016					
Film	Produksjonsselskap	Regissør	Premiere	Besøk	Omsetning
Tordenskiold & Kold	Hummelfilm&Nimbus	Henrik Ruben Genz	05.02.2016	1 333	103 046
Så også på jorden	Storm Films AS	Kay Pollak	26.02.2016	10 988	1 086 608
Lykkelig i 24timer	Mer Film	Sonja Heiss	29.04.2016	2 802	223 750
Flaskepost fra P	Zentropa Norge	Hans Petter Moland	13.05.2016	21 942	2 319 332
Den allvarsamme leken	Motlys	Pernilla August	04.11.2016	4 272	341 516

TABELL 26

Norske filmer med kinooppsetting, uten ordinær kinodistribusjon 2016 ⁹					
Film	Produksjonsselskap	Regissør	Premiere	Besøk	Omsetning
Skjærgården	Frode Nordås	Frode Nordås	06.01.2016	1 437	132 542
Grendel	Grande Entertainment	Richard Grande	29.01.2016	336	31 749

TABELL 27

Antall produksjoner, sendinger og samlet antall seere registrert i tv-mettermålingene for 2016 ¹⁰				
TV-serier	Norske	Utenlandske	Samlet	Norskandel
Antall produksjoner	28	531	559	5,0 %
Antall sendinger	3 048	121 486	124 534	2,4 %
Samlet antall seere*	167 310	1 336 366	1 503 667	11,1 %
Filmer				
Antall produksjoner	111	2 453	2 564	4,3 %
Antall sendinger	384	12 980	13 364	2,9 %
Samlet antall seere*	16 648	336 947	353 595	4,7 %
Dokumentar				
Antall produksjoner	253	657	910	27,8 %
Antall sendinger	6 512	42 808	49 320	13,2 %
Samlet antall seere*	213 755	277 082	490 837	43,5 %

* tall gitt i 1000.

TABELL 28

Norskandeler lineær tv 2014-2016			
TV-serier	2014	2015	2016
Antall produksjoner	4,6 %	5,4 %	5,0 %
Antall sendinger	0,5 %	1,2 %	2,4 %
Samlet antall seere*	9,6 %	12,4 %	11,1 %
Filmer			
Antall produksjoner	6,9 %	4,3 %	4,3 %
Antall sendinger	2,5 %	2,1 %	2,9 %
Samlet antall seere*	5,0 %	4,2 %	4,7 %
Dokumentar			
Antall produksjoner			27,8 %
Antall sendinger			13,2 %
Samlet antall seere*			43,5 %

* tall gitt i 1000.

Som vist i tabell 25 hadde samproduksjoner der norsk produsent er minoritetsprodusent et samlet besøk på 41 000 i 2016. Dette er lavere enn i 2015 (66 000 besøk) og 2014 (71 000), men høyere enn i 2013 (27 000) og 2012 (16 000).

Om en film har ordinær kinodistribusjon beror på en samlet vurdering av antall kinoer, og størrelsen og inn-tekstspotensialet til kinoene sammenholdt med filmens sjanger og filmens målgruppe. Enkelte filmer blir satt opp på kino uten å ha ordinær distribusjon. Disse filmene, som er gjengitt i tabell 26, blir kun satt opp på enkelte kinoer og har derfor ofte lokal forankring. I 2016 hadde disse filmene et samlet besøk på 1800. Dette er lavere enn 2015 og 2014, da filmer uten ordinær distribusjon hadde om lag 7000 besøkende.

Tilbud og seeropplutning: Norsk spillefilm, dokumentar og dramaserier på lineær tv

Med utgangspunkt i tv-metertall utarbeidet av Kantar TNS har NFI kartlagt norskandelen på lineær tv. Tv-mettermålingene gjennomføres på oppdrag fra tv-kanalene, dekker over 100 tv-kanaler og foregår elektronisk ved hjelp av et landsrepresentativt panel på over 1000 husstander. Undersøkelsen er veletablert og tallene regnes som gode.

Som vi ser av tabell 27 ble det vist 28 norske tv-serieproduksjoner på lineær tv i 2016. Dette utgjør fem prosent

av alle dramaserier sendt på lineær tv i 2016. Hver produksjon består av flere episoder, og hver episode blir sendt i reprise et gitt antall ganger. Til sammen hadde de 28 norske tv-serieproduksjonene 3048 sendinger. Summerer man antall seere i samtlige av disse sendingene får man totalt 167 000 000 seere. Norskandelen på antall sendinger med dramaserier er 2,4 prosent, hvilket betyr at de norske seriene i snitt hadde færre episoder eller ble sendt færre ganger enn utenlandske serier. Norskandelen av samlet antall seere på dramaserier på lineær tv er 11,1 prosent. Dette betyr at de norske dramaseriene i snitt ble sett mer enn de utenlandske.

Det ble vist 111 norske filmer på lineær tv i 2016, noe som utgjør fire prosent av alle filmer vist på fjernsyn i 2016. Totalt ble de 111 norske filmene vist 384 ganger. I snitt er dette 3,4 ganger per film. Dette er færre enn de utenlandske filmene, som i snitt blir vist 5,2 ganger. De norske filmene ble i snitt sett av 48 000 seere per sending. Dette er høyere enn for de utenlandske filmene, som ble sett av 26 000 seere per sending.

Tabell 28 viser at det ikke er store variasjoner i norskandelene for film og dramaserier på norsk fjernsyn fra år til

⁹ Kun NFI-støttede filmer er med i oversikten.¹⁰ Under tv-serier inngår dramaserier, situasjonskomedier (sitcom) og mini-serier/føljetonger. Under film inngår kinofilm, fjernsynsfilm og kortfilm.

år. Norskandelen for antall seere ligger mellom 9,6 og 11,1 prosent for dramaserier, mens den ligger mellom 4,2 og 5,0 prosent for filmer.

Norske dokumentarer gjør det godt på norsk fjernsyn. Med 28 prosent av alle produksjoner og hele 44 prosent av alle seerne står sjangeren i en særstilling når det kommer til norskandel. Høyere norskandel i antall seere enn antall produksjoner og sendinger tilsier at de norske dokumentarene har flere seere enn de utenlandske. Om en sammenligner antallet dokumentarer med antallet filmer ser en at det blir sendt langt flere norske dokumentarer enn norske filmer på fjernsyn, samtidig blir det kjøpt inn langt færre utenlandske dokumentarer enn utenlandske filmer. En forklaring på dette kan være at dokumentarer ofte er billigere å produsere enn spillefilmer. Det er dermed lettere å forsyne et lite marked som Norge med norskproduserte dokumentarer enn med norskproduserte spillefilmer. Samtidig står eksempelvis amerikanske spillefilmer og britiske serier sterkt i Norge. Produksjonene har høye budsjetter, velkjente skuespillere og renommerte regissører som produserer for et globalt marked. TV-kanalene kjøper gjerne også inn utenlandske serier og filmer i pakker og får dermed tilgang på flere produksjoner som kanskje ikke alltid holder like høy kvalitet. Markedet for dokumentar er mer åpent, og med større tilgang til gode norskproduserte dokumentarer har ikke TV-kanalene det samme behovet for å kjøpe inn utenlandske produksjoner.

TABELL 29

Norskandel i prosent					
Norskandel	Juni	September	Oktober	November	I alt
Film	5,8	8,4	11	5,5	7,8
Serier	9,3	7,6	21,5	18,6	14,9
Serier fratrukket <i>Skam</i>	3,1	7,2	16,6	14,1	10,8
Serier fratrukket <i>Skam</i> og <i>Nobel</i>	3,1	7,2	9,7	10,7	8,0

Publikumsoppslutningen om de enkelte produksjonene avhenger ikke alltid bare av kvaliteten på innholdet. Flere forhold spiller inn for produksjonens appell til publikum, for eksempel sendetidspunkt, aktualitet, relevans, promotering og kulturell nærhet for publikum. Nye norske produksjoner er ofte attraktive for et norsk publikum, da de kan oppleves som nære egen kultur, identitet, samfunn eller historie.

Tilbud og seeropplutning av norsk innhold på VOD-plattformer

Mens vi har god oversikt over norsk markedsandel på kino og lineær tv, er det knyttet usikkerhet til norskandelen på de nye digitale plattformene. Som vist under styringsparameter 2.1 er norske filmers tilgjengelighet på VOD-plattformer relativt god. Som vist er det imidlertid på TVOD-plattformene tilgjengeligheten er best, mens norske filmer i langt mindre grad er tilgjengelige på SVOD-plattformene.

I hvilken grad norsk film og tv-drama blir sett på VOD-plattformene, er informasjon som ikke er offentlig tilgjengelig. Fra de ulike selskapene er det varierende åpenhet rundt denne typen informasjon. For å få et bilde av norskandelen på VOD-tjenestene har NFI derfor i samarbeid med Kantar TNS utarbeidet en konsumentundersøkelse. Ved hjelp av et onlinepanel har 1800 respondenter svart på spørsmål rundt bruk av VOD-tjenester (inkludert nrk.no), og i hvilken grad de har sett norske/

internasjonale filmer og dramaserier. Med bakgrunn i dette har det blitt utarbeidet estimater for norskandelen for film og dramaserier på VOD-plattformene. Undersøkelsen ble første gang utført høsten 2015. Resultatet ble relativt høye norskandeler (12 prosent for film og 27 prosent for dramaserier). For 2016 ble derfor undersøkelsen tilpasset og respondentene ble også spurt etter navnet på de norske filmene og tv-seriene de hadde sett. Svar som ikke var relevante ble så utelukket fra undersøkelsen. Dette har gitt lavere og mer troverdige norskandeler. I 2016 er de 1800 respondentene fordelt på månedene juni, september, oktober og november. Samlet er norskandelen for de fire månedene på 7,8 prosent for film og 14,9 prosent for dramaserier. Beregningene er svært sårbar for enkeltproduksjoner. I oktober hadde *Skam* (sesong 3) og *Vikingane* premiere, mens *Nobel* hadde premiere i november. Disse dramaseriene trakk norskandelen opp i oktober og november. Som tabell 29 illustrerer, var norskandelen på dramaserier i oktober på 22 prosent mens den var på 19 prosent i november. Til sammenligning var norskandelen på ni og åtte prosent i juni og september. Om en ser på norskandelen for serier fratrukket *Skam* synker denne med fem prosent i oktober og fire prosent totalt. Trekker en fra både *Skam* og *Nobel* synker norskandelen for dramaserier totalt fra 15 prosent til åtte prosent. Både *Vikingarna*, *Skam* og *Nobel* ble sendt på nrk.no.

Tabell 30 viser norskandelen fordelt på VOD-tjeneste. Norskandelen for dramaserier på nrk.no er estimert til å være 66 prosent, mens den var 42 prosent for film. Statskanalen har sammen med TV2 Sumo (13 prosent for film og 46 prosent for serier) dermed stor betydning for norskandelen. Til sammenligning får Netflix og HBO Nordic tre prosent norskandel på film og enda lavere for serier. Ettersom det ifølge undersøkelsen sees ti ganger flere filmer på Netflix enn på NRK, trekker dette norskandelen betydelig ned. Jo mer en bryter ned resultatene på eksempelvis visningstjeneste og andre parametere desto mer usikre blir resultatene. Enkelte visningstjenester hadde så få observasjoner i data at estimatene for norskandel ble

TABELL 30

Norskandel fordelt på strømmetjeneste		
	Film	Serier
I alt	7,8	14,9
HBO Nordic	3,4	0,0
Netflix	3,1	1,3
NRK.no	42,4	65,9
TV2 Sumo	12,5	46,4
Viaplay	4,6	1,9

veldig usikre. Disse visningstjenestene ble derfor ikke tatt med i tabell 30.

Det er viktig å understreke at estimatene i undersøkelsen er sårbare for metodiske svakheter i et selvrappporterende utvalg. Konsumentundersøkelser av denne typen trenger ofte å gå seg til over tid, med prøving og feiling i blant annet valg av spørremåte. Samtidig er det verdt å merke seg at forholdet mellom norskandel film og norskandel dramaserier er i omtrent samme størrelsesorden på lineær tv og VOD-tjenester. Dette kan være et tegn på at undersøkelsen er på rett vei. Ved å kontrollere for navnet på hver enkelt produksjon er det mye som tyder på at undersøkelsen har fått sikrere estimater på norskandelen.

Styringsparameter 3.2: Publikumsoppplutning om norske audiovisuelle produksjoner i utlandet
Resultatindikator: Norske produksjoners oppslutning i utlandet.

Resultatkrav: Norske produksjoner skal velges av publikum internasjonalt, og oppslutningen i utlandet skal over tid økes.

Tilbud og oppslutning om norsk film i utlandet

Tabell 31 angir eksportverdien til de norske premie-filmene i ordinær distribusjon fra det aktuelle året. Eksportverdien for 2014-filmene blir beregnet i 2016 for å få med flest mulig salg og dermed være mest mulig korrekt. Eksportverdien gir et bilde av inntekter fra utlandet (monetær eksportverdi), men kan også brukes som en indikator på tilgjengeliggjøring og publikumsopplutning internasjonalt (kulturell eksportverdi). Når en film blir solgt vil en som regel ha intensjoner om å sette den opp for et publikum på en eller flere plattformer. Jo mer den blir solgt for, desto større publikum er det grunn til å tro at den vil få.

Den samlede eksportverdien til de 34 norske kinopremie-filmene fra 2014 er beregnet til å være 69,2 millioner kroner. Eksportverdien registrert for 2014-filmene er dermed 12 millioner kroner høyere enn eksportverdien til filmene fra det tidligere toppåret 2012. Dette utgjør en økning på 21 prosent. Av de 34 filmene med premiere i 2014 ble 24 solgt til utlandet. De tre filmene som hadde høyest eksportverdi solgte for over 10 millioner kroner til utlandet. Det er viktig å være oppmerksom på at med et relativt lite utvalg filmer hvert år blir eksportverdien sensitiv for tilfeldige variasjoner.

Et supplerende perspektiv til eksportverdien kan vi få ved å se på norsk films kinobesøk i utlandet. Gjennom European Audiovisual Observatorys database Lumiere Pro har NFI tilgang til besøksstatistikk for samtlige europeiske markeder i tillegg til 12 andre nasjonale markeder¹². Figur

20 viser besøksutviklingen for de norske premierefilmene fra årene 2002 til 2014¹³. Filmene fra 2011 er de som har oppnådd høyest besøk i utlandet. Det ble løst 1,7 millioner billetter i utlandet til filmene fra dette året. I snitt ligger besøkstallene på de norske filmene i utlandet på 716 000 i året, dette er om lag 25 prosent av kinobesøket for norsk film totalt.

I figur 21 vises en oversikt over de største markedene for norsk film basert på kinobesøket sammenstilt med antall kinooppsetninger i hvert land. Den største enkeltnasjonen for norsk film er Tyskland med 19 prosent av det totale utlandsbesøket. Med 49 oppsetninger av norske titler i perioden ligger Tyskland nest høyest når det kommer til antallet oppsetninger. Danmark har ti prosent av utenlandsbesøket for norsk film og 34 oppsetninger, etterfulgt av Frankrike med ni prosent av besøket og 34 oppsetninger. Sverige (51 oppsetninger) og Nederland (46) utmerker seg som land som setter opp mye norsk film, uten at dette gjenspeiles i besøkstallene. Tyrkia (15) og Mexico (8) er eksempler på det motsatte, der enkelte filmer har gjort det svært godt og gitt landene høye besøkstall til tross for at de relativt sett setter opp få filmer. Om en justerer for befolkningsstørrelse endrer bildet seg. Danmark har

¹² USA, Canada, Argentina, Brasil, Chile, Colombia, Mexico, Venezuela, Australia, New Zealand, Sør-Korea, Kina.

¹³ Utlandet er her definert som landene som er tilgjengelige i Lumiere Pro databasen.

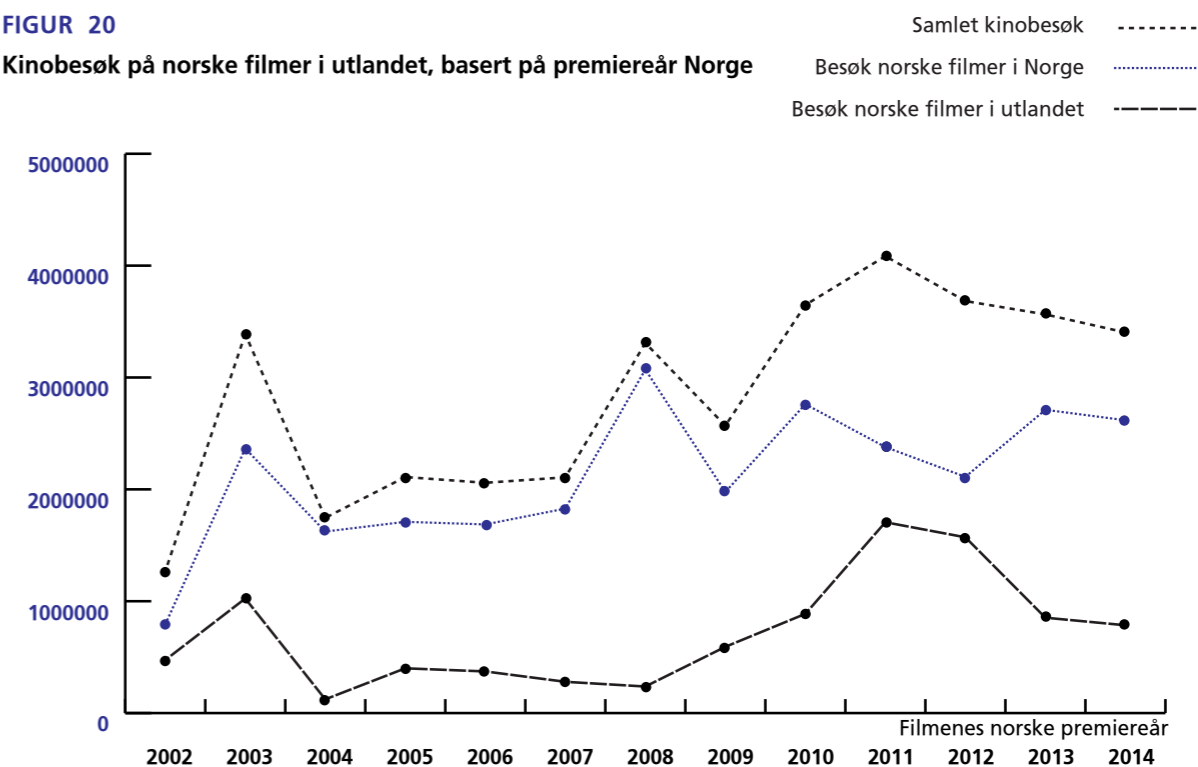
TABELL 31

Eksportverdien av norske kinofilmer fra 2002-2014. Beløp i millioner kroner.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Etterhåndssalg	6,4	6,6	6,0	4,6	9,8	8,3	17,9	17,9	36,9	31,4	33,7	12,8	27,7
Forhåndssalg	1,0	1,5	7,1	11,3	10,1	13,4	12,5	4,6	16,4	13,6	23,3	8,2	41,5
Total eksport	7,4	8,1	13,1	15,9	19,9	21,7	30,4	22,5	53,3	45,0	57,0	21,0	69,2
Antall filmer	16	17	18	19	20	22	18	22	25	32	23	24	34

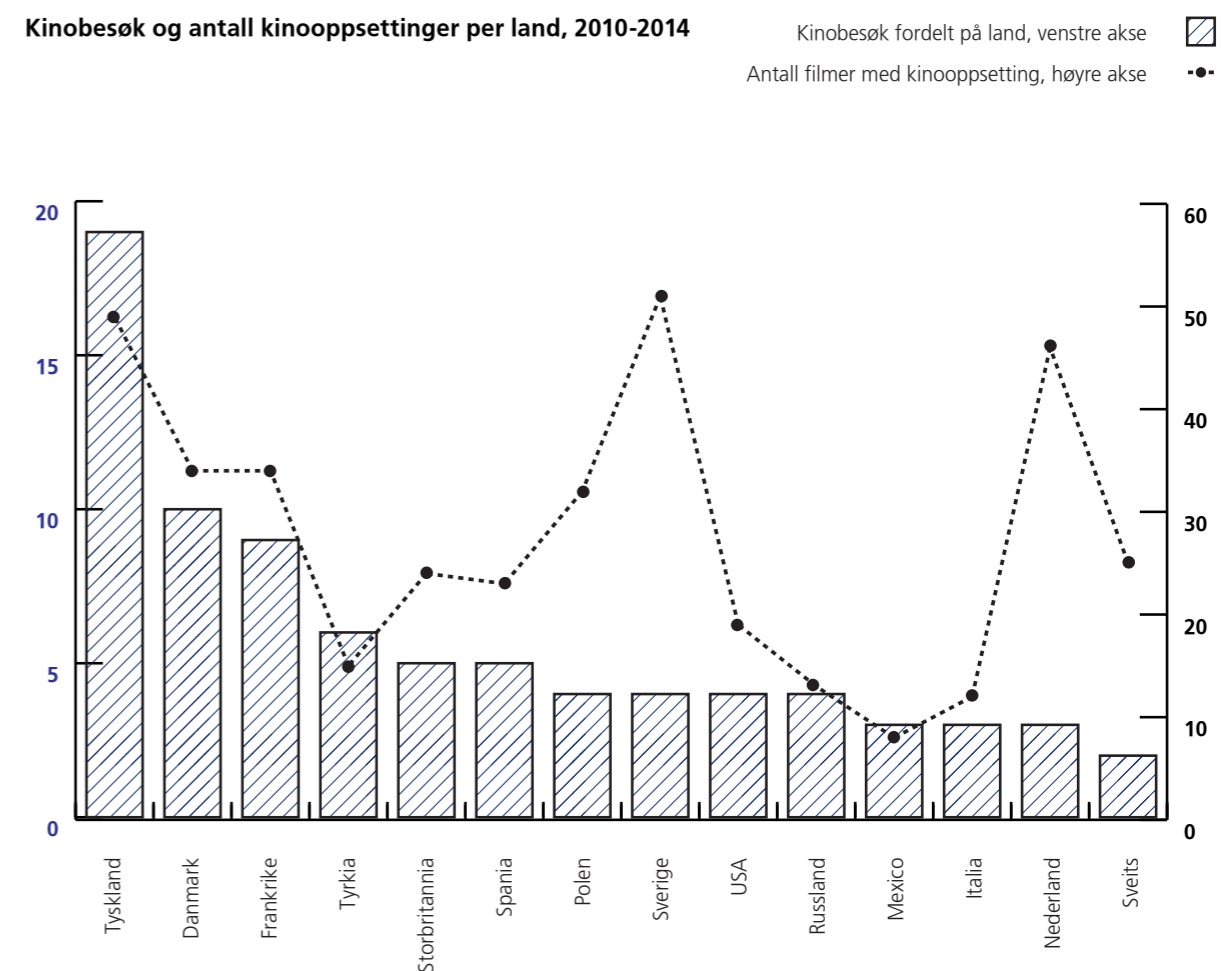
FIGUR 20

Kinobesøk på norske filmer i utlandet, basert på premiereår Norge

FIGUR 21

Kinobesøk og antall kinooppsetninger per land, 2010-2014

flest oppsetninger per innbygger og høyest antall besøk for norske filmer etterfulgt av Sverige. Etter våre naboland er Nederland mest ivrige på å sette opp film, men blir slått av Sveits og Tyskland på kinobesøk per innbygger. For flere detaljer om eksportverdien til de norske kinofilmene og norsk kinobesøk i utlandet, se eksportundersøkelsen www.nfi.no/norskfilm/statistikk.

Dramaserier, dokumentarfilm, kortfilm og spill er ikke en del av eksportundersøkelsen, og utviklingen for disse sjangrene er derfor ikke systematisk kartlagt. Vi har imidlertid grunn til å tro at eksportverdien til spesielt norske dramaserier er i positiv utvikling, og sannsynligvis overgår eksportverdien til norsk kinofilm. Det er ikke vanskelig å trekke frem begivenheter det siste året som tyder på god interesse fra utlandet for norske produksjoner innenfor alle disse formatene.

Omsetning for norske dataspill

Rapporten *Spillbransjen 2015*, som er utgitt av Virke Pro-
dusentforeningen, viser at norske spillprodusenter skaper store verdier. Av en omsetning på 329 millioner kroner, kommer over 200 millioner kroner direkte fra spillomsetning. Noen av selskapene leverer flere typer audiovisuelle produkter, som film, tv-serier og spill, slik at spillomsetningen ikke kan ses isolert. Bransjen omfatter 136 bedrifter over hele Norge, med omsetning fra noen hundre tusen til nærmere 100 millioner kroner. Norskproduserte spill står for bare én prosent av den totale spillomsetningen i Norge, mens 90 prosent av markedet for norske spill er i utlandet ifølge den samme rapporten.

Hovedmål 4: En profesjonell filmbransje med sunn økonomi

Det fjerde hovedmålet for norsk filmpolitikk er en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. Målet er utdypet i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk*: Regjeringen vil i større grad vektlegge film som næring, og vil legge til rette for at filmbransjen har kompetanse og økonomi til å drive på en god måte. Sunn økonomi i

filmbransjen er en forutsetning for å utnytte potensialet for sysselsetting og innovasjon. Videre heter det blant annet at det er et mål for Regjeringen at den private finansieringen av filmsektoren opprettholdes og på sikt økes. En sunnere bransjeøkonomi og mer målrettede tilskuddsordninger vil kunne redusere risikoen ved å investere i norske filmer og serier, og dermed øke investeringsviljen fra private aktører.

Styringsparameter 4.1: Kompetansenivået i bransjen

Resultatindikator: Kurs og seminarer i regi av NFI.

Resultatkrav: NFI skal bidra til at det finnes et relevant kurstilbud som er etterspurt av bransjen.

Produksjonsmetodene og forretningsmodellene i den audiovisuelle bransjen er i rask endring, og norsk film har derfor et kontinuerlig behov for profesjonalisering, omstilling og reorientering, nasjonalt og internasjonalt. NFI:LAB er NFIs satsning på kurs og kompetanseutvikling og har som mål å være en fortropp for bransjen og bidra til dette gjennom å bevisstgjøre ambisjoner, valg og prosesser, samt belyse utfordringer og forbedringsmuligheter og slik skape innsikt.

I 2016 arrangerte NFI:LAB på egen hånd og i samarbeid med andre 44 kurs, verksteder, seminarer og konventer for bransjen, herunder arrangementer som NM i Gameplay, Nordiske Seriedager, mesterklasser med Niels Pagh Andersen og Hirokazu Koreeda, tv-drama-, spillefilm-, dokumentarfilm, kortfilm-, og spillkonvent, lanseringsdag og Bransjedag DOK. Til sammen hadde arrangementene om lag 2000 profesjonelle deltakere.

Hovedmål 4: En profesjonell filmbransje med sunn økonomi

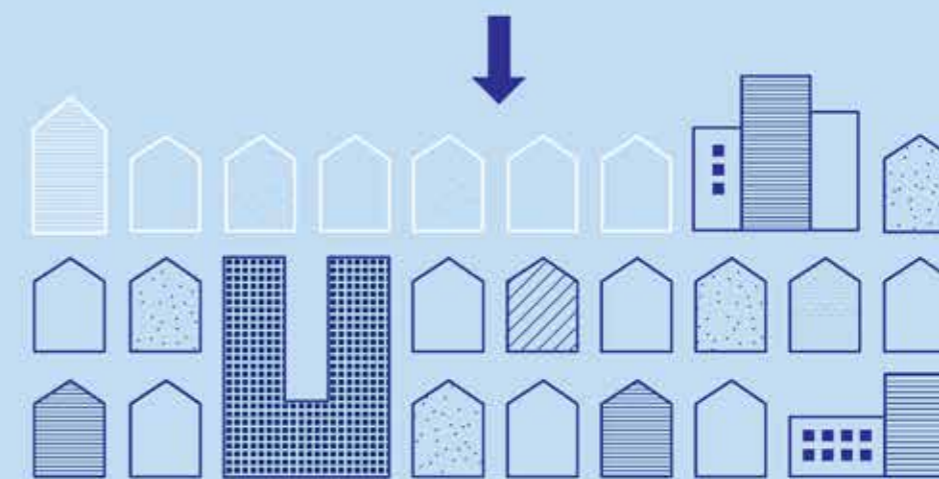
Andel privatkapital av finansieringen av de norske kinopremierefilmene i 2016 var på 38 %.

44 kurs og seminarer ble arrangert i regi av NFI:Lab i 2016. Til sammen hadde arrangementene om lag 2000 deltakere.

De siste seks årene er det tildelt 90 produksjonstilskudd til kinofilm.

Tilskuddene fordelte seg på 30 forskjellige produksjonsselskap. Syv selskap har fått tilskudd til mellom 4 og 14 prosjekter hver.

Når norske kinofilmer med premiere i 2016 gikk i opptak var 69 % av finansieringen fra norske kilder, 26 % utenlandske finansieringskilder og 5 % overnasjonale finansieringskilder.

70 norske filmarbeidere deltok i internasjonale produksjoner som følge av ny insentivordning.

Resultatindikator: Antall norske filmarbeidere i internasjonale produksjoner.

Resultatkrav: NFIs tildelinger skal bidra til internasjonal utveksling og utvikling av kompetanse.

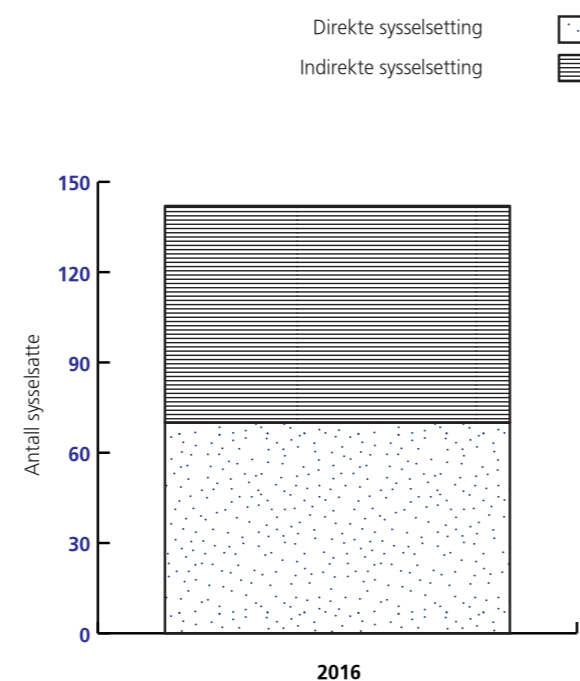
Antall norske filmarbeidere i internasjonale produksjoner

I henhold til Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidsrettet filmpolitikk* vil regjeringen legge til rette for internasjonal filmproduksjon i Norge. Med innføringen av insentivordningen for film og serier ønsket Regjeringen å styrke kompetanse og erfaring hos norske filmskaperne og filmarbeidere gjennom samarbeid med utenlandske aktører.

Norsk filminstitutt engasjerte konsulentfirmaet Olsberg SPI til å lage en rapport om effektene av insentivordningen etter tildelingene for 2016. Rapporten *Impact of the Norwegian Film Incentive: A Report to the Norwegian Film Institute from Olsberg SPI* gir NFI et datagrunnlag og en metode for å kunne måle utviklingen og effektene av insentivordningen på sikt. Rapporten viser at estimert forbruk i Norge, som følge av de to prosjektene som fikk tilskudd over ordningen, er på 198 millioner kroner, hvorav 86 millioner til varer og tjenester, hovedsakelig leie av utstyr, transport og overnatting. Som vist i figur 22 er det beregnet at produksjonene sysselsetter 142 årsverk, som genererer lønnskostnader på 104,8 millioner kroner og 33,3 millioner kroner i skatteinntekter til staten.

Film- og tv produksjon er en næring som hovedsakelig består av frilansere. Hver enkelt produksjon engasjerer medarbeidere foran og bak kamera for en definert tidsperiode. Som en følge av dette er det nødvendig å se på hvor mange timer frilanserne jobber (FTE) og ikke antall ansettelser¹⁴. Beregninger i rapporten viser at for de to produksjonene som fikk tilskudd over insentivordningen i 2016, estimeres 70 årsverk innenfor filmnæringen og 72 årsverk i service- eller andre næringer knyttet til pro-

FIGUR 22
Direkte og indirekte sysselsetting i filmnæringen som følge av insentivordningen

duksjonene. Det faktiske antallet av norske arbeidstakere som jobbet med de to filmproduksjonene, estimerer Olsberg-rapporten til å være ca. 500 lønnsstakere.

Styringsparameter 4.2: Bærekraft i norske produksjonsmiljø

Resultatindikator: Hvordan

produksjonstilskuddene fordeler seg på ulike produksjonsselskap og filmskaperne.

Resultatkrav: NFI skal bidra til kontinuitet i bransjen ved tildelingen av fondsmidler.

Hvordan produksjonstilskuddene fordeler seg på ulike produksjonsselskap gir et bilde av produksjonsmiljøenes styrke og kontinuiteten som er i bransjen i dag. De siste seks årene er det tildelt 90 produksjonstilskudd til kinofilm (eks. kinodokumentar og minoritetssamproduksjoner). Tilskuddene fordelte seg på 30 forskjellige produksjonsselskap, jamfør figur 23. Av disse er det 17

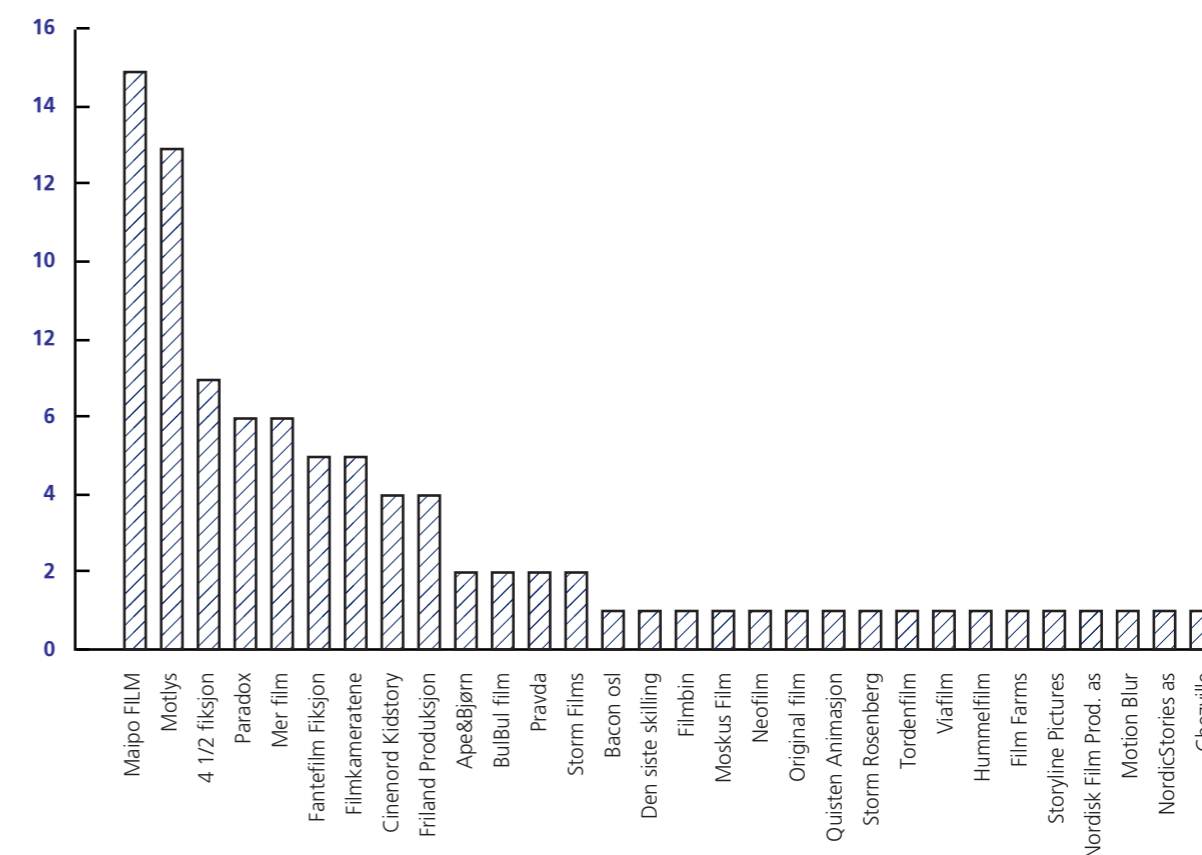
selskap som har fått tilskudd til ett prosjekt i løpet av de siste seks årene, og sju av disse fikk produksjonstilskudd i 2016. Seks selskap har fått tilskudd til to til fire prosjekter og fem selskap har fått tilskudd til fem til sju prosjekter de siste seks årene. To selskap har fått tilskudd til henholdsvis 13 og 15 prosjekter.

Kort oppsummert ser vi at det eksisterer en kjerne av norske produksjonsselskap som er i mer eller mindre kontinuerlig produksjon av kinofilm, og særlig to selskap peker seg ut med produksjonstilskudd til henholdsvis 2,1 og 2,5 kinofilmer i året. Samtidig er det et stort antall selskap som kun har fått forhåndstilskudd til én kinofilm den siste femårsperioden.

¹⁴ For nærmere informasjon om utregningsgrunnlag, se rapporten *Impact of the the Norwegian Film Incentive: A Report to the Norwegian Film Institute from Olsberg SPI* (2017).

FIGUR 23

Fordeling av produksjonstilskudd til norske produksjonsselskaper, 2011-2016

Resultatindikator: Norske audiovisuelle produksjoners samlede produksjonsbudsjett.

Resultatkrav: NFI tildelinger skal redusere risikoen ved å investere i norske produksjoner og bidra til tilstrekkelig produksjonsaktivitet i bransjen.

Utvikling i finansiering/produksjonsbudsjett

Det er et filmpolitisk mål at den private finansieringen av filmsektoren opprettholdes og på sikt økes. Rapporten *Åpen fremtid – en utredning om pengestrømmene og økonomien i filmbransjen* (2014) viser at investering i filmproduksjon innebærer høy risiko, og for å tiltrekke seg private investorer er det nødvendig med en høy andel offentlig finansiering. Det er et mål at NFIs tildelinger skal redusere risikoen ved å investere i norske produksjoner, og over tid øke produksjonsaktiviteten.

På denne bakgrunnen viser vi utviklingen i hvordan norske premierefilmer er finansiert, samt utviklingen i produksjonsbudsjettenes størrelse.

Figur 24 viser hvordan finansieringen av de 25 premierefilmene i 2016 er satt sammen av privatkapital, tilskudd fra NFI (produksjonstilskudd, lanseringstilskudd, og etterhåndstilskudd per januar 2017), overnasjonal støtte og annen offentlig støtte. Privatkapitalen består her av produksjonsselskapenes innskudd i produksjonen, samt privat sponing og investeringer.

Per januar 2017 utgjør nasjonale offentlige tilskudd 57 prosent av det totale budsjettet til premierefilmene. Tallene for 2016 er foreløpige. Kinofilmer som oppnår minst 35 000 besøkende og har fått innvilget etterhåndstilskudd kan potensielt hente ut midler tre år etter premieredatoen. I beregningen er det tatt utgangspunkt i utbetalt etterhåndstilskudd samt estimat for gjenstående utbetalinger. Om 2016-filmene oppnår maksimal utbetaling av etterhåndstilskudd vil den offentlige andelen av finansieringen utgjøre 62,9 prosent.

Figur 25 viser hvordan finansieringen av premierefilmene er fordelt for de fem årene fra 2011 til 2016. Forholdet

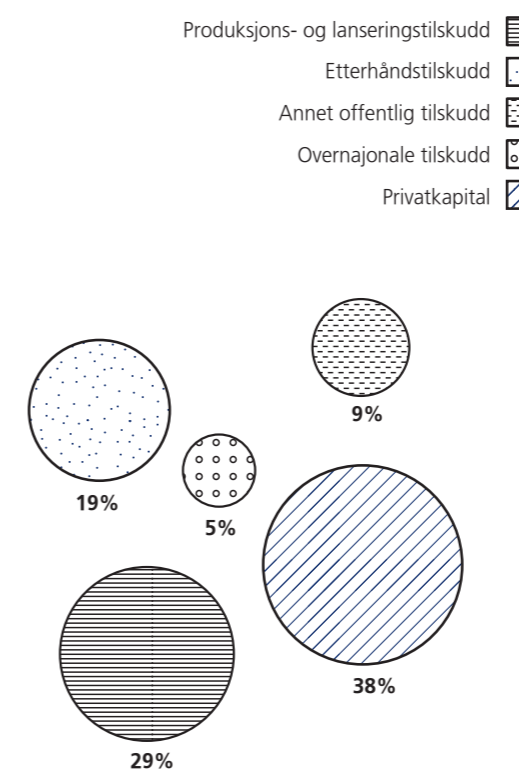
mellom offentlig støtte og egenkapital er avhengig av hvert års sammensetning av premierefilmer. Generelt er det slik at det er lav offentlig andel i de årene det er mange filmer uten forhåndstilskudd. Det er derfor vanskelig å trekke noen konklusjoner om utviklingen i offentlig finansieringsandel de siste årene. Om en slår sammen tallene for de siste seks årene, som det er gjort i figur 26 ser en at andelen for 2016 ligger nærme snittet for de siste årene.

Størrelse på produksjonsbudsjett i kinofilm – på tilskuddsnivå og i premierefilm

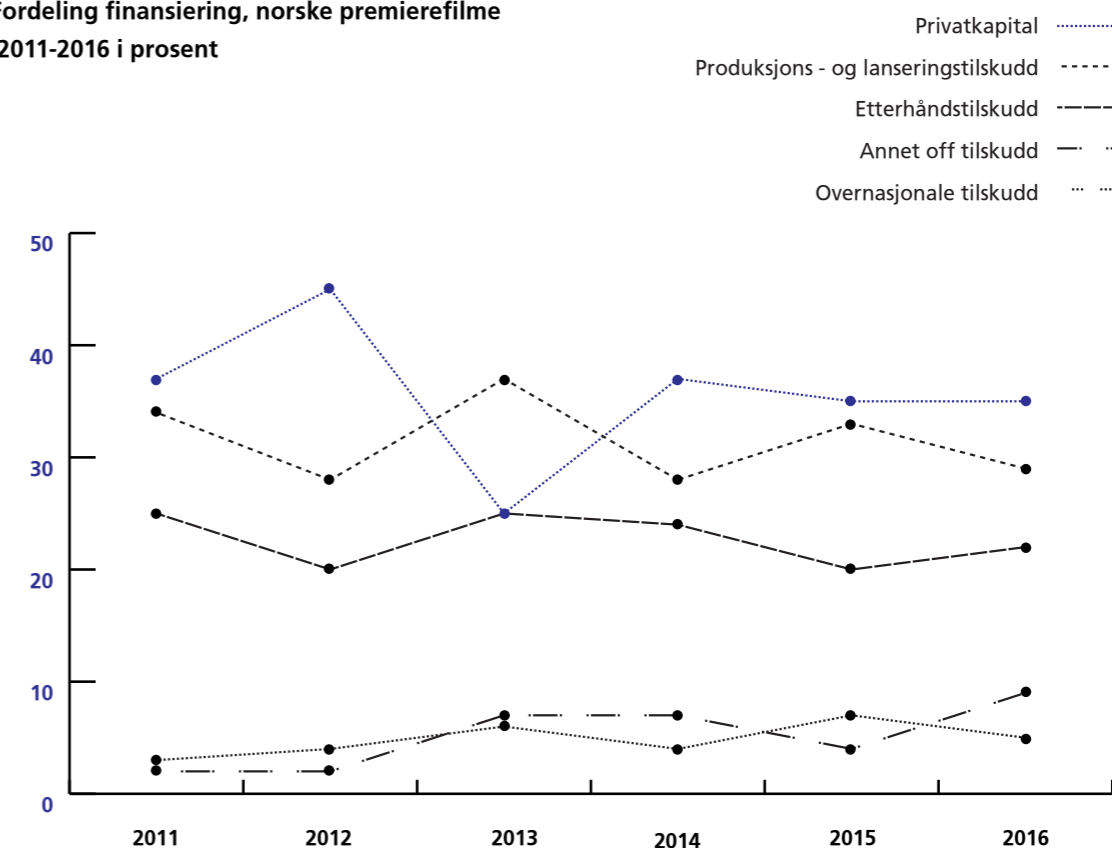
I 2016 ble det gitt 125,6 millioner kroner i produksjonstilskudd til 15 kinofilmer (eks. kinodokumentar og minoritetssamproduksjoner). Budsjettene varierer mellom tre og 75 millioner kroner. Samlet budsjett for de 15 filmene er 419 millioner kroner, noe som gir et gjennomsnittsbudsjett på 28 millioner kroner. Snittbudsjettet for de fem filmene som har fått tilskudd over markedsordningen er 45,3 millioner kroner, mens snittet for de ti filmene med tilskudd etter kunstnerisk vurdering, inkludert to nye veier-filmer, er 19 millioner kroner. Filmen med størst produksjonsbudsjett har for øvrig fått tilskudd over markedsordningen. Det ble gitt tilskudd til produksjon av fem kinodokumentarer i 2016. Gjennomsnittsbudsjettet for disse filmene var 5,7 millioner kroner.

Når det gjelder kinofilmene med premiere i 2016 varierer produksjonsbudsjettene med mellom 200 000 og 74 millioner kroner. Som vi ser av figur 27, hadde kinofilmer med støtte over markedsordningen høyest gjennomsnittlig produksjonsbudsjett. Markedsfilmene med premiere i 2016 hadde et gjennomsnittlig budsjett på 36 millioner kroner, mens for kunstnerisk vurdert kinofilm var gjennomsnittlig produksjonsbudsjett på 31 millioner kroner. Dette er den laveste differansen mellom de to tilskuddsordningene de siste fire årene. I 2016 var det åtte premierefilmer som ble produsert uten forhåndstilskudd fra NFI. Disse hadde et gjennomsnittlig produksjonsbudsjett på 15 millioner kroner. Kinodokumentarene har lavest gjennomsnittlig produksjonsbudsjett. I 2016 var gjennomsnittlig produksjonsbudsjett for disse filmene 6 millioner kroner.

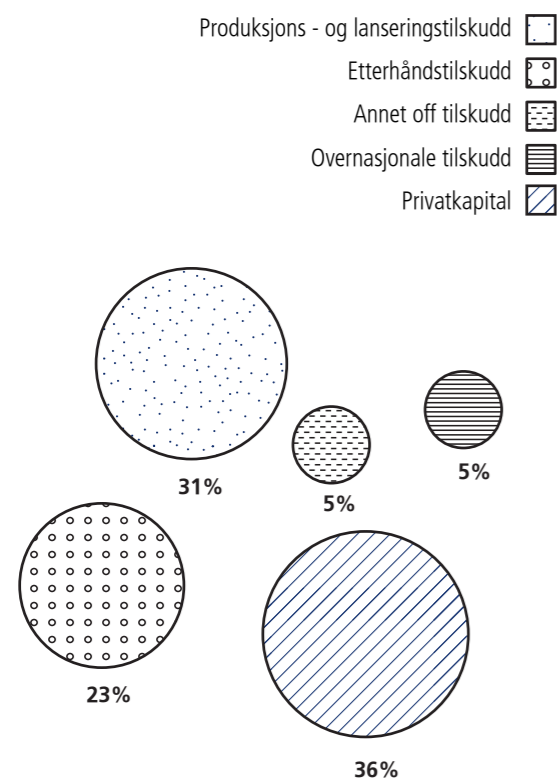
FIGUR 24
Finansiering av norske premierefilmer 2016

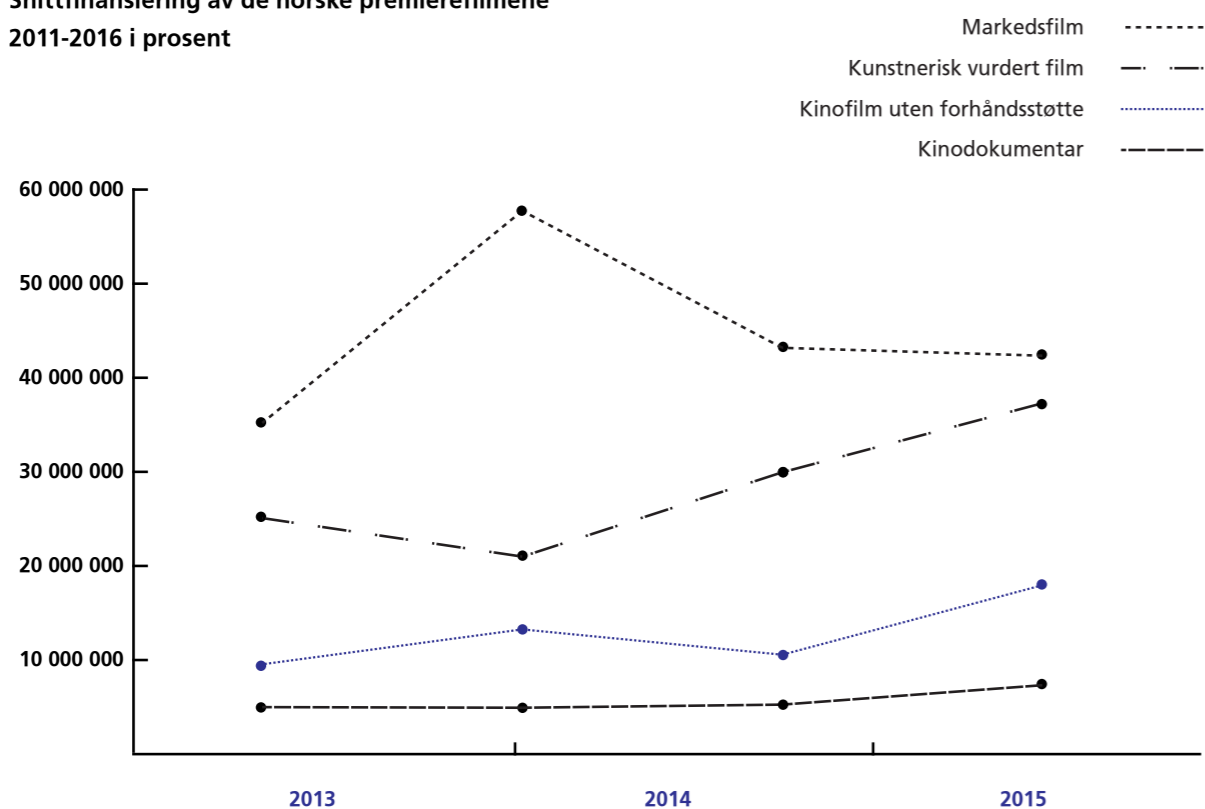
FIGUR 25
Fordeling finansiering, norske premierefilmer 2011-2016 i prosent

FIGUR 26
Snittfinansiering av de norske premierefilmene 2011-2016 i prosent

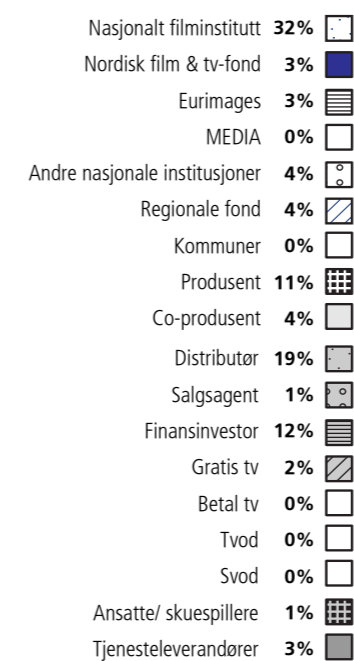
FIGUR 27
Snittfinansiering av de norske premierefilmene 2011-2016 i prosent

Den kritiske finansieringen ved innspillingsstart

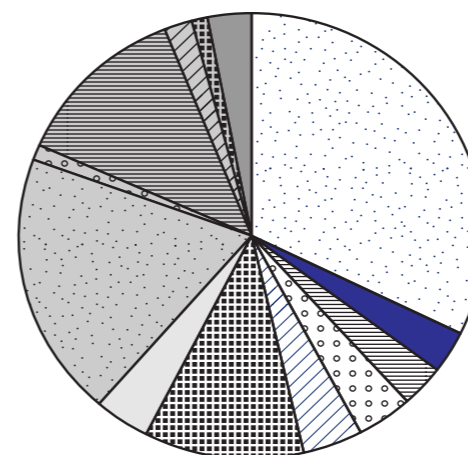
Produksjonsselskapenes inntjening fra distribusjon på ulike plattformer er med å danne grunnlag for produksjon av nytt norsk innhold. For at en ny film skal bli en realitet er produsenten avhengig av å ha nok finansiering på plass, i form av egenkapital, ofte et produksjonstilskudd fra NFI eller andre offentlige instanser, en minimumsgaranti (MG) fra distributør, forhåndssalg av visningsrettigheter – og en rekke andre potensielle kilder. Sammensettingen av en films finansieringskilder ved innspillingsstart viser hvilke aktører som på et kritisk tidspunkt er villig til å ta den risikoen som er nødvendig for at filmen skal bli realisert.

FIGUR 28
Finansieringskilder ved innspillingsstart

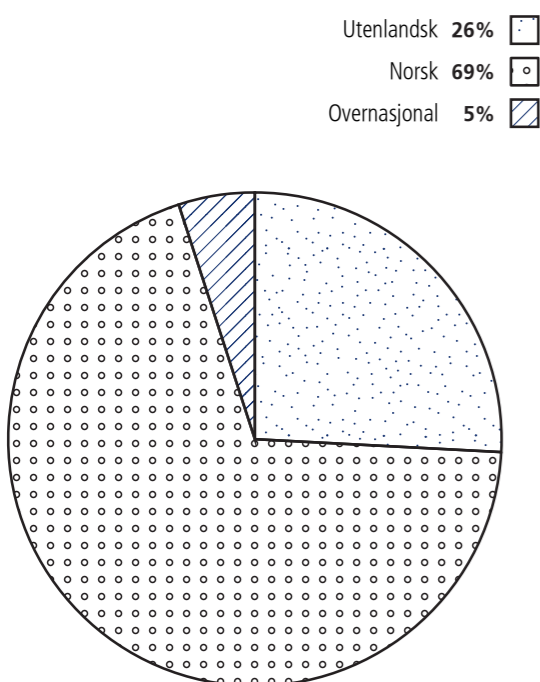
Oversikten viser at de tre mest avgjørende aktørene for finansieringen til de norske premierefilmene er nasjonale filminstitutt (32 prosent av samlet finansiering), distributør (19 prosent) og produsent (11 prosent). NFI er det nasjonale filminstituttet med størst bidrag inn til finansiering av norske filmer, men det inngår også finansiering fra utenlandske filminstitutt som Det danske filminstitutt og Svenska Filminstitutet i denne oversikten. Nye digitale aktører bidrar lite inn i realiseringen av norsk film. Betal-TV og TVOD har ikke vært inne på finansieringssiden til noen av de norske premierefilmene, mens SVOD-aktører har delfinansiert tre av filmene. Samlet utgjør denne finansieringen kun én prosent av finansieringen til de norske filmene fra 2016. En skal likevel være forsiktig med hvilke konklusjoner en trekker på bakgrunn av dette. Som det fremgår av figur 28 er heller ikke tradisjonell gratis-TV som TV2 og NRK tungt inne på finansieringssiden. Andelen til gratis-TV utgjør kun to prosent av samlet finansiering. Selv om kinoene representerer en vesentlig inntektskilde for spillefilm-produsenter, er heller ikke kinoene med å ta risiko i norske filmprosjekter. Det er hovedsakelig distributør, produsent og finansielle investorer som tar risiko i filmprosjekter med håp om senere å få satt filmene opp på kino, få tildelt etterhåndstilskudd og solgt rettigheter til andre visningsplattformer.

Som illustrert i figur 29 kommer størstedelen av finansieringen til de norske filmene kommer fra Norge. Norsk finansiering utgjør 69 prosent av total finansiering ved innspillingsstart. En kan likevel slå fast at de norske filmene i stor grad også bygger sin finansiering på utenlandske kilder. Finansiering fra utland utgjør 26 prosent, mens overnasjonal finansiering som Eurimages, Nordisk film og TV- fond og lignende utgjør fem prosent.

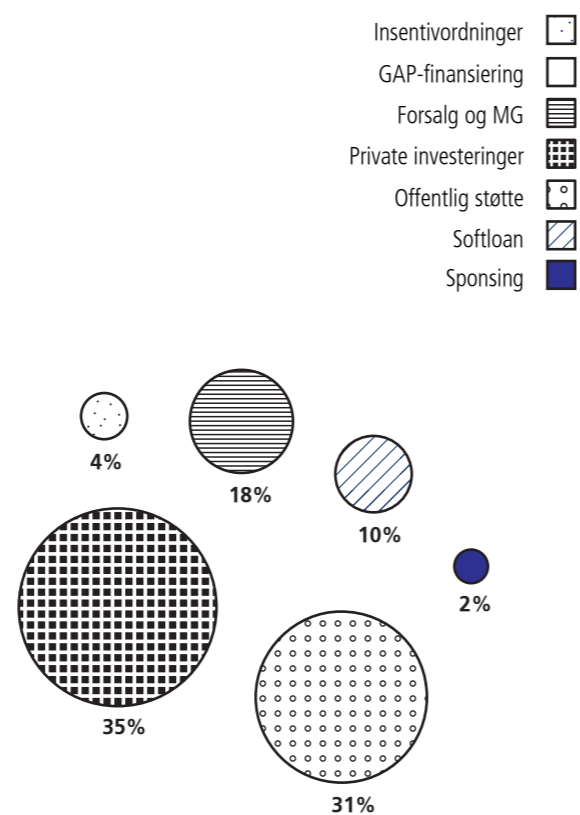

Figur 30 viser sammensettingen av ulike typer finansiering ved innspillingsstart. Som vi ser utgjorde private investeringer størstedelen av finansieringen med 35 prosent, etterfulgt av offentlige tilskudd med 31 prosent. Forsalg og minimumsgaranti (MG) fra distributør utgjorde ti prosent. Softloan er lån som blir gitt av i hovedsak offentlige institusjoner på lokalt, regionalt, nasjonalt eller overnasjonalt nivå. Lånene skal i utgangspunktet tilbakebetales, men er gitt med noe mildere tilbakebetalingskrav og bedre betingelser enn ordinære långivere i det private markedet tilbyr. Samlet utgjør softloan ti prosent av finansieringen av premierefilmene.

FIGUR 29
Finansieringskilde geografi, innspillingsstart

FIGUR 30
Andel finansiering ved innspillingsstart

Resultatindikator: NFIs tiltak for å skape et bærekraftig produksjonsmiljø.

Resultatkrav: NFI skal ha tiltak som bidrar til et produksjonsmiljø med sunn økonomi, herunder sterke regionale filmmiljø og internasjonale produksjoner i Norge.

Målet om en profesjonell filmbransje med sunn økonomi, fremheves i Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk*, som en avgjørende faktor for den samlede måloppnåelsen i norsk filmpolitikk. Det er også på dette området utfordringene og utviklingsbehovet er størst.

NFI er myndighetenes organ for å tilrettelegge og muliggjøre variert og god filmproduksjon i Norge. Alle tilskudd som deles ut og rådgivning og bistand fra NFI blir gitt for å sikre bærekraftige produksjonsmiljø som er i stand til å levere varierte produksjoner av høy kvalitet. Sterke

regionale filmmiljø og tilrettelegging for internasjonale produksjoner i Norge er en del av dette.

En viktig del av arbeidet med å tilrettelegge for internasjonale produksjoner i Norge ligger i den nasjonale filmkommisjonen. Filmkommisjonen har som hovedfokus å markedsføre Norge som et attraktivt innspillingsland, og er et kontaktpunkt for alle internasjonale produksjoner som ønsker et samarbeid med Norge. Etter at insentivordningen ble innført 1. januar 2016 har Filmkommisjonen merket en markant større interesse for Norge som innspillingsland. Dette gjenspeiler seg i både i interesse for NFI ved deltagelse på forskjellige festivaler og i antall henvendelser.

Styring og kontroll av virksomheten

Forhold Departementet har bedt NFI om særskilt rapportering på

Prioriterte områder og særskilte utfordringer i 2016

- Utarbeidelse av og forvaltning av ny tilskuddsordning for filmformidling.
Se Styrets og leders beretning, samt Hovedmål 2 God formidling og tilgjengeliggjøring, Styringsparameter 2.2.
- Utarbeidelse av og forvaltning av nye tilskuddordninger for utvikling, produksjon og lansering av audiovisuelle midler, og implementering av hurtigslusesystem i saksbehandlingen.
NFI har i 2016 utarbeidet nye forskrifter der det i større grad enn tidligere vektlegges tidligere kunstneriske og kommersielle resultater i prioriteringen av søknader. Sammen med en styrking av rammetilskudd for utvikling, mener vi at dette vil innebære en prioritering og hurtigslusing av produsenter og filmskapere i saksbehandlingen. Se Styrets og leders beretning, samt Hovedmål 1 Et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet, Styringsparameter 1.1.
- Forvalte en ny insentivordning for internasjonale filmproduksjoner som spilles inn helt eller delvis i Norge. Stortinget fastslo i behandlingen av filmmeldingen at det skal være et nasjonalt filmkommisjonsarbeid og at dette arbeidet bør utføres i et samarbeid mellom regionenes og bransjens eget arbeid på området. Departementet vil, i samarbeid med Norsk filminstitutt, invitere de berørte aktørene for å drøfte hvordan Stortingets merknad kan følges opp.
Se Styrets og leders beretning, samt tabell 17 Andre tilskuddsordninger, samt Hovedmål 4 En profesjonell filmbransje med sunn økonomi, Styringsparameter 4.1 og 4.2

- Opprette en avdelingen i Bergen med ansvar for administrasjon og forvaltning av insentivordningen.
Se Styrets og leders beretning.
- Være et veilednings- og samordningsorgan for de regionale filmvirksomhetene og bidra til kompetanseutveksling og en felles praksis i regionene, særlig når det gjelder de regionale filmsentrene filmtiltak for barn og unge.
Se Styrets og leders beretning.
- Videreføre arbeidet i Den kulturelle skolesekken i 2016 inntil ny organisasjon på området er på plass.
Se Hovedmål 2 God formidling og tilgjengeliggjøring.
- Følge med på utviklingen av i hvor stor grad norske produksjoner spilles inn i utlandet.
Se Hovedmål 1 Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet.
- Følge med på utviklingen av andelen norskproduserte barne- og familiefilmer og rapportere på dette i årsrapporten.
Se Hovedmål 1 Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet.
- Gi støtte til synstolkning av norske filmer på kino.
Se Hovedmål 1 Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet.
- Bidra til å gjennomføre pilotprosjektet "Spill ut i verden" i samarbeid med Innovasjon Norge og Kulturdepartementet.
Se Hovedmål 1 Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet.
- Det vises til Stortingets anmodningsvedtak i forbindelse med behandlingen av Innst. 83 S (2015-2016): "Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for å bedre kjønnsbalansen innen norsk film, samt opprettholde målet om at andelen kvinner eller menn i nøkkelposisjoner skal være minst 40 pst." Departementet ber Norsk filminstitutt om

å følge opp dette ved å videreføre dagens praksis med moderat kjønnskvoltering, og vurdere ytterligere tiltak innenfor sine ordninger som kan bidra til en jevnere kjønnsbalanse.

Se Styrets og leders beretning og Hovedmål 1 Et bredt og variert tilbud av høy kvalitet.

- Regjeringen har fra og med 2015 innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform som gjelder alle statlige virksomheter. Departementet viser til at Norsk filminstitutt fortsatt må prioritere det pågående strategiarbeidet i virksomheten og følge opp departementets føringer om å utvikle en fleksibel og omstillingsdyktig organisasjon.
Se Styrets og leders beretning.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Det er gjennomført risikoanalyse av IKT-beredskapen sikkerhets- og beredskapsområdet, herunder IKT. Det er tidligere utarbeidet kriseberedskapsplaner for NFI samlet,

og for hver avdeling. Disse vil bli revidert i begynnelsen av 2017.

Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har ikke hatt merknader i tidligere års revisjonsberetninger for NFI. For øvrig arbeides det videre med Riksrevisjonens innspill og anbefalinger i revisjon av regnskapene.

Fellesføringer fra KMD

NFI gjennomførte mai 2015 en brukerundersøkelse i den hensikt å kartlegge hvordan brukere opplever virksomhe-

Sykefraværsutvikling 2014-2016

Sykefravær	2014	2015	2016
Totalt sykefravær	4,8 %	4,2 %	6,4 %
Legemeldte	3,6 %	2,9 %	5,1 %
Kvinner	5,5 %	5,0 %	7,8 %
Menn	2,4 %	3,1 %	4,3 %

Likestillingsrapport. Tall pr. 1. desember 2016

	2014			2015			2016		
	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Kjønnsfordeling alle (ant. pers.)	57	41	98	54	44	98	53	40	93
	58%	42%		55%	45%		57%	43%	
Lederstillinger	10	3	13	9	4	13	9	5	14
	77%	23%		69%	31%		64%	36%	
Andre stillinger	47	38	85	45	40	85	44	35	79
	55%	45%		53%	47%		56%	44%	
Heltidsansatte (ant. pers.)	48	33	81	50	36	86	47	35	82
	59%	41%		58%	42%		57%	43%	
Lederstillinger	9	3	12	9	4	13	9	5	14
	75%	25%		69%	31%		64%	36%	
Andre stillinger	39	30	69	41	32	73	38	30	68
	57%	43%		56%	44%		56%	44%	
Deltidsansatte (ant. pers.)	9	8	17	4	8	12	6	5	11
	53%	47%		33%	67%		55%	45%	
Lederstillinger	1	0	1	0	0	0	-	-	-
	100%	0%		0%	0%		-	-	
Andre stillinger	8	8	16	4	8	12	6	5	11
	50%	50%		33%	67%		55%	45%	
Gjennomsnittlig lønn pr årsverk (i 1000 kr)									
Totalt	543	559		548	563		559	566	
Lederstillinger	645	802		643	757		677	767	
Andre stillinger	520	538		528	541		530	532	

ten. NFI gjennomførte ikke en ny undersøkelse i 2016 da det av flere årsaker bør gå mer tid mellom hver gang det gjennomføres en slik undersøkelse.

Responsen vitner om at det er mange ulike meninger om NFI. Påstandsspørsmålene som brukerne blir bedt om å ta stilling til havner alle rundt snittverdien 3, som er det nøytrale svaret på skalaen. Dette tyder på at bransjen ikke har entydige positive eller negative oppfatninger rundt påstandene. Svarene heller i positiv retning når spørsmålene dreier seg om aktiviteter/tiltak igangsett av NFI og spørsmål som dreier seg om kompetansen og servicenivået til de NFI-ansatte. Spørsmål som dreier seg om rammene vi opererer innenfor/filmpolitikken vi forvalter får svar som heller mer i negativ retning. Om en sammenligner svarene til de som har fått tilskudd med de som ikke har fått tilskudd kommer det frem at tilskuddsmottakerne er mer positive til NFI enn de som ikke har mottatt tilskudd på nesten samtlige spørsmål. På spørsmål om saksbehandlingstid og nettsidenes kvalitet er det lik gjennomsnittsscore hos tilskuddsmottakere og ikke-mottakere.

Det er også forskjeller mellom svarene fra respondenter bosatt i Oslo og respondenter bosatt utenfor Oslo, men forskjellen er mindre enn mellom tilskuddsmottakere og ikke-mottakere. Respondenter bosatt i Oslo er generelt litt mer positive til NFI enn respondenter fra resten av Norge. Ved å sammenligne svarene fra respondenter som hovedsakelig leverer inn søknader innen kinofilm, kortfilm og manusordning kommer det frem at kortfilmprodusentene er mest fornøyd, etterfulgt av søkere til manusordning og til sist kinofilm. Ettersom TV-drama, spill og dokumentar hadde relativt få respondenter er disse ikke tatt med i sammenligningen.

HMS/Arbeidsmiljø

Hovedmålet for HMS-arbeidet i NFI er å ivareta ansattes velferd og utvikle helsefremmende arbeidsplasser. Mer konkret skal arbeidet med HMS i NFI bidra til å:

1. Skape kultur for mangfold og fleksibilitet
2. Forebygge trakassering og mobbing på arbeidsplassen
3. Forebygge yrkesrelaterte skader
4. Skape en god HMS-kultur
5. Legge til rette for fysisk aktivitet
6. Skape en miljøvennlig arbeidsplass

For å sikre måloppnåelse har NFI vedtatt iverksatt et årshjul hvor det hvert kvartal tydeliggjøres hvilke tiltak som skal iverksettes og hvem som er ansvarlig for gjennomføring. NFI har i tillegg utarbeidet en rekke rutiner innen HMS, herunder

- Rutine for risikovurdering HMS
- Rutine for konflikthåndtering
- Beredskapsplan ved alvorlig sykdom, ulykker, dødsfall
- Registrering og oppfølging av arbeidsrelaterte skader og ulykker
- Rutiner for sykefraværsoppfølging

IA-avtalen og sykefravær

Norsk filminstitutt og de tillitsvalgte fornyet i 2014 samarbeidsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv, og den løper nå frem til 31.12.2018. Det ble utarbeidet en mål- og aktivitetsplan som refererer seg til alle tre delmål i samarbeidsavtalen: 1) sykefravær 2) personer med redusert funksjonsevne 3) avgangsalder.

NFI har løpende fokus på sykefraværsoppfølging og alle ansatte er informert om rutineene som skal følges. Arbeidstakere, tillitsvalgte og ledere er informert om sine plikter i sykefraværs-arbeidet.

Program for styring og ledelse i staten (2014-2017)

NFI har gjennomført disse tiltakene i 2016, som er i tråd med program for styring og ledelse i staten:

- Omorganisering iverksatt i september 2016. Færre avdelinger, endret seksjonsinndeling, noen flere seksjonsledere.

- Delegering av ansvar og myndighet utover i organisasjonen, slik at ledernes handlingsrom blir større på alle nivåer, og beslutninger kan tas raskere og på riktig nivå.
- Strategisk plan for virksomheten som setter retning for underliggende strategi- og handlingsplaner, og gjennomføringen av disse.
- Ny digital strategi og ny kommunikasjonsstrategi
- Digitaliseringsprosjekt for tilskuddsforvaltning, filmdatabase og nettsider

Ytre miljø

NFI er opptatt av å integrere miljøhensyn i driften av virksomheten. I 2016 har det i hovedsak vært en videreføring av tiltak innen disse fem områdene:

Tiltak miljøarbeid 2016

- *Energiøkonomisering*
Oppmerksomhet rundt energiøkonomisering i samarbeid med huseier.
- *Renhold*
Det stilles krav til bruk av miljøvennlige produkter.
- *Innkjøp*
Leverandør med miljøprofil skal velges der det er mulig.
- *Papirforbruk*
Standard tosidig utskrift i s/hv. Det kreves også at brukerne benytter ID-kort for å få utskrift. Doble PC-skjermer til alle har ført til færre papirutskrifter.
- *Avfall*
Kildesortering: matavfall, plast, papir, papp, elektronikk, lysstoffrør og restavfall.

Tiltak miljøarbeid 2016	
Energiøkonomisering	Oppmerksomhet rundt energiøkonomisering i samarbeid med huseier.
Renhold	Det stilles krav til bruk av miljøvennlige produkter.
Innkjøp	Leverandør med miljøprofil skal velges der det er mulig.
Papirforbruk	Standard tosidig utskrift i s/hv. Det kreves også at brukerne benytter ID-kort for å få utskrift. Doble PC-skjermer til alle har ført til færre papirutskrifter.
Avfall	Kildesortering: Matavfall, plast, papir, papp, elektronikk, lysstoffrør og restavfall.

Vurdering av framtidutsikter

Som beskrevet innledningsvis ble 2016 året da den nye filmpolitikken ble satt ut i livet. Med Meld. St. 30 (2014-2015) *En framtidrettet filmpolitikk* har NFI fått et større ansvarsområde, flere arbeidsoppgaver og økt tillit og gjennom året har nye virkemidler og tiltak blitt utredet og iverksatt. NFIs samfunnsoppdrag er å ivareta og legge til rette for et bredt og variert filmtilbud av høy kvalitet, god formidling og tilgjengeliggjøring for publikum, solid publikumsopplutning og en profesjonell filmbransje med sunn økonomi. Med dette som bakteppe vil NFI, som rådgiver i filmpolitiske spørsmål, peke på de mest sentrale utfordringene filmbransje og forvaltning står ovenfor i tiden framover.

Hvordan finansiere norsk innhold i fremtiden?

Den digitale utviklingen har endret bruksmønsteret og pengestrømmene i markedet for film og serier. Inntekter fra kjøp og leie av dvd og blu-ray har falt dramatisk fra 2008 og frem til i dag, mens bruken av abonnementsbaserte strømmetjenester (SVOD) har hatt en nærmest eksplosiv vekst. Inntektene fra SVOD kan imidlertid ikke kompensere for tapet av inntekter fra det fysiske markedet. Et stadig mer påtrengende spørsmål for filmbransje og forvaltning er derfor: Hvordan finansiere norsk audiovisuelt innhold i fremtiden? Vi trenger både løsninger som sørger for at alle leddene i verdikjeden som tjener penger på formidling av filmer og serier bidrar til finansiering av ny norsk innholdsproduksjon – og løsninger som sørger for at norsk film- og serieinnhold gjøres tilgjengelig for publikum også i de nye digitale plattformene. NFI er ved inngangen til et nytt år opptatt av å kartlegge hvilke muligheter Norge har i forbindelse med behandlingen av EU-kommisjonens forslag til nytt direktiv for audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet). Dette temaet – og hvordan disse utfordringene møtes – vil ha betydning for filmbransjen og forvaltningens evne til å ivareta alle de filmpolitiske målene i fremtiden.

En profesjonell filmbransje med sunn økonomi

Det er et kulturpolitisk ansvar å legge til rette for produksjon – og tilgang til – audiovisuelle produksjoner

med utgangspunkt i norsk språk, kultur og identitet. Å produsere audiovisuelt kvalitetsinnhold er kostbart, og risikoen for økonomisk tap er stor. Norske filmer og serier konkurrerer på et internasjonalt marked. Norsk innhold står imidlertid sterkt, og publikum velger å se norsk innhold av høy kvalitet når dette er tilgjengelig. Det ble i 2016 satt besøksrekord på kino for norske filmer, og filmer som *Kongens nei* og *Dyrene i Hakkebakkeskogen* bidro sterkt til det. Serier som *Nobel*, *Skam* og *Frikjent* er aktuelle eksempler på at publikum velger norsk innhold. Svak økonomi er likevel fremdeles ett av de områdene i filmbransjen hvor utfordringen og utviklingsbehovet er størst. Selv om det finnes store norske produksjonsselskaper med høyt aktivitetsnivå, preges bransjen av mange små og økonomisk svake selskaper. I det digitale markedet er det enda viktigere enn tidligere at det eksisterer økonomisk solide produksjonsselskaper med kapasitet og kompetanse til å posisjonere norsk film i det internasjonale markedet, og ikke minst til å utarbeide nye bærekraftige forretningsmodeller og strategier som sikrer lønnsomhet i produksjonsleddet. Med nye tilskuddsordningene for utvikling, produksjon og lansering av film, serier og spill – samt insentivordningen – har NFI nå gode virkemidler for å ivareta næringsaspektet innen det audiovisuelle området. NFI ønsker også å bidra til mer kunnskap om økonomien i bransjen i tiden framover.

Kjønnsbalansen i norsk film – fremdeles en utfordring

For å ivareta det filmpolitiske målet om «et bredt og variert tilbud av høy kvalitet» må det legges til rette for skapemangfold, det vil si variasjon og representasjon blant de skapende kreftene. Likestilling i norsk filmbransje er viktig for å sikre et bredt og variert tilbud av kunstneriske, kulturelle og estetiske uttrykk – og på denne måten speile det norske samfunnet. Over tid har kvinneandelen blant skaperne av kinofilmer vært i positiv utvikling, men sett i lys av de siste par årenes utvikling kan det se ut som om det er vanskelig å få til en varig og stabil høy kvinneandel. NFI har i 2016 gått gjennom de virkemidlene vi har til dis-

posisjon og vurdert nye tiltak, og våren 2016 la vi fram en handlingsplan for bedre kjønnsbalanse i norsk film. NFIs hovedansvarliggende med handlingsplanen var å vurdere hvilke tiltak NFI kan iverksette innenfor sitt eget mandat og gjeldene forskrifter. En hovedutfordring er imidlertid det lave antallet kvinner som søker om tilskudd til produksjon. NFI mener derfor at en varig kjønnsbalanse kun kan oppnås ved at det iverksettes tiltak rettet mot alle ledd i filmskaperens livsløp – fra grunnskole til profesjonell filmskaper. Dette for å sikre en tidlig rekruttering av talentfulle jenter og gutter, som igjen vil velge film som utdannings- og yrkesvei. På lang sikt vil dette være det viktigste virkemiddelet for en vedvarende kjønnsbalanse i norsk film.

Effektiviseringskrav

NFI har i 2016 omorganisert virksomheten med det for øyet å skape en mer effektiv, fleksibel og omstillingsdyktig organisasjon på sikt. Med bakgrunn i effektiviseringskrav og årlige kutt i driftsbudsjettet skal NFI nå gå gjennom sin oppgaveportefølje for å gjøre gode prioriteringer for fremtiden. NFI skal – med utgangspunkt i de filmpolitiske målsettingene – bestemme hva vi skal gjøre mindre av i tiden framover og hvilke oppgaver som er mest sentrale for å ivareta vårt samfunnsoppdrag på en god måte.

Årsregnskap

Årsregnskap

Ledelseskommantar til årsregnskapet 2016

Norsk filminstitutt (NFI) ble opprettet i 2008 og er underlagt Kulturdepartementet. NFI er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet. NFI er statens forvaltningsorgan på filmområdet. NFI er statens rådgiver på det filmpolitiske området og har ansvaret for å forvalte den statlige filmpolitikken slik at bransjen kan nå de filmpolitiske målene. Det overordnede målet for virksomheten i NFI er å bidra til å styrke den audiovisuelle kulturen i Norge, både blant bransje og blant publikum.

Bekreftelse

Norsk filminstitutt bekrefter at årsregnskapet for 2016 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fra Kulturdepartementet. Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Vurdering av vesentlige forhold

NFI har i 2016 en samlet tildeling på utgiftssiden på kr 726 659 000. Herunder postene 50 og 51 som har en samlet tildeling på kr 496 183 000. Årsregnskapet for postene 50 og 51 er vedlagt i eget årsregnskap. Post 01 driftsutgifter har en mindreutgift på kr 5 124 128. Dette er innsparinger i 2016 som skal komme til anvendelse i 2017. Midlene er øremerket prosjekt for fremtidige lokaler og digitaliseringsprosjekt.

Insentivordningen under post 72 ble innført i 2016. Det gjenstår kr 7 171 563 av bevilgningen som er søkt overført til 2017.

Under kapittel 0115 har vi to belastningsfullmakter fra UD. Kr 800 000 til «Film Collection 2017-2015», og kr 700 000 til «Prosjektmidler, reisestøtte».

NFI har et inntektskrav under post 01-Ymse inntekter på kr 6 630 000. Driftsinntektene viser en mindreinntekt på kr 152 493. Herunder salg av dvd som ble avvirket i 2016.

Postene 21/02 – Spesielle driftsutgifter /Oppdragsinntekter. Tildelingsbrevet for 2016 viser en overføring fra 2015 på kr 2 852 000. I 2016 er utgiftene kr 5 600 233, og inntektene kr 4 793 587.

For 2016 er det søkt om overføring av kr 2 045 355 for prosjekter som videreføres i 2017.

Kapittel 5568 – Innkreving av kinoavgift har ifølge tildelingsbrev en inntektsramme på kr 24 000 000. Regnskapet viser en mindreinntekt på kr 2 223 049.

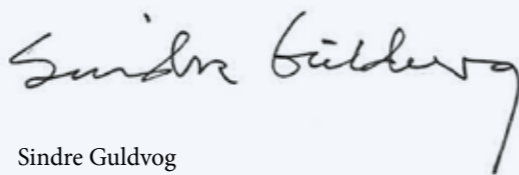
Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2016 kr 2 862 065.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk filminstitutt.

Riksrevisjonens revisjonsberetning offentliggjøres samtidig med at Norsk filminstitutt offentliggjør regnskapet. Årsregnskap og revisjonsberetning publiseres på våre nettsider.

Oslo, 16. mars 2017

Sindre Guldvog
Direktør, Norsk filminstitutt

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Norsk filminstitutt (NFI) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret

- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Norsk filminstitutt (NFI) har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som NFI har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser NFI står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Norsk filminstitutt har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Note 8 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016						
Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindre-utgift
0334	Driftsutgifter	01	A,B	104 973 000	99 848 872	5 124 128
0334	Spesielle driftsutgifter	21	A,B	9 332 000	5 600 233	3 731 767
0334	Tilskuddsbevilgning	50	A	485 174 000	485 174 000	0
0334	Audiovisuelle produksjoenr	51	A	11 009 000	11 009 000	0
0334	Insentivordning for film- og tv-produksjon	72	A	45 000 000	37 828 437	7 171 563
0334	Regional filmsatsning	73	A	69 671 000	69 672 000	-1 000
0115	Tilskudd til finansielle formål	01		800 000	809 505	-9 505
0115	Tilskudd til filmkulturelle tiltak fra UD	70		700 000	693 500	6 500
1633	Nettoordning for mva i staten	01			2 735 115	
Sum utgiftsført				726 659 000	713 370 661	
Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt og mindre-inntekt(-)
3334	Salg/leieinntekter	01	A	6 630 000	6 477 507	-152 493
3334	Oppdragsinntekter	02	A,B	9 112 000	4 793 587	-4 318 413
5568	Kino og videogramavgift	75		24 000 000	21 776 951	-2 223 049
5309	Tilfeldige inntekter	29			129 323	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			7 423 994	
Sum inntektsført				39 742 000	40 601 363	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					672 769 298	
Kapitalkontoer						
60091601	Norges Bank KK /innbetalinger				41 495 872	
60091602	Norges Bank KK/utbetalinger				-713 552 419	
703805	Endring i mellomværende med statskassen				-712 752	
Sum rapportert					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
				31.12.2016	31.12.2015	Endring
703805	Mellomværende med statskassen			-2 862 065	-2 149 313	-712 752

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

NOTE A

Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0334 01	600 000	104 373 000	104 973 000
0334 21	2 852 000	6 480 000	9 332 000
0334 50		485 174 000	485 174 000
0334 51		11 009 000	11 009 000
0334 72		45 000 000	45 000 000
0334 73		69 671 000	69 671 000
3334 01		6 630 000	6 630 000
3334 02		9 112 000	9 112 000

NOTE B

Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år										
Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
								0		
0334 01	Mindreutgift er søkt overført til 2017	5 124 128		5 124 128	-152 493			4 971 635	5 218 650	
0334 21	Kan overføres	3 731 767		3 731 767	-4 318 413			-586 646		
0334 72	Kan overføres	7 171 563		7 171 563				7 171 563		
0334 73	Kan overføres	-1 000		-1 000				-1 000		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv

R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Postene 21 og 02 må ses i sammenheng. Overførte midler fra 2015 var på kr 2.852.000. Regnskapsførte inntekter under post 02 var på kr 4.793.588, og regnskapsførte kostnader post 21 på kr 5.600.233. Differansen mellom overførte midler, inntekter og utgifter, er kr 2.045.355, som er søkt overført til 2017.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016			
	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	2 715 709	4 191 697
Salgs- og leieinnbetalinger	1	8 555 385	10 264 942
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		11 271 094	14 456 639
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	61 926 861	60 902 352
Andre utbetalinger til drift	3	42 177 767	44 686 619
Sum utbetalinger til drift		104 104 628	105 588 970
Netto rapporterte driftsutgifter		92 833 534	91 132 331
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 303 985	2 366 708
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	198	179
Sum investerings- og finansutgifter		1 304 183	2 366 888
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 304 183	2 366 888
Innkravingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	21 776 951	0
Sum innkravingsvirksomhet og andre overføringer til staten		21 776 951	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	605 226 735	529 874 744
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		605 226 735	529 874 744
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Grupplivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		129 323	127 976
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		7 423 994	7 267 197
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		2 735 115	3 012 502
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-4 818 202	-4 382 672
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		672 769 298	618 991 292
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer		4 000	-44 861
Kasse		2 360	3 050
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-2 792 026	-2 364 485
Skyldige offentlige avgifter		115 694	251 343
Annen gjeld		-192 093	5 640
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 862 065	-2 149 313

Annen gjeld er feilinnbetaling til post 01 i desember 2016, som gjelder post 50, og overføres i 2017.

NOTE 1

Innbetalinger fra drift		
	31.12.2016	31.12.2015
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra andre departement. Oppdragsinntekter.	308 455	1 819 373
Tilskudd fra EU/ Media Desk	927 715	869 130
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater. Oppdragsinntekter	200 000	173 453
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser. Oppdragsinntekter	969 275	1 040 000
Tilskudd fra næringsliv og private. Oppdragsinntekter	310 264	289 741
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	2 715 709	4 191 697
Salgs- og leieinnbetalinger		
Forhandlervarer, avgiftspliktig 25%	31 652	88 829
Egne utgivelser, avgiftspliktig 25%	188 340	170 942
Andre inntekter, avgiftspliktig 25% (Salg av varer)	12 510	114 560
Museumsomvisning, avgiftspliktig 10%	4 594	17 348
Salg av medlemskort - 10% mva	170 765	404 284
Salg av billetter - 10% mva	1 517 642	3 343 365
Andre inntekter, avgiftspliktig 15%	-11 739	186 318
Pressevisninger - 10% mva	12 800	405 300
Kinoutleie - 25% mva	17 505	0
Kinoutleie - 10% mva	20 308	1 004 036
Utstyrsutleie - 25% mva	700	0
Utstyrsleie - 10% mva	13 576	213 000
Salg annonser/programhefter 25%	6 000	61 000
Andre inntekter - 10% mva	0	29 398
Innt.fra salg av oppdr.virksomhet, avgiftspliktig 25% mva	60 934	24 819
Museumsomvisning 10% mva - (Salg av tjenester)	6 459	11 815
Salg av medlemskort - 10% mva (salg av tjenester)	99 000	0
Salg av billetter - 10% mva (Salg av tjenester)	1 233 920	0
Andre inntekter, avgiftspliktig 25% - (Salg av tjenester)	16 874	0
Pressevisninger - 10% mva - (Salg av tjenester)	575 280	62 600
Kinoutleie - 10% mva - (Salg av tjenester)	1 330 982	301 233
Utsyrsleie - 10% mva - (Salg av tjenester)	0	2 000
Salg annonser/programhefter 25% - (Salg av tjenester)	83 000	10 000
Andre inntekter - 10% mva - (Salg av tjenester)	26 418	7 740
Forhandlervarer avgiftsfri	4 259	118 652
Egne utgivelser/ref av porto avgiftsfri	11 209	30 389
Kinoleie, utland avgiftsfri	0	66 374
Andre inntekter, avgiftsfri (Salg av varer)	26 271	92 230
Billettsalg - avgiftsfri	0	-92 861
Screening fees, spillefilm avgiftsfri	6 224	15 543
Screening fees, spillefilm avgiftsfri (Salg av tjenester)	8 609	0
Salg av rettigheter kortfilm utland, avgiftsfri (Salg av tjenester)	468	0
Screening fees, kort/dokumentar, avgiftsfri (Salg av tjenester)	905	0
Kinoleie, utland avgiftsfri - (Salg av tjenester)	212 670	0
Andre inntekter, avgiftsfri - (Salg av tjenester)	15 155	0
Billettsalg - avgiftsfri - (Salg av tjenester)	-484 786	0
Kurs	583 273	594 678
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01-29)	2 753 609	2 981 351
Sum salgs- og leieinnbetalinger	8 555 385	10 264 942
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	11 271 094	14 456 639

Under salgs- og leieinnbetalinger inngår publikumsaktiviteter som Cinematek, kinoutleie, museum og dvd-salg. I tillegg er det inntekter i forbindelse med oppdragsvirksomheten.

NOTE 2

Utbetalinger til lønn		
	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	52 759 967	51 234 558
Arbeidsgiveravgift	7 423 994	7 267 197
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-1 879 893	-1 255 295
Andre ytelser	3 622 794	3 655 892
Sum utbetalinger til lønn	61 926 861	60 902 352
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Antall årsverk:	85	86
Under andre ytelser inngår bl.a. honorarer og utbetalinger til enkeltmannsforetak.		

NOTE 4

Finansinntekter og finansutgifter		
	31.12.2016	31.12.2015
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	198	179
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	198	179

NOTE 3

Andre utbetalinger til drift		
	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	12 978 312	13 411 839
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 072 690	1 001 649
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 226 283	1 959 423
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	416 127	369 266
Mindre utstyrsanskaffelser	330 262	283 199
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 579 829	1 271 647
Kjøp av fremmede tjenester	7 779 835	8 614 747
Reiser og diett	3 913 063	3 494 151
Øvrige driftsutgifter	11 881 366	14 280 697
Sum andre utbetalinger til drift	42 177 767	44 686 619
Under øvrige driftsutgifter inngår bl.a. utgifter til kurs for eksterne deltagere, filmrettigheter og filmleie, trykningsutgifter og annonser.		

NOTE 5

Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer		
	31.12.2016	31.12.2015
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 303 985	2 366 708
Sum utbetaling til investeringer	1 303 985	2 366 708
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

NOTE 6

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
	31.12.2016	31.12.2015
Avgifter	21 776 951	0
Sum innkrevings-virksomhet og andre overføringer til staten	21 776 951	0
Dette er avgift innkrevd fra kinoer i Norge, og som utgjør 2,5% av netto omsetning for solgte kinobilletter		

NOTE 7

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
	31.12.2016	31.12.2015
Overføringer til statlige fond, post 50	496 183 000	470 222 407
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	69 672 000	59 327 000
Tilskudd til finansielle foretak	38 629 235	0
Stipend	742 500	325 338
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	605 226 735	529 874 744
Beløpet som er ført under "Tilskudd til finansielle foretak", er en feilføring og tilhører under "Tilskudd til ikke-finansielle foretak".		

NOTE 8

Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	765 798	0	765 798
Andre fordringer	4 000	4 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 360	2 360	0
Sum	772 158	6 360	765 798
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-442 679	0	-442 679
Skyldig skattetrekk	-2 792 026	-2 792 026	0
Skyldige offentlige avgifter	112 153	115 694	-3 541
Annen kortsiktig gjeld	-452 367	-192 093	-260 274
Sum	-3 574 919	-2 868 425	-706 495
Sum	-2 802 761	-2 862 065	59 304

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer					
Selskap 1					
Selskap 2					
Selskap 3					
Balanseført verdi 31.12.2016					0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Fondsregnskap

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2016

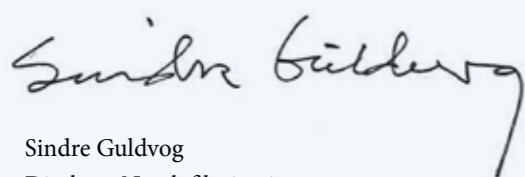
Norsk filminstitutt er statens rådgiver på det filmpolitiske området og har ansvaret for å forvalte den statlige filmpolitikken slik at bransjen skal kunne nå de filmpolitiske målene. Det overordnede målet for virksomheten i NFI er å bidra til å styrke den audiovisuelle kulturen i Norge, både blant bransje og blant publikum. Norsk filminstitutt er underlagt Kulturdepartementet.

Norsk filminstitutt bekrefter at årsregnskapet for 2016 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementets rundskriv R-115 og kravene fra Kulturdepartementet. Det er ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til regnskapet.

Prinsippnote:

Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Dette innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt. Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note 5 til fondsregnskapet omtales fordringer. Ved en inkurie er ikke saldoen for leverandørgjeld nullstilt før årsskiftet, og dette er ikke i henhold til kontantprinsippet. Forholdet vil bli rettet opp i løpet av 2017.

Oslo, 16. mars 2017

Sindre Guldvog
Direktør, Norsk filminstitutt

BEVILGNINGSRAPPORTERING

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 31.12.2016

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	Regnskap2016
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	1	207 002 857
Endringer i perioden	1	49 886 847
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		256 889 704

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	2016
640305	Ordinære fond (eiendeler)	1	256 889 704
810305	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	1	256 889 704

NOTE A

Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret 2016

Posttekst	Note	Årets tildelinger
Tilskudd fra Kulturdepartementet (post 50)	2	485 174 000
Tilskudd fra Kulturdepartementet (post 51)		11 009 000
Tilskudd fra Utenriksdepartementet (Sørfond)	2, 3	3 000 000

Fondsregnskap			
Oppstilling av resultat i år 2016	Note	2016	2015
Overføringer til fondet			
Overføring fra departementer	2	499 183 000	473 219 000
Overføringer fra fylkeskommune			
Overføringer fra kommuner			
Overføringer fra statsforetak			
Tilfeldige og andre inntekter	2	106 000	946 996
Sum Overføringer til fondet		499 289 000	474 165 996
Overføringer fra fondet			
Overføringer til husholdninger (Stipend)		10 332 299	12 574 737
Overføringer i forbindelse med FilmBIB	2	4 646 497	1 882 261
Overføringer til ikke-finansielle foretak		434 818 000	429 130 246
Sum Overføringer fra fondet		449 796 796	443 587 244
Periodens resultat		49 492 204	30 578 752
Disponering		49 492 204	30 578 752
Oppstilling av balanse for fond i år 2016			
	Note	2016	2015
Eiendeler			
Oppgjørskonto i Norges Bank	1,4,6	256 889 704	207 002 857
Sum eiendeler	4	256 889 704	207 002 857
Annen kortsiktig gjeld	4	394 644	
Fondskapital	4	256 495 060	207 002 857
Sum fondskapital og gjeld		256 889 704	207 002 857

NOTER

Note 1

Likviditetsrapportene for fondskontoen i Norges Bank viser en utgående saldo i 2015 på NOK 207 002 857 og en utgående saldo i 2016 på NOK 256 889 704.

Note 2

Fondet finansieres gjennom statlige tilskudd, og i nesten ingen grad av egne inntekter. Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner er i 2016 ført under «Overføringer til ikke-finansielle foretak». Fra 2017 vil denne gruppen av tilskuddsmottakere skilles ut på egne konti.

Note 3

Tilskudd fra UD rapporteres særskilt.

Note 4

Fondskapitalen er NOK 256 495 060 hvor NOK 256 495 060 er kontantbeholdning inkludert annen kortsiktig gjeld.

NOK 241 860 210 er bundne midler og består av innvilget tilskudd som ikke er blitt utbetalt ennå. NOK 14 634 850 oppstår i år og overføres til neste års disposisjon.

Disposisjonsregnskap - kapittel 0334, post 50

IB disponibelt pr. 01.01.2016	17 207 598
Tildelingsbrev KUD post 50	485 174 000
Tildelingsbrev KUD post 51	11 009 000
Tildelingsbrev Sørfond	3 000 000
Tilbakebetalt ihht inntektsrapportering og produsentstøtte	106 000
Tilbaketrukket tilskudd	10 395 584
Sum tilførte midler til disp. i år	509 684 584
Sum til disposisjon	526 892 182
Disponert i år	512 257 332
Sum periode 2016	14 634 850
UB ubundne midler pr. 31.12.2016	14 634 850

Det samlede fondsregnskapet for Norsk filminstitutt viser at det pr 31.12.2016 er innvilget NOK 501 861 748 i tilskudd fra fondsmidlene. Det er NOK 14 634 850 ikke-disponerte midler per 31.12.2016. Av disse midlene er NOK 1 015 000 midler bevilget av Utenriksdepartementet for tildeling gjennom Sørfond.

Disponert i 2016 viser kr 512 257 332. Dette inkluderer kr 2 308 776, som var tildelinger for 2015 eller tidligere, som ble registrert tildelt i 2016-regnskapet. Herav er ca. kr 2 026 600 knyttet til stipend.

Midler til stipend ble i 2015 flyttet fra post 71, hvor regnskapet viste utbetalte tilskudd, og til post 50, hvor disposisjonsregnskapet viser tildelte (disponerte) tilskudd. Effekten av overgangen mellom disse to regnskapsmetodene kom i disposisjonsregnskapet for 2016.

Det er ved utgangen av 2016 usikkerhet rundt hva som er faktisk bundet kapital. Kontroll og oppfølging av fondskapitalen vil bli særlig fulgt opp i 2017, bl.a. ved gjennomgang av status på tidligere års tildelinger og gjennom nye

kontrollrutiner og omlegging til ny kontoplan.

Det var i 2016 et overforbruk av midler for etterhåndstilskudd på NOK 3 800 000 i forhold til budsjett. Dette er en automatisk tilskuddsordning som er regulert av forskrift.

Note 5

Fordringer per 31.12.2016 er NOK 2 020 144.

Note 6

Konto hos Norges bank er ikke-rentebærende.

POSTADRESSE

Postboks 482 Sentrum
0105 Oslo

BESØKSADRESSE

Dronningens gate 16
0152 Oslo
TLF + 47 22 47 45 00

nfi.no

Ni
FI Norsk filminstitutt